

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ
ΛΑΜΨΑ Α.Ε.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ
ΛΑΜΨΑ Α.Ε.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ ΛΑΜΨΑ Α.Ε.

ΑΡ. Μ.Α.Ε: 06015/006/Β/86/0135/ ΑΡΙΘΜΟΣ ΓΕΜΗ 223101000

Βασιλέως Γεωργίου Α1, 10654, Αθήνα

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

για την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2016

Σύμφωνα με το άρθρο 4 του ν. 3556/2007

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

A. Δηλώσεις των Εκπροσώπων του Διοικητικού Συμβουλίου	4
B. Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή	5
Γ. Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου	7
ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ	24
ΚΩΔΙΚΑΣ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ ΛΑΜΨΑ Α.Ε.»	27
Δ. Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις	35
Κατάσταση Οικονομικής Θέσης	36
Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος	37
Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων	38
Κατάσταση Ταμειακών Ροών	40
Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων	41
1. Γενικές πληροφορίες	41
2. Πλαίσιο κατάρτισης των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων	41
2.1. Αλλαγές σε Λογιστικές Πολιτικές	42
3. Σύνοψη των λογιστικών πολιτικών	48
3.1. Γενικά	48
3.2. Ενοποίηση και επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις	48
3.3. Μετατροπή στοιχείων σε ξένο νόμισμα	49
3.4. Οικονομικές πληροφορίες κατά τομέα	49
3.5. Αναγνώριση εσόδων και δαπανών	50
3.6. Κόστος δανεισμού	51
3.7. Υπεραξία	51
3.8. Λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία και δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης	52
3.9. Ενσώματες ακινητοποιήσεις	53
3.10. Μισθώσεις	53
3.11. Χρηματοοικονομικά Περιουσιακά Στοιχεία	55
3.12. Αποθέματα	55
3.13. Λογιστική Φόρου Εισοδήματος	56
3.14. Ταμειακά Διαθέσιμα και Ταμειακά Ισοδύναμα	56
3.15. Ίδια Κεφάλαια	57
3.16. Παροχές λόγω συνταξιοδότησης και Βραχυχρόνιες παροχές σε εργαζομένους	57
3.17. Χρηματοοικονομικές Υποχρεώσεις	58
3.18. Λοιπές Προβλέψεις, Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις και Ενδεχόμενα Περιουσιακά στοιχεία	58
4. Δομή του Ομίλου	59
5. Σημειώσεις επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων	61
5.1. Οικονομική πληροφόρηση κατά τομέα	61
5.2. Ανάλυση των ενσώματων πάγιων περιουσιακών στοιχείων	63
5.3. Ανάλυση άυλων περιουσιακών στοιχείων	65
5.4. Ανάλυση επενδύσεων σε θυγατρικές και συγγενείς	66
5.5. Συμμετοχές σε Κοινοπραξίες	67
5.6. Ανάλυση λοιπών μακροπρόθεσμων απαιτήσεων	67
5.7. Ανάλυση των αποθεμάτων	67
5.8. Εμπορικές και Λοιπές Απαιτήσεις και Λοιπά Στοιχεία Ενεργητικού	68
5.9. Ανάλυση των ταμειακών διαθεσίμων	68
5.10. Ανάλυση καθαρής θέσης	68
5.11. Ανάλυση των προβλέψεων	71
5.12. Ανάλυση των προμηθευτών	71
5.13. Ανάλυση των λοιπών υποχρεώσεων και Προκαταβολών	71
5.14. Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις	72
5.15. Αναβαλλόμενες Φορολογικές Απαιτήσεις και Υποχρεώσεις	72
5.16. Ανάλυση των δανείων	76
5.17. Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	76
5.18. Ανάλυση των παροχών σε εργαζομένους μετά την έξοδο από την υπηρεσία	76

5.19.	Ανάλυση λογαριασμών αποτελεσμάτων	78
5.20.	Χρηματοοικονομικά έσοδα/έξοδα & Λοιπά Χρηματοοικονομικά Αποτελέσματα	80
5.21.	Συμφωνία του φόρου εισοδήματος	81
5.22.	Κέρδη / (Ζημιές) ανά μετοχή	82
5.23.	Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη	82
5.24.	Παροχές προσωπικού	83
5.25.	Ενδεχόμενες απαιτήσεις-υποχρεώσεις	83
5.26.	Εγγυήσεις	86
6.	Σκοποί και πολιτικές διαχείρισης κινδύνων	87
6.1.	Συναλλαγματικός κίνδυνος	87
6.2.	Ανάλυση ευαισθησίας κινδύνου επιτοκίου	88
6.3.	Ανάλυση πιστωτικού κινδύνου	88
6.4.	Ανάλυση κινδύνου ρευστότητας	89
7.	Πολιτικές και διαδικασίες διαχείρισης κεφαλαίου	90
8.	Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού	90
Z.	Διαδικτυακός τόπος ανάρτησης της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης	92

Α. Δηλώσεις των Εκπροσώπων του Διοικητικού Συμβουλίου

(σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 2 του Ν. 3556/2007)

Δηλώνουμε με την παρούσα ότι εξ όσων γνωρίζουμε:

(α) οι ετήσιες ατομικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της «ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ ΛΑΜΨΑ Α.Ε.» για την χρήση 1/1/2016 – 31/12/2016, οι οποίες καταρτίστηκαν σύμφωνα με τα ισχύοντα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού, την καθαρή θέση και τα αποτελέσματα της Εταιρείας, καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο.

(β) η ετήσια έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου απεικονίζει κατά τρόπο αληθή την εξέλιξη, τις επιδόσεις και την θέση της Εταιρείας καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν.

Αθήνα, 28 Απριλίου 2017

Οι βεβαιούντες,

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΤΟ ΜΕΛΟΣ Δ.Σ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΑΛΑΝΑΚΙΣ
Α.Δ.Τ. Ξ 282324

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΧΩΜΕΝΙΔΗΣ
Α.Δ.Τ. ΑΙ 506406

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ
Α.Δ.Τ. ΑΚ 121283

Β. Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ ΛΑΜΨΑ Α.Ε.

Έκθεση ελέγχου επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Ελέγξαμε τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ ΛΑΜΨΑ Α.Ε., οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2016, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων χρήσεως και συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Ευθύνη της Διοίκησης για τις Εταιρικές και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση αυτών των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις εσωτερικές δικλίδες, που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδη ανακρίβεια, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Ευθύνη του Ελεγκτή

Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε γνώμη επί αυτών των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων με βάση τον έλεγχό μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου, που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία (ΦΕΚ/Β'2848/23.10.2012). Τα πρότυπα αυτά απαιτούν να συμμορφωνόμαστε με κανόνες δεοντολογίας, καθώς και να σχεδιάζουμε και διενεργούμε τον έλεγχο με σκοπό την απόκτηση εύλογης διασφάλισης για το εάν οι εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη ανακρίβεια.

Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων, σχετικά με τα ποσά και τις γνωστοποιήσεις στις εταιρικές και τις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Οι επιλεγόμενες διαδικασίες βασίζονται στην κρίση του ελεγκτή περιλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ουσιώδους ανακρίβειας των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος. Κατά τη διενέργεια αυτών των εκτιμήσεων κινδύνου, ο ελεγκτής εξετάζει τις εσωτερικές δικλίδες που σχετίζονται με την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της εταιρείας, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλίδων της εταιρείας. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν από τη διοίκηση, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίας των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της ελεγκτικής μας γνώμης.

Γνώμη

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της Εταιρείας ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ ΛΑΜΨΑ Α.Ε., και των θυγατρικών αυτής κατά την 31η Δεκεμβρίου 2016, τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Έμφαση Θέματος

Εφιστούμε την προσοχή σας στη σημείωση 5.25 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων όπου περιγράφεται το θέμα της ύπαρξης εκκρεμών δικαστικών υποθέσεων θυγατρικής Εταιρείας συνολικού ποσού ευρώ 1.6 εκ., η έκβαση των οποίων δεν είναι δυνατόν να εκτιμηθεί στο παρόν στάδιο. Η διοίκηση

του Ομίλου εκτιμά πως η έκβαση των εν λόγω υποθέσεων δε θα επηρεάσει ουσιωδώς τα οικονομικά μεγέθη του Ομίλου. Στο συμπέρασμά μας δεν διατυπώνεται επιφύλαξη σε σχέση με το θέμα αυτό.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και της Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης που περιλαμβάνεται στην έκθεση αυτή, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 (μέρος Β) του Ν. 4336/2015, σημειώνουμε ότι:

- α) Στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνεται δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, η οποία παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που ορίζονται στο άρθρο 43ββ του Κωδ. Ν. 2190/1920.
- β) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 43α και 107Α και της παραγράφου 1 (περιπτώσεις γ' και δ') του άρθρου 43ββ του Κωδ. Ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2016.
- γ) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την Εταιρεία ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ ΛΑΜΨΑ Α.Ε. και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

Αθήνα, 28 Απριλίου 2017
Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Πάυλος Στελλάκης
Α.Μ. Σ.Ο.Ε.Λ. 24941

Grant Thornton
An instinct for growth™

Ορκωτοί Ελεγκτές Συμβούλοι Επιχειρήσεων
Ζεφείρου 58, 11564 Πικασό Φάληρο
Α.Μ. ΣΟΕΛΑ 127

Γ. Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου

της Εταιρείας «ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ ΛΑΜΨΑ Α.Ε.» επί των ενοποιημένων και εταιρικών Οικονομικών Καταστάσεων της χρήσης από 1η Ιανουαρίου έως 31η Δεκεμβρίου 2016

Κύριες και Κύριοι Μέτοχοι,

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ν. 2190/1920 άρθρο 43α παράγραφος 3, άρθρο 107 παράγραφος 3 και άρθρο 136 παράγραφος 2. επίσης σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3556/2007 άρθρο 4 παράγραφοι 2(γ), 6, 7 & 8 καθώς και την απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 7/448/11.10.2007 άρθρο 2 και το Καταστατικό της Εταιρείας, σας υποβάλλουμε για την κλειόμενη χρήση από 1/1/2016 έως 31/12/2016 την ετήσια οικονομική έκθεση, η οποία περιλαμβάνει, τις ελεγμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, τις σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων και την έκθεση ελέγχου των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών. Στην παρούσα έκθεση περιγράφονται συνοπτικά πληροφορίες του Ομίλου και της εταιρείας «ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ ΛΑΜΨΑ Α.Ε.», χρηματοοικονομικές πληροφορίες που στοχεύουν σε μία γενική ενημέρωση των μετόχων και του επενδυτικού κοινού για την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα, τη συνολική πορεία και τις μεταβολές που επήλθαν κατά τη διάρκεια της κλειόμενης εταιρικής χρήσης (1/1/2016 – 31/12/2016), σημαντικά γεγονότα τα οποία έλαβαν χώρα και την επίδραση αυτών στις οικονομικές καταστάσεις της ίδιας περιόδου. Επίσης γίνεται περιγραφή των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που ενδέχεται να αντιμετωπίσει ο Όμιλος και η Εταιρεία στο μέλλον και παρατίθενται οι σημαντικότερες συναλλαγές που καταρτίσθηκαν μεταξύ του εκδότη και των συνδεδεμένων με αυτών προσώπων.

Η παρούσα Έκθεση συνοδεύει τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης (1/1/2016 – 31/12/2016) και περιλαμβάνεται αυτούσια μαζί με τις εν λόγω καταστάσεις καθώς και τις δηλώσεις των εκπροσώπων του Δ.Σ. Ενόψει δε ότι από την Εταιρεία συντάσσονται και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, η παρούσα Έκθεση είναι ενιαία, με κύριο σημείο αναφοράς τα ενοποιημένα οικονομικά στοιχεία και με αναφορά στα εταιρικά οικονομικά στοιχεία της «ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ ΛΑΜΨΑ Α.Ε.», μόνο όπου έχει κριθεί σκόπιμο ή αναγκαίο για την καλύτερη κατανόηση του περιεχομένου της.

Η Έκθεση εμπεριέχει κατά τρόπο σύντομο πλην όμως ουσιαστικό όλες τις σημαντικές επιμέρους θεματικές ενότητες, οι οποίες είναι απαραίτητες, με βάση το ως άνω νομοθετικό πλαίσιο και απεικονίζει κατά τρόπο αληθή όλες τις σχετικές αναγκαίες κατά νόμο πληροφορίες, προκειμένου να εξαχθεί μια ουσιαστική και εμπεριστατωμένη ενημέρωση για την δραστηριότητα κατά την εν λόγω χρονική περίοδο της Εταιρείας «ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ ΛΑΜΨΑ Α.Ε.» (εφεξής καλούμενη για λόγους συντομίας ως «Εταιρεία») καθώς και του Ομίλου.

Α. Χρηματοοικονομικές Εξελίξεις και Επιδόσεις περιόδου αναφοράς

Χρηματοοικονομικές Πληροφορίες

Ο τομέας του τουρισμού στην Ελλάδα, κατά την διάρκεια του 2016, παρουσίασε σχετική σταθεροποίηση, καθώς παρατηρήθηκε άνοδος των αφίξεων και σχετική αύξηση των εσόδων. Αντίθετα, οι συνέπειες της οικονομικής κρίσης στην χώρα, απεικονίζονται στα έσοδα του επισιτιστικού τομέα (Food & Beverage) όπου η ελληνική παρουσία ήταν παγίως ισχυρή, με αποτέλεσμα χαμηλότερους ρυθμούς αύξησης σε σχέση με αυτής των δωματίων.

Στην ξενοδοχειακή αγορά της Σερβίας παρατηρείται επίσης περίοδος στασιμότητας, αφού επανακάμπτει μεν μερικώς η ζήτηση, βοηθούμενη και από τις νέες υποδομές ενόψει ένταξης στην Ε.Ε., (αεροδρόμιο, ιδιωτικοποίηση αερομεταφορέα κλπ.) πλην όμως καταγράφονται απώλειες εσόδων λόγω της λειτουργίας πολλών νέων ξενοδοχείων στην πόλη του Βελιγραδίου.

Η πληρότητα δωματίων στην αγορά ξενοδοχείων πολυτελείας της Αθήνας αυξήθηκε κατά 3,6% έναντι της αντίστοιχης περιόδου του 2015 διαμορφώνοντας τον δείκτη στο 67,7% έναντι 65,3% το 2015. Η μέση τιμή δωματίου στα ξενοδοχεία αυξήθηκε κατά 3,3% έναντι του 2015, φτάνοντας τα € 158,19 έναντι € 153,20 το 2015. Κατά συνέπεια το έσοδο ανά διαθέσιμο δωμάτιο αυξήθηκε στα ξενοδοχεία πολυτελείας της Αθήνας κατά 7,0% (λόγω και της μείωσης των διαθέσιμων δωματίων κατά 4,9%) ενώ τα συνολικά έσοδα δωματίων αυξήθηκαν κατά 1,8%.

Ο Κύκλος εργασιών της μητρικής ανήλθε σε χιλ. € 42.072 σημειώνοντας αύξηση κατά 1,52% ενώ τα Αποτελέσματα Προ Φόρων Χρηματοδοτικών και Επενδυτικών Αποτελεσμάτων και Αποσβέσεων (EBITDA) ανήλθαν στα χιλ. € 9.773 έναντι χιλ. € 8.562 το 2015.

Η «Μεγάλη Βρετανία» και το «King George» παρουσίασαν αυξημένες πληρότητες 68,39% (έναντι 66,24% το 2015) αλλά οριακή μείωση ARR (Average room rate) € 258,56 (έναντι € 261,37 το 2015) διατηρώντας τα σκήπτρα της Αθηναϊκής Ξενοδοχειακής Αγοράς. Κατά συνέπεια το έσοδο ανά διαθέσιμο δωμάτιο αυξήθηκε κατά 2,14%.

Επίσης, σταθερή με οριακή άνοδο ήταν και η πορεία του Sheraton Ρόδου (το οποίο ενοποιείται με την μέθοδο της Καθαρής Θέσης), με τζίρο χιλ. € 9.901 (2015 : χιλ.€ 9.488) και Αποτελέσματα Προ Φόρων Χρηματοδοτικών και Επενδυτικών Αποτελεσμάτων και Αποσβέσεων (EBITDA) χιλ. 2.126 € (2015 : χιλ.€ 1.872).

Το Ξενοδοχείο «Μεγάλη Βρετανία» εμφάνισε αύξηση πωλήσεων 2,0% σε σχέση με την περυσινή χρήση 2015, ενώ το Ξενοδοχείο «King George» » κυμάνθηκε στα ίδια επίπεδα του 2015. Όσον αφορά τα Ξενοδοχεία του Ομίλου στην Σερβία, το μεν «Hyatt Regency Belgrade» κατέγραψε αύξηση πωλήσεων κατά 5,0%, το δε «Excelsior» κατέγραψε μείωση πωλήσεων κατά 16,5% . Επιπλέον το Ξενοδοχείο Sheraton Rhodes, τα αποτελέσματα του οποίου λόγω ενοποίησης με την μέθοδο της Καθαρής Θέσης, έχουν επίδραση στα επενδυτικά αποτελέσματα του Ομίλου εμφάνισε αύξηση πωλήσεων κατά 4,1%.

Ειδικά για τα Ξενοδοχεία του Ομίλου, τα στοιχεία ήταν:

Αποτελέσματα 31-12-2016					
	Μεγάλη Βρετανία	King George	Hyatt Belgrade	Sheraton Rhodes	Excelsior
Έσοδο ανά διαθέσιμο δωμάτιο	180,64	164,83	51,27	83,71	25,53
Πληρότητα	66,64%	69,18%	48,70%	81,52%	52,43%
Μέση Τιμή Δωματίου	271,06	239,72	105,29	102,68	48,70
Αποτελέσματα 31-12-2015					
	Μεγάλη Βρετανία	King George	Hyatt Belgrade	Sheraton Rhodes	Excelsior
Έσοδο ανά διαθέσιμο δωμάτιο	175,45	165,83	51,80	76,71	31,30
Πληρότητα	65,30%	69,18%	40,87%	71,52%	53,06%
Μέση Τιμή Δωματίου	268,68	239,72	126,72	105,47	58,95

Αυξημένος επίσης, κατά 1,67%, παρουσιάζεται και ο Κύκλος Εργασιών του Ομίλου (από χιλ. € 51.522 σε χιλ.52.380 €) και τα ενοποιημένα Αποτελέσματα Προ Φόρων Χρηματοδοτικών και Επενδυτικών Αποτελεσμάτων και Αποσβέσεων (EBITDA) κατά 10,88% (από χιλ. € 11.745 σε χιλ. € 13.023 χιλ.) που προέρχεται κυρίως από την μητρική Εταιρεία.

Η Εταιρεία βελτίωσε τη δανειακή της θέση κατά χιλ. € 4.882, από χιλ. € 35.049 σε 30.166 χιλ. € θέτοντας προτεραιότητα στην αποπληρωμή δανείων.

Τα Αποτελέσματα προ φόρων του Ομίλου διαμορφώθηκαν σε κέρδη € 3.112 χιλ. από κέρδη € 1.548 το 2015, παρουσιάζοντας αύξησης 101,07%. Τα κέρδη προ φόρων της Εταιρείας ανήλθαν σε χιλ. € 5.571 έναντι κερδών χιλ. € 5.212 το 2015.

Τέλος, τα καθαρά αποτελέσματα (μετά από φόρους και προ δικαιωμάτων μη ελεγχουσών συμμετοχών) του Ομίλου ανήλθαν σε κέρδη € 2.288 χιλ. από κέρδη € 1.303 το 2015. Τα κέρδη μετά φόρων της Εταιρείας ανήλθαν σε € 4.641 χιλ. έναντι κερδών χιλ. € 4.695 το 2015, λόγω ζημίας από απομείωση συμμετοχής στην Excelsior.

Στην παρούσα περίοδο ενσωματώνονται οι κάτωθι εταιρείες:

Εταιρεία	Νόμισμα Λειτουργίας	Έδρα	Ισοδύναμο % Συμμετοχής	Μέθοδος Ενοποίησης	Συμμετοχή
ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ "ΛΑΜΨΑ" Α.Ε.	€	ΕΛΛΑΔΑ	Μητρική		
LUELLA ENTERPRISES LTD	€	ΚΥΠΡΟΣ	100,00%	Ολική	Άμεση
БЕОГРАДСКО МЕСОВИТО ПРЕДУЗЕЋЕ	€	ΣΕΡΒΙΑ	93,90%	Ολική	Έμμεση
EXCELSIOR BELGRADE SOCIATE OWNED	€	ΣΕΡΒΙΑ	80,33%	Ολική	Άμεση
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΘΕΡΕΤΡΑ Α.Ε.	€	ΕΛΛΑΔΑ	50,00%	Καθαρή θέση	Άμεση
MARKELIA ENTERPRISES COMPANY LTD	€	ΚΥΠΡΟΣ	100,00%	Ολική	Έμμεση

Παράγοντες δημιουργίας αξίας και μέτρησης επιδόσεων

Ο Όμιλος αξιολογεί τα αποτελέσματα και την απόδοσή του σε μηνιαία βάση εντοπίζοντας έγκαιρα και αποτελεσματικά αποκλίσεις από τους στόχους και λαμβάνοντας αντίστοιχα διορθωτικά μέτρα. Η αποδοτικότητα του Ομίλου μετράται κάνοντας χρήση των εξής χρηματοοικονομικών δεικτών απόδοσης που χρησιμοποιούνται διεθνώς:

-EBITDA (Operating Earnings Before Interest, Taxes, Depreciation & Amortization) - «Λειτουργικά αποτελέσματα προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων»: Ο Όμιλος ορίζει το μέγεθος «EBITDA Ομίλου» ως τα κέρδη/(ζημιές) προ φόρων προσαρμοσμένα για χρηματοοικονομικά και επενδυτικά αποτελέσματα, για συνολικές αποσβέσεις (ενσώματων και άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων) καθώς και για τις επιδράσεις ειδικών παραγόντων όπως το μερίδιο στα λειτουργικά αποτελέσματα συγγενών όταν αυτές δραστηριοποιούνται σε έναν από τους Επιχειρηματικούς Τομείς δραστηριότητας του, αλλά και τις επιδράσεις απαλοιφών που πραγματοποιούνται σε συναλλαγές με τις προαναφερόμενες συγγενείς εταιρείες.

- ROCE (Return on Capital Employed) – «Αποδοτικότητα συνολικών απασχολούμενων κεφαλαίων»: Ο δείκτης διαιρεί τα κέρδη προ φόρων και χρηματοοικονομικών αποτελεσμάτων με τα συνολικά απασχολούμενα κεφάλαια του Ομίλου τα οποία είναι το άθροισμα της Καθαρής Θέσης, του συνόλου των δανείων και των μακροπρόθεσμων προβλέψεων.

- ROE (Return on Equity) – «Αποδοτικότητα Ιδίων Κεφαλαίων»: Ο δείκτης διαιρεί τα κέρδη μετά από φόρους που αναλογούν στους μετόχους της μητρικής με τα Ίδια Κεφάλαια αποδιδόμενα στους μετόχους της μητρικής.

Οι παραπάνω δείκτες για το 2016 και σε σύγκριση με το 2015 κινήθηκαν ως εξής :

	31/12/2016	31/12/2015
EBITDA	13.023	11.745
ROCE	6,87%	5,63%
ROE	2,34%	1,57%

Με βάση τα ανωτέρω, τα σημαντικότερα κονδύλια των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων μεταβλήθηκαν ως εξής:

- Ο **κύκλος εργασιών** του Ομίλου ανήλθε σε € 52.380 χιλ. έναντι € 51.522 χιλ. το 2015 σημειώνοντας αύξηση 1,67%. Στην μητρική Εταιρεία αντίστοιχα (Ξενοδοχείο «Μεγάλη Βρετανία» και King George) ανήλθε σε € 42.072 χιλ. από € 41.443 χιλ. το 2015, ήτοι αυξημένη κατά 1,52% προερχόμενη κυρίως από τα έσοδα δωματίων (πληρότητα & μέση τιμή) συνέπεια πολιτικής σταθερότητας και επανάκαμψης εισερχόμενου τουρισμού. Η συμμετοχή του King George ανήλθε σε εκ € 8,5 έναντι εκ € 8,5 του 2015.

- Τα ενοποιημένα **μικτά κέρδη** ανήλθαν στο ποσό των € 19.244 χιλ. από € 19.055 χιλ. το 2015, σημειώνοντας αύξηση της τάξης του 1%, ενώ το περιθώριο μικτού κέρδους μειώθηκε από 36,98% το 2015 σε 36,74% το 2016. Τα μικτά κέρδη της μητρικής εταιρείας διαμορφώθηκαν σε € 16.530 χιλ. έναντι € 16.448 χιλ. το 2015, σημειώνοντας αύξηση της τάξης του 0.50%. Το περιθώριο μικτού κέρδους της Εταιρείας ανήλθε σε 39,29% το 2016 από 39.69% την προηγούμενη χρονιά. Η αύξηση αυτή οφείλεται κυρίως στην μεγάλη αύξηση του κύκλου εργασιών και κατά συνέπεια στην βελτίωση των περιθωρίων κερδοφορίας λόγω των σχετικά σταθερών δαπανών μισθοδοσίας, κύριο συστατικό στοιχείο του κόστους πωληθέντων.
- Τα **Λειτουργικά κέρδη του Ομίλου (προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων-EBITDA)** ανήλθαν στο ποσό των € 13.023 χιλ. έναντι € 11.745 χιλ. το 2015, παρουσιάζοντας αύξηση σε ποσοστό 10,88%. Η σημαντική αύξηση του EBITDA αντικατοπτρίζει την επίδραση της σημαντικής αύξησης του κύκλου εργασιών αλλά και την χρηστή διαχείριση, η οποία απέδωσε άκρως ικανοποιητικά flow through μεταξύ εσόδων και EBITDA. Στην μητρική Εταιρεία ανήλθε σε χιλ. € 9.773 έναντι χιλ. € 8.562 το 2015 παρουσιάζοντας αύξηση κατά 14,14 % το οποίο οφείλεται στην αύξηση του κύκλου εργασιών. Να σημειωθεί ότι και τα ξενοδοχεία της Σερβίας παρουσιάζουν θετικά EBITDA.
- Το **Χρηματοοικονομικό κόστος** του Ομίλου και της εταιρείας είχε μείωση κατά €196 χιλ. και € 200 χιλ. αντίστοιχα η οποία οφείλεται στη μείωση των δανειακών υποχρεώσεων της Μητρικής κατά χιλ € 4.882 (από € 35.049 χιλ σε € 30.166 χιλ.).
- Τα **λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα** του Ομίλου επιβαρύνθηκαν με συναλλαγματικές διαφορές που προέρχονται κυρίως από την αποτίμηση του δανείου σε δολάρια της Εταιρείας ενώ κατά την προηγούμενη χρήση έχουν επιβαρυνθεί και με την αναταξινόμηση του «Αποθεματικού Συναλλαγματικών Διαφορών» ποσού € 502 χιλ. λόγω εθελοντικής εκκαθάρισης της θυγατρικής Εταιρείας North Heaven Ltd. Πλέον των συναλλαγματικών διαφορών, τα αποτελέσματα της Εταιρείας περιλαμβάνουν τα έσοδα από μερίσματα αξίας € 650 χιλ., έναντι € 1.535 χιλ. την προηγούμενη χρήση.
- Το **αποτέλεσμα (ζημιές) από απομειώσεις ενσώματων παγίων** οφείλεται σε απομείωση της αξίας των κτιρίων της θυγατρικής Εταιρείας Excelsior Belgrade και Beogradsko Mesovito Preduzece. στην Σερβία κατά € 3.479 χιλ. το 2016 έναντι € 2.035 χιλ. (το οποίο όμως αφορούσε μόνο την Εταιρεία BEOGRADSKO MESOVITO PREDUZECE στην Σερβία). Η Διοίκηση του Ομίλου θεωρεί ότι οι ως άνω απομειώσεις δεν ανταποκρίνονται στην εμπορική αξία των ακινήτων και είναι συγκυριακό προϊόν προσαρμογών που επιβλήθηκαν από τα Δ.Π.Χ.Α.. Η έλλειψη συγκρίσιμων συναλλαγών (comparables) στην Σερβία δεν επέτρεψε στη διαμόρφωση εικόνας εμπορικών αξιών την ίδια στιγμή που η έναρξη λειτουργίας νέων διεθνών ξενοδοχειακών μονάδων στο Βελιγράδι δείχνει αύξηση των προσδοκιών που δεν συνάδει με τις ως άνω απομειώσεις. Η διαπίστωση τέτοιων συναλλαγών που η Διοίκηση πιστεύει ότι θα επανέλθουν ενόψει της ένταξης της Σερβίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα επιτρέψει την αναστροφή των διενεργηθέντων απομειώσεων.
- Τα **Αποτελέσματα προ φόρων** του Ομίλου διαμορφώθηκαν σε κέρδη € 3.112 χιλ. από € 1.548 το 2015. Τα κέρδη προ φόρων της Εταιρείας ανήλθαν σε € 5.751 χιλ. έναντι κερδών € 5.212 χιλ. το 2015.
- Τα **καθαρά αποτελέσματα (μετά από φόρους και προ δικαιωμάτων μη ελεγχουσών συμμετοχών)** του Ομίλου ανήλθαν σε κέρδη € 2.288 χιλ. από κέρδη € 1.303 το 2015, ως συνέπεια των ανωτέρω και της επίδρασης του φόρου οποιός ανήλθε σε έξοδο που € 1.194 χιλ. έναντι εξόδου χιλ. € 294 την χρήση 2015.
- Κατά τη διάρκεια της χρήσης για τον Όμιλο και την Εταιρεία, οι καθαρές επενδύσεις σε ενσώματα και άυλα περιουσιακά στοιχεία ανήλθαν στο ποσό των € 4968 χιλ και € 4.158 χιλ 2015: € 2.774 χιλ και € 2.464 χιλ αντίστοιχα).

B. Σημαντικά Γεγονότα

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2016

Η Μητρική Εταιρεία, παρά τις γενικότερες αρνητικές εγχώριες οικονομικές συνθήκες, κατά την ημερομηνία αναφοράς των ετήσιων Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων, διατηρεί ικανοποιητική κεφαλαιακή επάρκεια και κερδοφορία. Επίσης, οι ελληνικές εταιρίες του Ομίλου συνεχίζουν να εξοφλούν κανονικά τις

υποχρεώσεις τους σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, προμηθευτές εσωτερικού, δημόσιο και ασφαλιστικούς οργανισμούς.

Κατά την διάρκεια του 2016, η Εταιρεία προχώρησε σε μερική ανακαίνιση (κτιριακή και εξοπλισμού) σε δωμάτια, διαδρόμους και επισιτιστικά και άλλα λειτουργικά τμήματα του Ξενοδοχείου Μεγάλη Βρετανία και του Ξενοδοχείου King George, και ανήλθε σε χιλ. € 2.565. Επίσης, η εταιρεία προέβη σε εξαγορές καταστημάτων και γραφείων επί της οδού Βουκουρεστίου 4, συνολικού ύψους € 1.579 χιλ. Η επένδυση αφορά στην διαμόρφωση των αιθουσών και των βοηθητικών τμημάτων (κουζίνες κλπ.). Επίσης, πραγματοποιήθηκαν επενδύσεις στον Όμιλο σε λοιπό εξοπλισμό χιλ. € 824.

Η εταιρεία υπέγραψε στις 10 Νοεμβρίου 2016 τροποποίηση της σύμβασης διαχείρισης των ξενοδοχείων «Μεγάλη Βρετανία» και «King George» με τον όμιλο Marriott, με την οποία μειώνονται δραστικά οι αμοιβές διαχείρισης για την τριετία 2017-2019.

Η εταιρεία Starwood Hotels & Resorts Worldwide Inc. που διαχειρίζεται τα ξενοδοχεία του Ομίλου, «Μεγάλη Βρετανία», «King George» και «Sheraton Rhodes», εξαγοράστηκε τον Σεπτέμβριο του 2016 από τον Αμερικανικό Ξενοδοχειακό όμιλο «Marriott International». Η εξαγορά φέρνει στον ίδιο όμιλο τα ξενοδοχεία Marriott, Ritz Carlton Sheraton, Luxury Collection, Westin, W, Le Meridien και St. Regis. Συνολικά, 30 brands ξενοδοχείων ανήκουν τώρα κάτω από την ομπρέλα της Marriott για να δημιουργήσουν τη μεγαλύτερη αλυσίδα ξενοδοχείων στον κόσμο με περισσότερα από 5.800 καταλύματα και 1,1 εκατομμύρια δωμάτια σε περισσότερες από 110 χώρες.

Το σύνολο δανεισμού της εταιρείας μειώθηκε κατά την τρέχουσα χρήση κατά € 4.882 χιλ. και διαμορφώθηκε στο ποσό των € 35.049 έναντι € 30.166 του 2015, με συνεπή αποπληρωμή όλων των δανειακών υποχρεώσεων.

Την 23/6/2016 πραγματοποιήθηκε η Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση της Εταιρείας ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ ΛΑΜΨΑ Α.Ε., κατά την οποία συμμετείχαν νομίμως μέτοχοι εκπροσωπώντας 15.058.412 ΚΟ μετοχές επί συνόλου (21.364.000) ΚΟ μετοχών της Εταιρείας, ήτοι 70,48% περίπου, αποφάσισε ομοφώνως και παμψηφεί επί των θεμάτων της ημερησίας διατάξεως, τα ακόλουθα:

(1) επί του πρώτου θέματος, ενέκρινε τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της ΛΑΜΨΑ Α.Ε. (Εταιρικές και Ενοποιημένες) καθώς και την Ετήσια Οικονομική Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της χρήσεως 2015 (1.1.2015 - 31.12.2015), μετά από ακρόαση της Έκθεσης Ελέγχου των Ορκωτών Ελεγκτών επί των ετησίων οικονομικών καταστάσεων της 31ης Δεκεμβρίου 2015 (εταιρικών και ενοποιημένων),

(2) επί του δεύτερου θέματος, ενέκρινε την απαλλαγή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των Ορκωτών Ελεγκτών από κάθε ευθύνη αποζημιώσεως για τη σύνταξη και τον έλεγχο των ετησίων οικονομικών καταστάσεων, καθώς και την εν γένει διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων και πραγμάτων για τη χρήση 2015,

(3) επί του τρίτου θέματος εξέλεξε για τον έλεγχο των ετησίων και περιοδικών οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας για τη χρήση 2016, την ελεγκτική εταιρεία GRAND THORNTON A.E. και καθόρισε την σχετική αμοιβή,

(4) επί του τέταρτου θέματος ενέκρινε καταβολή αμοιβών ύψους 31.200 Ευρώ στο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου κ. Χλόη Λασκαρίδη για το έτος 2015 και προενέκρινε ποσό των 35.000 Ευρώ για την χρήση 2016.

(5) επί του πέμπτου θέματος, διάφορες ανακοινώσεις, έγινε ενημέρωση σχετικά με την παροχή υπηρεσιών του Διευθύνοντος Συμβούλου.

Εντός της προηγούμενης χρήσης, κοινοποιήθηκε στην Εταιρεία εντολή επανελέγχου με συμπληρωματικά στοιχεία για τις χρήσεις 2003 – 2009 (που είχαν κλείσει με περαίωση), παρατείνοντας την παραγραφή μέχρι την 31/12/2015 (αντί για την 31/12/2013). Σε συνέχεια της εν λόγω εντολής, στάλθηκε στις αρχές του 2015 συμπληρωματική εντολή που συγκεκριμενοποιεί ότι ο μερικός φορολογικός έλεγχος θα είναι στα αντικείμενα ΕΙΣΟΔΗΜΑ, ΦΠΑ, ΚΒΣ.

Στις 29/07/2015 κοινοποιήθηκε στην Μητρική Εταιρεία σημείωμα του άρθρου 30 παρ.5 του Π. Δ. 186/92 του Κέντρου Ελέγχου Μεγάλων Επιχειρήσεων. Με το εν λόγω σημείωμα το οποίο συντάχθηκε στα πλαίσια διενεργούμενου επανελέγχου από την εν λόγω υπηρεσία της φορολογίας εισοδήματος και των λοιπών φορολογικών αντικειμένων για τις διαχειριστικές περιόδους 2003 έως και 2009, κοινοποιήθηκε ότι «κατά

την κρίση» του ελέγχου τα τηρούμενα βιβλία της Εταιρείας για τις εν λόγω διαχειριστικές περιόδους κρίνονται ανακριβή σύμφωνα με τις διατάξεις της περ. α', γ' και δ' της παρ.4 του άρθρου 30 του Π.Δ. 186/92 σε συνδυασμό με τις διατάξεις των παρ.7,8 και 9 του ίδιου άρθρου του Π.Δ. 186/92 όπως αυτές προστέθηκαν με το Ν. 3052/2002, δεδομένου ότι είναι μεγάλης έκτασης σε σχέση με τα οικονομικά μεγέθη της επιχείρησης και τα επηρεάζει σημαντικά. Η κρίση περί «ανακρίβειας» των τηρούμενων βιβλίων στηρίζεται σε παραβάσεις για τη μη λήψη και μη καταχώριση στα λογιστικά βιβλία της Εταιρείας φορολογικών στοιχείων για τη μίσθωση πάγιου εξοπλισμού από την Εταιρεία STARWOOD HELLAS ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ Α.Ε.

Επί της εν λόγω διαπίστωσης η Εταιρεία κλήθηκε από το Κ.Ε.ΜΕ.ΕΠ. να προσφύγει ενώπιον της κατ' άρθρο 30 παρ.5 του Π.Δ. 186/92 Επιτροπής του Υπουργείου Οικονομικών, η οποία είναι αρμόδια για να κρίνει εάν οι ανακρίβειες που αναφέρονται στο σημείωμα συνεπάγονται απόρριψη των βιβλίων και στοιχείων και εξωλογιστικό προσδιορισμό της φορολογητέας ύλης για τις ελεγχόμενες διαχειριστικές περιόδους.

Εντός της χρήσης, κοινοποιήθηκε στην Εταιρεία η απόφαση του Κ.Ε.ΜΕ.ΕΠ, λαμβάνοντας υπόψη της απόφαση της Επιτροπής της παρ.5 του άρθρου 30 του Π.Δ. 186/92 όπου τα βιβλία κρίθηκαν επαρκή και ακριβή, και αποφάσισε ότι δεν προκύπτει απόκρυψη φορολογητέας ύλης και ως εκ τούτου δεν έχει ζημιωθεί το Ελληνικό Δημόσιο.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗ ΛΗΞΗ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ

Η θυγατρική εταιρεία του Ομίλου, Excelsior, υπέγραψε στις 24 Απριλίου 2017, σύμβαση διαχείρισης του ξενοδοχείου με την εταιρεία Orbis S.A., εταιρεία του Ομίλου Accor. Η διάρκεια της σύμβασης είναι δεκαετής με δικαίωμα ανανέωσης με τους ίδιους όρους για 10 επιπλέον έτη. Η ενεργοποίηση της σύμβασης και η έναρξη λειτουργίας του υπό την διαχείριση της Accor ορίστηκε για την 1η Σεπτεμβρίου 2017. Το ξενοδοχείο θα λειτουργήσει κάτω από τον τίτλο "Mercure Belgrade Excelsior". Οι αμοιβές διαχείρισης περιλαμβάνουν ποσοστό επί των εσόδων και ποσοστό επί του μικτού λειτουργικού κέρδους υπό την προϋπόθεση επίτευξης στόχων.

Η Accor Hotels είναι μία από τις 5 κορυφαίες αλυσίδες ξενοδοχείων, με ηγετική θέση σε Ευρώπη, Λατινική Αμερική, Μέση Ανατολή, Αφρική και Ασία. Λειτουργεί 2.300 ξενοδοχεία υπό άμεση διαχείριση σύμβασης και επιπροσθέτως 1.850 ξενοδοχεία υπό σύμβαση δικαιοχρησίας. Κάθε βράδυ, φιλοξενεί 500.000 επισκέπτες σε περισσότερα από 4.150 ξενοδοχεία σε 95 χώρες. Το παγκόσμιο μέγεθος της εταιρείας παρέχει πραγματικά οφέλη στους ιδιοκτήτες των ξενοδοχείων (Αποδεδειγμένες τεχνικές και μεγάλες οικονομίες κλίμακας, εξειδικευμένο προσωπικό με ισχυρές δεξιότητες και τεχνογνωσία και συνεχή υποστήριξη, ταυτόχρονα με επιτυχή οικονομικά αποτελέσματα) Μερικά από τα brands της εταιρείας είναι ανάμεσα στα άλλα, Sofitel, Raffles, Fairmont, Pullman, Swissotel, Mercure, Novotel, Addagio, Ibis.

Γ. Κίνδυνοι & Αβεβαιότητες

Παράγοντες Χρηματοοικονομικού Κινδύνου

Ο Όμιλος εκτίθεται σε χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως μεταβολές στις συναλλαγματικές ισοτιμίες, επιτόκια, πιστωτικό κίνδυνο, κίνδυνο ρευστότητας και κίνδυνο εύλογης αξίας από μεταβολές επιτοκίων. Το γενικό πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου εστιάζεται στη μη προβλεψιμότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών και επιδιώκει να ελαχιστοποιήσει την ενδεχόμενη αρνητική τους επίδραση στη χρηματοοικονομική απόδοση του Ομίλου.

Η διαχείριση κινδύνων διεκπεραιώνεται από την κεντρική υπηρεσία διαχείρισης διαθεσίμων, η οποία προσδιορίζει και εκτιμά τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους σε συνεργασία με τις υπηρεσίες που αντιμετωπίζουν αυτούς τους κινδύνους. Προ της διενέργειας σχετικών συναλλαγών λαμβάνεται έγκριση από τα στελέχη που έχουν το δικαίωμα δέσμευσης της Εταιρείας προς τους αντισυμβαλλόμενους της.

Συναλλαγματικός Κίνδυνος

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην Ελλάδα, την Κύπρο και την Σερβία και το λειτουργικό του νόμισμα είναι το Ευρώ. Εντούτοις υπάρχει κάποια περιορισμένη έκθεση σε κίνδυνο συναλλαγματικών ισοτιμιών, κυρίως δολαρίου των ΗΠΑ, κυρίως λόγω δανειακών και λοιπών υποχρεώσεων σε δολάρια. Ο κίνδυνος συναλλαγματικών ισοτιμιών αυτού του είδους προκύπτει από την ισοτιμία των παραπάνω νομισμάτων έναντι του ευρώ και αντισταθμίζεται μερικώς από αντίστοιχες υποχρεώσεις (π.χ. δάνεια) του ίδιου νομίσματος.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και οι αντίστοιχες υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα, μετατρεπόμενες σε Ευρώ με την ισοτιμία κλεισίματος αναλύονται ως εξής:

	2016	2015
Ποσά σε χιλ.		
Ονομαστικά ποσά	US\$	US\$
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία		
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	(2.314)	(2.421)
Βραχυχρόνια έκθεση	(2.314)	(2.421)
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία		
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	(7.611)	(9.360)
Μακροχρόνια έκθεση	(7.611)	(9.360)
Σύνολο	(9.925)	(11.781)

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν την ευαισθησία του αποτελέσματος της χρήσης καθώς και των ιδίων κεφαλαίων σε σχέση με τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις και τη συναλλαγματική ισοτιμία Ευρώ / Δολαρίου.

Υποθέτουμε ότι πραγματοποιείται μία αλλαγή την 31η Δεκεμβρίου 2016 στη συναλλαγματική ισοτιμία Ευρώ/Δολαρίου της τάξεως του 3.84% (2015: 4%). Τα ποσοστά αυτό βασίσθηκαν στη μέση μεταβλητότητα στην αγορά συναλλαγματικών ισοτιμιών για διάστημα 3 μηνών από τη λήξη κάθε χρήσης (31/12).

Σε περίπτωση όπου το ευρώ ανέβει σε σχέση με το παραπάνω νόμισμα, με το ως άνω αναφερόμενο ποσοστό, τότε στο αποτέλεσμα της χρήσης και στα ίδια κεφάλαια θα έχουμε την εξής επίπτωση:

Ποσά σε χιλ .	2016	2015
	US\$	US\$
Αποτέλεσμα χρήσης προ φόρων	272	354
Καθαρή Θέση	193	251

Σε περίπτωση όπου το ευρώ πέσει σε σχέση με το παραπάνω νόμισμα με το ως άνω αναφερόμενο ποσοστό, τότε στο αποτέλεσμα της χρήσης και στα ίδια κεφάλαια θα έχουμε την εξής επίπτωση:

Ποσά σε χιλ .	2016	2015
	US\$	US\$
Αποτέλεσμα χρήσης προ φόρων	(294)	(383)
Καθαρή Θέση	(209)	(272)

Η έκθεση του Ομίλου στο συναλλαγματικό κίνδυνο ποικίλλει κατά τη διάρκεια του έτους ανάλογα με τον όγκο των συναλλαγών σε ξένο νόμισμα. Εν τούτοις η ανωτέρω ανάλυση θεωρείται αντιπροσωπευτική της έκθεσης του Ομίλου στο συναλλαγματικό κίνδυνο.

Πιστωτικός Κίνδυνος & Κίνδυνος Ρευστότητας

Οι πωλήσεις του Ομίλου κατά κύριο λόγο πραγματοποιούνται μέσω Πιστωτικών Καρτών, οι δε πωλήσεις με πίστωση γίνονται κυρίως σε πελάτες με αξιολογημένο ιστορικό πιστωτικής συμπεριφοράς.

Ο κίνδυνος ρευστότητας διατηρείται σε χαμηλά επίπεδα, διατηρώντας επαρκή διαθέσιμα και τραπεζικά πιστωτικά όρια.

Επιπρόσθετα, λόγω των περιορισμών στην διακίνηση κεφαλαίων που επιβλήθηκαν τον Ιούνιο του 2015 παρουσιάστηκαν προβλήματα στην αποπληρωμή υποχρεώσεων προμηθευτών του εξωτερικού τα οποία όμως εντός της κλειόμενης περιόδου διευθετήθηκαν και αποκαταστάθηκε η εύρυθμη λειτουργία των ελληνικών Εταιριών του Ομίλου. Η Διοίκηση του Ομίλου εξέτασε εναλλακτικές λύσεις και προέβη στην έγκαιρη πληρωμή των υποχρεώσεων της προς το εξωτερικό. Επιπρόσθετα, ο Όμιλος κατά συνήθη πρακτική διατηρούσε μετρητά για να καλύψει ανάγκες ρευστότητας για περιόδους έως 30 ημερών, το οποίο λόγω του περιορισμού στην διακίνηση κεφαλαίων αυξήθηκε σε 90 ημέρες.

Ο Όμιλος κατά την 31/12/2016 είχε αρνητικό κεφάλαιο κίνησης, καθώς οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις του υπερβαίνουν τα κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού κατά € 2.748 χιλ. (μητρική € 6.429 χιλ.). Σημαντικό μέρος των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων (38% όμιλο και μητρική) αφορά δόσεις μακροπρόθεσμου δανεισμού πληρωτέες στην επόμενη χρήση.

Χωρίς να ληφθούν υπόψη οι βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις, το κεφάλαιο κίνησης του Ομίλου καθίσταται θετικό κατά χιλ. € 2.918 και της εταιρείας αρνητικό κατά χιλ. € 1.260

Η μητρική εταιρεία στην τρέχουσα χρήση εισέπραξε από μερίσματα θυγατρικών εταιρειών ποσό χιλ. € 650 και εκτιμάται πως θα δοθούν επί πλέον μερίσματα ποσού χιλ. € 500 στην επόμενη χρήση.

Οι εκτιμήσεις της διοίκησης είναι πως οι ταμειακές ροές από τις λειτουργικές δραστηριότητες την επόμενη χρήση 2017, σε συνδυασμό με τα μερίσματα που θα εισπραχθούν, θα ικανοποιήσουν τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της.

Κατά τη διάρκεια της τρέχουσας περιόδου εξοφλήθηκε από τον Όμιλο και την Εταιρεία σε τράπεζες ποσό κεφαλαίου χιλ. € 5.277 και χιλ. € 5.110.

Οι δύο βασικοί μέτοχοι της μητρικής εταιρείας «NAMSOS ENTERPRISES COMPANY LIMITED» και «DRYNA ENTERPRISES 60,12%», δεσμεύονται να καλύψουν ενδεχόμενες ανάγκες, παρά το γεγονός ότι φαίνεται ότι δεν θα χρειαστεί, σε κεφάλαιο κίνησης τουλάχιστον για τους επόμενους δώδεκα μήνες από την ημερομηνία έγκρισης των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της 31/12/2016.

Σημειώνεται πως οι οικονομικές καταστάσεις των εταιρειών που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση, έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας.

Κίνδυνος Μεταβολών Εύλογης Αξίας Λόγω Μεταβολών των Επιτοκίων

Τα λειτουργικά έσοδα και ταμειακές ροές του Ομίλου είναι ουσιαστικά ανεξάρτητα από μεταβολές στις τιμές των επιτοκίων. Ο Όμιλος έχει στο ενεργητικό του έντοκα στοιχεία με σταθερή απόδοση, η πολιτική δε του Ομίλου, είναι να διατηρεί περίπου το σύνολο του δανεισμού σε προϊόντα κυμαινόμενου επιτοκίου. Στην λήξη της διαχειριστικής περιόδου το σύνολο του δανεισμού ήταν σε δάνεια κυμαινόμενου επιτοκίου.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ευαισθησία του αποτελέσματος της χρήσης καθώς και των ιδίων κεφαλαίων σε μια λογική μεταβολή του επιτοκίου της τάξεως του +1,0% ή -1,0% (2015: +/-1%). Οι αλλαγές στα επιτόκια εκτιμάται ότι κινούνται σε μία λογική βάση σε σχέση με τις συνθήκες της αγοράς.

Ποσά σε χιλ. €	01/01-31/12/2016		01/01-31/12/2015	
	1,0%	-1,0%	1,0%	-1,0%
Αποτέλεσμα χρήσης προ φόρων	(340)	340	(387)	387
Ίδια Κεφάλαια	(241)	241	(275)	275

Δ. Προβλεπόμενη πορεία & εξέλιξη για τη νέα χρονιά

Η τουριστική βιομηχανία της χώρας παρουσιάζει σημάδια σταθεροποίησης. Η σχετική αστάθεια των τουριστικών προορισμών της ευρύτερης περιοχής λειτουργεί ευεργετικά υπέρ του προορισμού Ελλάδα ως ασφαλούς χώρας της Ευρωζώνης. Τα ξενοδοχεία της Λάμψα έχοντας ως συγκριτικό πλεονέκτημα τις πολυτελείς ξενοδοχειακές μονάδες, την τοποθεσία και την ιστορία (Μεγάλη Βρετανία) οδηγούν τον Όμιλο στην επιτυχή ανταπόκριση στις δυσκολίες που υφίστανται, συνεχίζοντας απρόσκοπτα και ομαλά τη λειτουργία του σε όλους τους τομείς δραστηριοποίησης και βελτιώνοντας και τις χρηματοοικονομικές του επιδόσεις και ως εκ τούτου στο παρόν στάδιο θεωρεί ότι παρά το ασαφές περιβάλλον που επικρατεί δεν θα επηρεαστούν αρνητικά τα στοιχεία του Ενεργητικού του.

Η αύξηση του ποσοστού Φ.Π.Α. στον ξενοδοχειακό και επισιτιστικό κλάδο, επηρέασε αρνητικά τα ξενοδοχεία του Ομίλου στην Ελλάδα κατά το 2016. Συγκεκριμένα, για τα ξενοδοχεία «Μεγάλη Βρετανία» και «King George» παρατηρήθηκε ελαφρά μείωση εσόδων στα επισιτιστικά τμήματα αφού η αύξηση του ποσοστού Φ.Π.Α. απορροφήθηκε σε μεγάλο ποσοστό από την Εταιρεία. Χαμηλότερη ήταν η επίπτωση στις ενοικιάσεις δωματίων αφού κατά πάγια τακτική η Εταιρεία συνάπτει συμφωνίες στην καθαρή τιμή δωματίου. Η επίπτωση αυτή επιβάρυνε κυρίως τις πωλήσεις του Ξενοδοχείου «Sheraton Rhodes» λόγω της «διπλής» αύξησης του Φ.Π.Α. (επιπλέον αύξηση συντελεστή στις νησιωτικές περιοχές) και του μείγματος πωλήσεων (π.χ. μικτές τιμές σε tour operators, έντονος ανταγωνισμός κλπ.), γεγονός που δεν συνεισέφερε αρνητικά στα μεγέθη του Ομίλου και της Εταιρείας λόγω της μεθόδου ενοποίησης. Παρά ταύτα, η υψηλή πληρότητα σε συνδυασμό με την βελτίωση της μέσης τιμής δωματίου και την συγκράτηση των δαπανών οδήγησαν σε βελτίωση των αποτελεσμάτων σε σχέση με το 2015.

Σε ότι αφορά στα Ξενοδοχεία της Σερβίας, υπήρξε σταθεροποίηση, αφού επανέκαμψε μεν μερικώς η ζήτηση, βοηθούμενη και από τις νέες υποδομές ενόψει ένταξης στην Ε.Ε., (αεροδρόμιο, ιδιωτικοποίηση

αερομεταφορέα κλπ.), πλην όμως καταγράφηκαν απώλειες εσόδων στο ξενοδοχείο Excelsior λόγω της λειτουργίας πολλών νέων ξενοδοχείων στην πόλη του Βελιγραδίου.

Για το 2017 αναμένεται να συνεχιστεί η αυξητική τάση των πωλήσεων στις ξενοδοχειακές μονάδες της Ελλάδας. Σημαντική εκτιμάται να παραμείνει η συμβολή της ένταξης στον Όμιλο Λάμψα του Ξενοδοχείου King George κυρίως λόγω της οικονομίας κλίμακας που έχει ήδη επιφέρει η συνέργεια των δύο ξενοδοχείων τόσο σε επίπεδο διοίκησης όσο και σε επίπεδο αξιοποίησης προσωπικού αλλά και λόγω της συμβολής του στον κύκλο εργασιών της εταιρείας.

Σημαντική επίσης αναμένεται η βελτίωση της κερδοφορίας της εταιρείας, λόγω της τροποποίησης της σύμβασης διαχείρισης των ξενοδοχείων «Μεγάλη Βρετανία» και «King George» με τον όμιλο Marriott, με την οποία μειώνονται δραστικά οι αμοιβές διαχείρισης για την τριετία 2017-2019.

Σε ότι αφορά στα Ξενοδοχεία της Σερβίας, αναμένεται ήπια ανάπτυξη καθώς διαφαίνεται ότι η επικείμενη συμμετοχή της στην Ε.Ε. σε συνδυασμό με τις ξένες (ιδίως Αραβικές) επενδύσεις η ζήτηση σε επαγγελματικό Τουρισμό θα αρχίσει να ανακάμπτει. Ο επενδυτικός αέρας που πνέει στην χώρα ενόψει ένταξης στην ΕΕ, αλλά και λόγω της κομβικής της θέσης (HUB) στα Βαλκάνια επιτρέπει αισιοδοξία για την ανάκαμψη της Ξενοδοχειακής Βιομηχανίας. Δεν είναι τυχαίο ότι ισχυροί του κλάδου travel & tourism όπως η ETIHAD (Air Serbia), Crown Plaza, Starwood, Radisson και Marriott έχουν εγκατασταθεί στο Βελιγράδι. Μετά την επενδυτική άνθηση σε ξενοδοχειακές και άλλες υποδομές η αγορά στο Βελιγράδι έδειξε τα πρώτα σημάδια ανάκαμψης μέσα στο 2016 και αναμένεται νέα περαιτέρω ήπια ανάπτυξη κατά το 2017. Ειδικά για το ξενοδοχείο Excelsior, σημαντικό ρόλο αναμένεται να διαδραματίσει η ανάληψη της διαχείρισης από τον όμιλο Accor που αναμένεται να συνεισφέρει σημαντικά στην αύξηση των πωλήσεών του.

Ο Όμιλος παρακολουθούσε και συνεχίζει να παρακολουθεί με μεγάλη προσοχή τις εξελίξεις στην πραγματική οικονομία, λαμβάνοντας κάθε αναγκαίο μέτρο ώστε να εξασφαλίζει την απρόσκοπτη συνέχιση της επιχειρηματικής του δραστηριότητας. Παρά την επιτυχημένη πορεία του Ομίλου, τόσο στη Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό, η Διοίκηση εκτιμά ότι η παρούσα οικονομική κρίση, εξακολουθεί να επηρεάζει την ξενοδοχειακή αγορά, εντός της οποίας λειτουργεί. Η άμεση προτεραιότητα της Διοίκησης του Ομίλου είναι η διατήρηση της εύρυθμης λειτουργίας της στην ελληνική επικράτεια μέσω της συνεχούς διαδικασίας εντοπισμού και αξιολόγησης όλων των κινδύνων που ενδεχομένως θα προκύψουν στο άμεσο μέλλον. Η Διοίκηση παρακολουθεί με ενδιαφέρον και προσοχή τις επενδυτικές ευκαιρίες που δημιουργούνται στην χώρα και είναι έτοιμη να ενεργήσει, μόνη ή με κατάλληλες συμμαχίες, εφόσον οι συνθήκες το επιτρέπουν, με σκοπό την επέκταση του Ομίλου.

Για την υλοποίηση των ως άνω στόχων και για την αντιμετώπιση των ιδιαίτερα ευμετάβλητων συνθηκών στην αγορά καθώς και την σφικτή πολιτική χρηματοδότησης των επιχειρήσεων από τις τράπεζες και με σκοπό την ταμειακή ενίσχυση του Ομίλου και την χρηματοδότηση της προγραμματισμένης ανάπτυξης για το 2017 μέσω ιδίων κεφαλαίων, η Διοίκηση θα παρακολουθεί συνεχώς την εξέλιξη των εργασιών σε μηνιαία βάση και θα παρεμβαίνει άμεσα προκειμένου να εξασφαλίσει την απαραίτητη ρευστότητα αλλά και θα εξακολουθήσει να εφαρμόζει με επιτυχία πρόγραμμα προσαρμογής των δανειακών υποχρεώσεων στο νέο τραπεζικό περιβάλλον με στόχο την διατήρηση των ευνοϊκών όρων δανεισμού. Επιπροσθέτως και προς την ίδια κατεύθυνση θα είναι και η πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου προς την Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση αναφορικά με τη μη διανομή μερίσματος. Με στόχο την τόνωση της ρευστότητας της Εταιρείας, την κεφαλαιακή της ενίσχυση αλλά και την εξέταση ενδεχόμενης μείωσης του χρηματοοικονομικού της κόστους μέσω καταβολής δανειακού κεφαλαίου πέραν του συμβατικού θα προτείνει στην Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων τη μη διανομή μερίσματος από τα κέρδη της χρήσεως. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η προτεινόμενη διανομή τελεί υπό την έγκριση της ετήσιας τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων.

Τέλος, η Διοίκηση του Ομίλου, υπό το πρίσμα της αβεβαιότητας που επικρατεί από την διεθνή χρηματοπιστωτική κρίση, την δυσκολία προσδιορισμού τόσο του βάθους όσο και της διάρκειας την παρούσας οικονομικής ύφεσης, καθώς και της δυσκολίας σχηματισμού αξιόπιστων προβλέψεων για την τουριστική κίνηση κυρίως του θερινού εξαμήνου, γνωστοποιεί ότι δεν θα προβεί σε δημοσίευση εκτιμήσεων για την πορεία των οικονομικών μεγεθών της επόμενης χρήσης 2017.

Εν κατακλείδι η βελτίωση των επιδόσεων της Εταιρείας και του Ομίλου φαίνεται να σηματοδοτεί την ουσιαστική ανάκαμψη της Τουριστικής Βιομηχανίας μετά από μια περίοδο παρατεταμένης ύφεσης.

Ε. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Στην παρούσα ενότητα περιλαμβάνονται οι σημαντικότερες συναλλαγές μεταξύ της Εταιρείας και των συνδεδεμένων με αυτήν προσώπων όπως αυτά ορίζονται στο Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 24 και ειδικότερα στην εν λόγω Ενότητα περιλαμβάνονται:

(α) οι συναλλαγές μεταξύ της Εταιρείας και κάθε συνδεδεμένου προσώπου που πραγματοποιήθηκαν κατά την χρήση 2016 και οι οποίες επηρέασαν ουσιαστικά τη χρηματοοικονομική θέση ή τις επιδόσεις της Εταιρείας κατά την εν λόγω χρήση,

(β) οι τυχόν μεταβολές των συναλλαγών μεταξύ της Εταιρείας και κάθε συνδεδεμένου προσώπου που περιγράφονται στην τελευταία ετήσια έκθεση οι οποίες θα μπορούσαν να έχουν ουσιαστικές συνέπειες για τη χρηματοοικονομική θέση ή τις επιδόσεις της Εταιρείας κατά την χρήση 2015.

Σημειώνουμε ότι η αναφορά στις ως άνω συναλλαγές η οποία ακολουθεί περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία :

(α) το ποσό αυτών των συναλλαγών για το σύνολο της χρήσης 2016,

(β) το ανεξόφλητο υπόλοιπο τους στο τέλος της χρήσης (31/12/2016),

(γ) τη φύση της σχέσεως του συνδεδεμένου προσώπου με τον εκδότη καθώς και

(δ) τυχόν πληροφοριακά στοιχεία για τις συναλλαγές, τα οποία είναι απαραίτητα για την κατανόηση της οικονομικής θέσης της Εταιρείας, μόνον όμως εφόσον οι συναλλαγές αυτές είναι ουσιώδεις και δεν έχουν πραγματοποιηθεί υπό τους συνήθεις όρους της αγοράς.

Αναλυτικότερα, οι συναλλαγές και τα υπόλοιπα της Εταιρείας με τα συνδεδεμένα νομικά και φυσικά πρόσωπα, όπως αυτά ορίζονται από το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 24, για την 31/12/2016 και την 31/12/2015 αντίστοιχα είχαν ως εξής:

Ποσά σε χιλ. €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	01.01- 31.12.2016	01.01- 31.12.2015	01.01- 31.12.2016	01.01- 31.12.2015
Πωλήσεις υπηρεσιών				
Θυγατρικές/από κοινού ελεγχόμενες	58	49	58	49
Άλλα συνδεδεμένα μέρη	134	81	134	81
Σύνολο	191	130	191	130
Αγορές υπηρεσιών				
Θυγατρικές/από κοινού ελεγχόμενες	9	13	9	13
Άλλα συνδεδεμένα μέρη	424	397	424	397
Σύνολο	433	411	433	411
Υπόλοιπα Απαιτήσεων	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Θυγατρικές/από κοινού ελεγχόμενες	545	508	545	508
Άλλα συνδεδεμένα μέρη	213	1	213	1
Σύνολο	758	510	758	510
Υπόλοιπα Υποχρεώσεων	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Θυγατρικές/από κοινού ελεγχόμενες	5	6	5	6
Άλλα συνδεδεμένα μέρη	100	67	100	67
Σύνολο	105	73	105	73

Από τις ανωτέρω συναλλαγές, οι συναλλαγές και υπόλοιπα με τις θυγατρικές εταιρείες έχουν απαλειφθεί από τα ενοποιημένα οικονομικά στοιχεία του Ομίλου. Μεταξύ θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου υπάρχουν απαιτήσεις / υποχρεώσεις από δανεισμό συνολικής αξίας € 2.146 χιλ. και αντίστοιχα έσοδα / έξοδα τόκων ύψους € 130 χιλ. και συναλλαγματικές διαφορές έσοδα / έξοδα ποσού χιλ. € 92, που απαλείφονται κατά την ενοποίηση.

Τα ανοιχτά υπόλοιπα τέλους χρήσεως είναι χωρίς εξασφαλίσεις και η τακτοποίηση γίνεται με μετρητά. Δεν έχουν παρασχεθεί ή ληφθεί εγγυήσεις για τις παραπάνω απαιτήσεις.

Σημειώνεται επίσης ότι δεν υφίστανται μεταξύ της Μητρικής Εταιρείας και των θυγατρικών εταιριών ειδικές συμφωνίες ή συνεργασίες και οι τυχόν μεταξύ τους συναλλαγές διεξάγονται με τους εκάστοτε συνήθεις όρους, εντός του πλαισίου και των ιδιαιτεροτήτων κάθε αγοράς.

Για τη χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2016, η Εταιρεία δεν έχει σχηματίσει πρόβλεψη για επισφάλειες η οποία να σχετίζεται με ποσά που οφείλονται από συνδεδεμένες εταιρείες.

Οι αμοιβές των διευθυντικών στελεχών και μελών της διοίκησης ήταν οι εξής:

Ποσά σε χιλ. €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01.01-31.12.2016	01.01-31.12.2015	01.01-31.12.2016	01.01-31.12.2015
Διευθυντικά στελέχη & μέλη Δ.Σ.				
Μισθοί - Αμοιβές	1.086	1.062	649	771
Κόστος κοινωνικής ασφάλισης	98	95	98	95
Bonus	162	156	162	156
λοιπά	10	113	10	
Σύνολο	1.356	1.426	919	1.021

Σχηματισθείσα πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού του Ομίλου και της Εταιρείας περιλαμβάνεται ποσό ύψους 74 χιλ ευρώ (2015: 58 χιλ) που αφορά τα Διευθυντικά στελέχη και μέλη της Διοίκησης ενώ στην κατάσταση αποτελεσμάτων έχουν καταχωρηθεί 7,5 χιλ. ευρώ (2015: 6 χιλ).

Σημειώνεται, ότι δεν έχουν χορηγηθεί δάνεια σε μέλη του Δ.Σ ή σε διευθυντικά στελέχη του Ομίλου και τις οικογένειές τους.

ΣΤ. Μερισματική πολιτική

Η Διοίκηση της ΛΑΜΨΑ λαμβάνοντας υπόψη, την προβλεπόμενη πορεία της Εταιρείας, τα επενδυτικά της σχέδια και με στόχο την τόνωση της ρευστότητάς της, την κεφαλαιακή της ενίσχυση αλλά και την εξέταση ενδεχόμενης μείωσης του χρηματοοικονομικού της κόστους μέσω καταβολής δανειακού κεφαλαίου πέραν του συμβατικού, προτείνει στην Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων τη μη διανομή μερίσματος από τα κέρδη της χρήσεως. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η προτεινόμενη διανομή τελεί υπό την έγκριση της ετήσιας τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων. Σε περίπτωση τροποποίησης της πρότασης διανομής προς την Τακτική Γενική Συνέλευση, η Εταιρεία θα ενημερώσει εγκαίρως το επενδυτικό κοινό σχετικά πριν και μετά τις αποφάσεις της Ετήσιας Γενικής Συνέλευσης. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η προτεινόμενη διανομή τελεί υπό την έγκριση της ετήσιας τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων.

Πληροφορίες της παρ. 7 και Επεξηγηματική Έκθεση επί αυτών σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 4 του Ν. 3556/2007

Η παρούσα επεξηγηματική έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Εταιρείας περιέχει πληροφορίες σχετικά με τα θέματα του άρθρου 4 του Νόμου 3556/2007.

Α) Διάρθρωση μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας

Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται σε είκοσι τρία εκατομμύρια, εννιακόσιες είκοσι επτά χιλιάδες, εξακόσια ογδόντα ευρώ (€ 23.927.680), διαιρούμενο σε εικοσιένα εκατομμύρια, τριακόσιες εξήντα τέσσερεις χιλιάδες (21.364.000) κοινές ονομαστικές μετά ψήφου μετοχές, ονομαστικής αξίας ενός ευρώ και δώδεκα λεπτών (€ 1,12) η κάθε μία. Οι μετοχές της Εταιρείας είναι εισηγμένες προς διαπραγμάτευση στην Αγορά Αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών.

Κάθε κοινή μετοχή παρέχει το δικαίωμα μίας ψήφου στην Γενική Συνέλευση.

Τα δικαιώματα των μετόχων της Εταιρείας που πηγάζουν από τη μετοχή της είναι ανάλογα με το ποσοστό του κεφαλαίου, στο οποίο αντιστοιχεί η καταβεβλημένη αξία της μετοχής. Κάθε μετοχή παρέχει όλα τα δικαιώματα που προβλέπει ο νόμος και το καταστατικό της, και ειδικότερα :

- το δικαίωμα επί του μερίσματος από τα ετήσια ή τα κατά την εκκαθάριση κέρδη της Εταιρείας. Ποσοστό 35% των καθαρών κερδών μετ ' αφαίρεση μόνον του τακτικού αποθεματικού, διανέμεται από τα κέρδη κάθε χρήσης στους μετόχους ως πρώτο μέρισμα, ενώ η χορήγηση πρόσθετου μερίσματος αποφασίζεται από την Γενική Συνέλευση. Μέρισμα δικαιούται κάθε μέτοχος, ο οποίος αναφέρεται στο τηρούμενο από την Εταιρεία μητρώο μετόχων κατά την ημερομηνία προσδιορισμού δικαιούχων μερίσματος. Το μέρισμα κάθε μετοχής θα καταβάλλεται στο μέτοχο εντός δέκα ημερών από την ημερομηνία της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης που ενέκρινε τις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Ο τρόπος και ο τόπος καταβολής ανακοινώνεται μέσω του Τύπου. Το δικαίωμα είσπραξης του μερίσματος παραγράφεται και το αντίστοιχο ποσό περιέρχεται στο Δημόσιο μετά την παρέλευση 5 ετών από το τέλος του έτους, κατά το οποίο ενέκρινε τη διανομή του η Γενική Συνέλευση.

- το δικαίωμα ανάληψης της εισφοράς κατά την εκκαθάριση ή, αντίστοιχα, της απόσβεσης κεφαλαίου που αντιστοιχεί στη μετοχή, εφόσον αυτό αποφασισθεί από τη Γενική Συνέλευση,
- το δικαίωμα προτίμησης σε κάθε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας με μετρητά και την ανάληψη νέων μετοχών,
- το δικαίωμα λήψης αντιγράφου των οικονομικών καταστάσεων και των εκθέσεων των Ορκωτών Ελεγκτών και του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας,
- το δικαίωμα συμμετοχής στη Γενική Συνέλευση, το οποίο εξειδικεύεται στα εξής επιμέρους δικαιώματα νομιμοποίησης, παρουσίας, συμμετοχής στις συζητήσεις, υποβολής προτάσεων σε θέματα της ημερήσιας διάταξης, καταχώρησης των απόψεων στα πρακτικά και ψήφου.
- Η Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας διατηρεί όλα τα δικαιώματά της κατά τη διάρκεια της εκκαθάρισης (σύμφωνα με την παράγ. 4 του άρθρου 38 του Καταστατικού της).

Η ευθύνη των μετόχων της Εταιρείας περιορίζεται στην ονομαστική αξία των μετοχών που κατέχουν.

Β) Περιορισμοί στη μεταβίβαση μετοχών της Εταιρείας

Η μεταβίβαση των μετοχών της Εταιρείας γίνεται όπως ορίζει ο Νόμος και δεν υφίστανται εκ του καταστατικού της περιορισμοί στη μεταβίβασή τους, δεδομένου μάλιστα ότι πρόκειται για άυλες μετοχές εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

Γ) Σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές κατά την έννοια των διατάξεων των άρθρων 9 έως 11 του ν. 3556/2007

Οι σημαντικές συμμετοχές της Εταιρείας, κατά την έννοια των διατάξεων των άρθρων 9 -11 του ν. 3556/2007 είναι οι ακόλουθες :

Οι μέτοχοι (φυσικό ή νομικό πρόσωπο) που κατείχαν άμεσα ή έμμεσα ποσοστό μεγαλύτερο από 5% του συνολικού αριθμού των μετοχών της, κατά την 31/12/2016 παρατίθενται στον κάτωθι πίνακα.

ΟΝΟΜΑ/ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
NAMSOS ENTERPRISES COMPANY LIMITED	30,06%
DRYNA ENTERPRISES COMPANY LIMITED	30,06%
HOMERIC DEPARTMENT STORES A.E.	8,25%
TALANTON INVESTMENTS INC	5,16%
Σύνολα	73,53%

Οι μέτοχοι (φυσικό ή νομικό πρόσωπο) που κατείχαν άμεσα ή έμμεσα ποσοστό μεγαλύτερο από 5% του συνολικού αριθμού των μετοχών της, κατά την 27/04/2017 παρατίθενται στον κάτωθι πίνακα.

ΟΝΟΜΑ/ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
NAMSOS ENTERPRISES COMPANY LIMITED	30,06%
DRYNA ENTERPRISES COMPANY LIMITED	30,06%
HOMERIC DEPARTMENT STORES A.E.	8,25%
TALANTON INVESTMENTS INC	5,16%
Σύνολα	73,53%

Δ) Κάτοχοι κάθε είδους μετοχών που παρέχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου

Δεν υφίστανται μετοχές της Εταιρείας που παρέχουν στους κατόχους τους ειδικά δικαιώματα ελέγχου.

Ε) Περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου

Δεν προβλέπονται στο καταστατικό της Εταιρείας περιορισμοί του δικαιώματος ψήφου που απορρέουν από τις μετοχές της.

Στ) Συμφωνίες μεταξύ μετόχων της Εταιρείας, οι οποίες συνεπάγονται περιορισμούς στη μεταβίβαση μετοχών ή περιορισμούς στην άσκηση δικαιωμάτων ψήφου

Οι κύριοι μέτοχοι της εταιρείας, NAMSOS ENTERPRISES COMPANY LTD και DRYNA ENTERPRISES COMPANY LTD κατά την 27/04/2017 έχουν ενεχυριασμένες στην Τράπεζα EFG EUROBANK

ERGASIAS A.E. 6.892.496 Κοινές Ονομαστικές Μετοχές της εταιρείας, συνεπάγοντας περιορισμό στη μεταβίβαση των μετοχών της.

Το δικαίωμα ψήφου των ως άνω μετοχών ανήκει στην NAMSOS ENTERPRISES COMPANY LTD και DRYNA ENTERPRISES COMPANY LTD.

Ζ) Κανόνες διορισμού και αντικατάστασης μελών Δ.Σ. και τροποποίησης καταστατικού

Οι κανόνες που προβλέπει το καταστατικό της Εταιρείας για το διορισμό και την αντικατάσταση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της και την τροποποίηση των διατάξεων του καταστατικού της δεν διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα στον Κ.Ν. 2190/1920.

Η) Αρμοδιότητα του Διοικητικού Συμβουλίου ή ορισμένων μελών του για την έκδοση νέων μετοχών ή για την αγορά ιδίων μετοχών

Α) Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13 παρ. 1 στοιχ. β) και γ) του Κ.Ν. 2190/1920 και σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 6 του καταστατικού της, το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας έχει το δικαίωμα, κατόπιν σχετικής απόφασης της Γενικής Συνέλευσης που υπόκειται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 7 β του Κ.Ν. 2190/1920, να αυξάνει το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας με την έκδοση νέων μετοχών, με απόφασή του που λαμβάνεται με πλειοψηφία τουλάχιστον των δύο τρίτων (2/3) του συνόλου των μελών του.

Στην περίπτωση αυτή, το μετοχικό κεφάλαιο μπορεί να αυξάνεται μέχρι το ποσό του κεφαλαίου που είναι καταβεβλημένο κατά την ημερομηνία που χορηγήθηκε στο Διοικητικό Συμβούλιο η εν λόγω εξουσία από τη Γενική Συνέλευση. Η ως άνω εξουσία του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί να ανανεώνεται από τη Γενική Συνέλευση για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει την πενταετία για κάθε ανανέωση.

Β) Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13 παρ. 13 του Κ.Ν. 2190/1920, με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης μπορεί να θεσπισθεί πρόγραμμα διάθεσης μετοχών στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και το προσωπικό, με τη μορφή δικαιώματος προαίρεσης αγοράς μετοχών κατά τους ειδικότερους όρους της απόφασης αυτής. Η απόφαση της Γενικής Συνέλευσης ορίζει, ιδίως, τον ανώτατο αριθμό μετοχών που μπορεί να εκδοθούν, ο οποίος βάσει του νόμου δεν μπορεί να υπερβαίνει το 1/10 των υφιστάμενων μετοχών, αν οι δικαιούχοι ασκήσουν το δικαίωμα αγοράς μετοχών, την τιμή και τους όρους διάθεσης των μετοχών στους δικαιούχους.

Το Διοικητικό Συμβούλιο, με απόφασή του, ρυθμίζει κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια, που δε ρυθμίζεται διαφορετικά από τη Γενική Συνέλευση, εκδίδει τα πιστοποιητικά δικαιώματος αγοράς μετοχών και κατά το μήνα Δεκέμβριο κάθε έτους εκδίδει μετοχές στους δικαιούχους, που άσκησαν το δικαίωμά τους, αυξάνοντας αντίστοιχα το μετοχικό κεφάλαιο και πιστοποιώντας τη σχετική αύξηση αυτού.

Γ) Μέχρι την παρούσα η Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας δεν έχει λάβει ουδεμία απόφαση για την θέσπιση προγράμματος αγοράς ιδίων μετοχών σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 16 του Κ.Ν. 2190/1920.

Θ) Σημαντικές συμφωνίες που τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Εταιρείας κατόπιν δημόσιας πρότασης

Δεν υφίστανται συμφωνίες, οι οποίες τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Εταιρείας κατόπιν δημόσιας πρότασης.

Ι) Κάθε συμφωνία που η Εταιρεία έχει συνάψει με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή με το προσωπικό της, η οποία προβλέπει αποζημίωση σε περίπτωση παραίτησης ή απόλυσης χωρίς βάσιμο λόγο ή τερματισμού της θητείας ή της απασχόλησής τους εξαιτίας της δημόσιας πρότασης.

Δεν υπάρχουν συμφωνίες της Εταιρείας με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ή με το προσωπικό της, οι οποίες να προβλέπουν την καταβολή αποζημίωσης ειδικά σε περίπτωση παραίτησης ή απόλυσης χωρίς βάσιμο λόγο ή τερματισμού της θητείας ή της απασχόλησής τους εξαιτίας δημόσιας πρότασης. Οι σχηματισμένες προβλέψεις για αποζημιώσεις λόγω εξόδου από την υπηρεσία, ανήλθαν την 31/12/2016 στο ποσό των € 2.615 χιλ.. Δεν υφίσταται πρόβλεψη αποζημίωσης για τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας.

Ζ. ΜΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

για την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2016

Στη συνέχεια παρατίθενται στοιχεία που εισήχθησαν με τον ν. 4403/7.7.2016, ο οποίος αντικαθιστά το άρθρο 43α του κ.ν. 2190/1920 και τα οποία αφορούν στα προγράμματα Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης που υλοποιούνται από την Εταιρεία.

1.1 Η Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη στην Εταιρεία

Η Εταιρεία ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ ΛΑΜΨΑ Α.Ε. έχει ενσωματώσει στον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί και αναπτύσσεται τις αρχές της Αειφόρου Ανάπτυξης και Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης.

Η Εταιρεία έχει υιοθετήσει και εφαρμόζει σταθερά μια αποδοτική επιχειρηματική πολιτική, η οποία αποβλέπει στο δημιουργικό συνδυασμό της παράδοσης με την καινοτομία, επιδιώκοντας τη δημιουργία προστιθέμενης αξίας για όλους τους συμμετόχους της και την ευρύτερη κοινωνία.

Ειδικότερα, οι κύριοι στόχοι της Εταιρείας, εναρμονισμένοι με τις αρχές της επιχειρηματικής της πολιτικής, αποβλέπουν:

- στην ενίσχυση της θέσης της στον ξενοδοχειακό κλάδο και την αύξηση του μεριδίου της στην αγορά
- στη διατήρηση της ηγετικής θέσης των ξενοδοχείων της στον κλάδο των πολυτελών ξενοδοχείων της Ελλάδας και την ανάδειξή τους σε κορυφαία πολυτελή ξενοδοχεία σε όλο τον κόσμο
- στη διεύρυνση της επιχειρηματικής παρουσίας της εταιρείας στο διεθνές τουριστικό χώρο,
- στην αναζήτηση νέων επενδυτικών ευκαιριών,
- στη συνεργασία με τους εθνικούς φορείς για την υποστήριξη της εθνικής στρατηγικής για τον τουρισμό και την προβολή της χώρας στο εξωτερικό
- στη διαρκή απόδοση προστιθέμενης αξίας σε όλους τους συμμετόχους της Εταιρείας.

Η Εταιρεία έχει αναγνωρίσει ως συμμετόχους ή ενδιαφερόμενα μέρη όλους όσους επηρεάζονται ή / και επηρεάζουν τη λειτουργία της με άμεσο τρόπο και σε σημαντικό βαθμό. Συμμέτοχοι της Εταιρείας είναι οι: Μέτοχοι, Πελάτες/επισκέπτες των ξενοδοχείων, Προμηθευτές, Ανθρώπινο Δυναμικό, Συνεργάτες, Ρυθμιστικές Αρχές, καθώς και η ευρύτερη Κοινωνία. Η επικοινωνία με όλους τους συμμετόχους είναι άμεση και συστηματική, προκειμένου η Εταιρεία να αντιλαμβάνεται και να καταγράφει τις ανάγκες τους.

1.2 Εταιρική Διακυβέρνηση και καταπολέμηση της διαφθοράς

Η Εταιρεία έχει υιοθετήσει τις Αρχές της Εταιρικής Διακυβέρνησης, όπως αυτές οριοθετούνται από την ισχύουσα ελληνική νομοθεσία και τις διεθνείς πρακτικές. Ο Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης (εφεξής «ΚΕΔ») περιλαμβάνει τις πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης που εφαρμόζει η Εταιρεία τόσο αυτοβούλως όσο και κατ' επιταγή της κείμενης νομοθεσίας (Ν. 2190/1920, Ν. 3016/2002, Ν. 3693/2008, Ν. 3884/2010 κλπ.). Αποσκοπεί δε όχι μόνον στη συμμόρφωση με τις διατάξεις του Ν. 3873/2010, αλλά και στη βελτίωση της πληροφόρησης των ιδιωτικών και θεσμικών μετόχων. Οι υιοθετούμενες αρχές εταιρικής διακυβέρνησης επηρεάζουν τον τρόπο λειτουργίας, τις διαδικασίες και τη λήψη αποφάσεων σε όλα τα επίπεδα των δραστηριοτήτων της Εταιρείας, επιδιώκοντας να διασφαλίσουν την απαιτούμενη επί ίσοις όροις διαφάνεια προς όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη.

Στο πλαίσιο αυτό, η Εταιρεία έχει λάβει υπ' όψιν και τις γενικές αρχές του Σχεδίου Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης του Ελληνικού Συμβουλίου Εταιρικής Διακυβέρνησης, διαμορφώνοντας το πλαίσιο διοικητική οργάνωσης και λειτουργίας της. Αναλυτικές πληροφορίες παρέχονται στη «Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης» που παρατίθεται στη συνέχεια.

Σχετικά με την ενίσχυση της διαφάνειας και την καταπολέμηση της διαφθοράς, η Εταιρεία επιδεικνύει μηδενική ανοχή σε ανάλογες συμπεριφορές και για τον λόγο αυτό έχει συμπεριλάβει ειδική αναφορά στον Εσωτερικό Κανονισμό Εργασίας, ο οποίος έχει εγκριθεί από τον Ο.Μ.Ε.Δ. καθώς και σχετικές πολιτικές και διαδικασίες. Η Εταιρεία ελέγχεται από εξωτερικούς, φορολογικούς και εσωτερικούς ελεγκτές. Οι Οικονομικές Υπηρεσίες της λειτουργούν βάσει αυστηρών εσωτερικών διαδικασιών, που ελέγχονται τακτικά. Ο Εσωτερικός Ελεγκτής συντάσσει τακτικά αναφορές και η Επιτροπή Ελέγχου τις αξιολογεί. Λειτουργεί ετησίως σύστημα συνοπτικών ελέγχων (peer reviews) στις Οικονομικές Υπηρεσίες και στο τμήμα Μηχανογράφησης.

Επίσης κάθε χρόνο, οι εργαζόμενοι πιστοποιούνται μέσα από αναλυτική εκπαίδευση, σε δύο βασικούς τομείς:

- Anti corruption training (διαφθορά, επαφές με κυβερνητικούς φορείς κλπ)
- Data handling training (προσωπικά δεδομένα, πιστωτικές κάρτες κλπ).

1.3 Υπευθυνότητα για τους εργαζόμενους

Αναγνωρίζοντας ότι το ανθρώπινο δυναμικό αποτελεί έναν από τους πιο σημαντικούς παράγοντες για την ανάπτυξη της, η ΛΑΜΨΑ Α.Ε. επενδύει συνεχώς στους ανθρώπους της, επιβραβεύει τις προσπάθειές τους, παρέχει κίνητρα για την αύξηση της παραγωγικότητας, ενώ προσφέρει ένα άρτια οργανωμένο, πλήρως εξοπλισμένο αλλά και ευχάριστο περιβάλλον εργασίας. Σε αυτό το πλαίσιο φροντίζει για τη διασφάλιση κατάλληλων συνθηκών εργασίας και την τήρηση κανόνων υγείας και ασφάλειας, με στόχο την προστασία των εργαζομένων και την παροχή ενός ασφαλούς περιβάλλοντος εργασίας.

Η Εταιρεία δίνει πολύ μεγάλη βαρύτητα στην Ανάπτυξη και Εκπαίδευση των εργαζομένων της, παρέχοντας προγράμματα εκπαίδευσης τόσο σε τοπικό επίπεδο όσο και μέσω της πολυεθνικής Εταιρείας Marriott International. Σε αυτό το πλαίσιο προσφέρει ατομικό πλάνο Ενημέρωσης & Εκπαίδευσης μέσα από Εκδηλώσεις Υγείας & Ευεξίας σε ομάδες του προσωπικού μας (Wellbeing Activities).

Επιπλέον η Εταιρεία παρέχει στο ανθρώπινο δυναμικό της τα ακόλουθα:

- επιπλέον ημέρες αδείας, σε περίπτωση μητρότητας υποστηρίζοντας τις νέες μητέρες έτσι ώστε να μπορέσουν να αφιερώσουν περισσότερο χρόνο στην οικογένειά τους.
- Εσωτερικές Εταιρικές Εκδηλώσεις για το προσωπικό των Ξενοδοχείων, στα πλαίσια των ενεργειών εσωτερικής επικοινωνίας.
- Ομαδικό Ασφαλιστικό Πρόγραμμα με ιδιωτική ασφαλιστική Εταιρεία για το όλο το προσωπικό, επιπρόσθετα της κοινωνικής ασφάλισης.

Επιπλέον η Εταιρεία και κατά το 2016, εφάρμοσε το πρόγραμμα Νέας Γενιάς για εκπαιδευόμενους ηλικίας από 20-30 ετών.

Ημέρα Γονιών για τους εργαζομένους

Τον Δεκέμβριο του 2016 η Εταιρεία διοργάνωσε για ακόμη μία χρονιά την «Ημέρα Γονιών», κατά τη διάρκεια της οποίας, τα παιδιά των εργαζομένων έρχονται τα Χριστούγεννα, σε μια Εορταστική Εκδήλωση στα Ξενοδοχεία και βλέπουν τα τμήματα που εργάζονται οι γονείς τους, αφιερώνοντας κάποιες ώρες με ενημέρωση από στέλεχος του τμήματος σε μια προσπάθεια επαγγελματικού προσανατολισμού τους.

Ο εθελοντισμός των εργαζομένων

Παράλληλα με την προσφορά της Εταιρείας, σημαντική κοινωνική δραστηριότητα έχουν αναλάβει και οι εργαζόμενοι, οι οποίοι, συνεχίζοντας μια ευγενική πρωτοβουλία που ανέλαβαν για πρώτη φορά το 1992, συντηρούν και ενισχύουν με τακτικές εθελοντικές αιμοδοσίες την "Τράπεζα Αίματος" που έχουν δημιουργήσει στο Νοσοκομείο Παιδών "Αγία Σοφία" για την κάλυψη των αναγκών νοσηλείας των συναδέλφων τους και των οικογενειών τους. Επίσης, στο πλαίσιο του νέου προγράμματος "Starwood Associate Relief Fund", οι εργαζόμενοι της Εταιρείας έχουν δημιουργήσει με τις εισφορές τους ένα ταμείο στήριξης συναδέλφων τους σε όλον τον κόσμο, που έχουν πληγεί από φυσικές καταστροφές.

Επιπλέον κατά το 2016, οι εργαζόμενοι των Ξενοδοχείων συμμετείχαν σε Τουρνουά Ποδοσφαίρου που διοργανώθηκε από τον Αστέρα Βουλιαγμένης με κοινωνικό σκοπό την βελτίωση των εγκαταστάσεων και του βιοτικού επιπέδου των ιδρυμάτων «Χωριό SOS Βάρης» και «Χαμόγελο Του Παιδιού».

1.4 Φροντίδα για το Περιβάλλον

Η Εταιρεία προσπαθεί να μειώνει συνεχώς την επίπτωση των δραστηριοτήτων της στο περιβάλλον, υιοθετώντας αποδοτικές τεχνολογίες και πρακτικές διαχείρισης, καθώς έχει δεσμευτεί να ενσωματώνει περιβαλλοντικές και βιώσιμες πρακτικές στην επιχειρηματική στρατηγική του, σύμφωνα με την περιβαλλοντική πολιτική της Starwood Hotels & Resorts. Επιπλέον, επενδύει συνεχώς στο ανθρώπινο δυναμικό της, προκειμένου να εφαρμόσει αποτελεσματικά τις πρακτικές αυτές στην καθημερινή λειτουργία

της. Η Εταιρεία έχει θεσπίσει ειδική Επιτροπή περιβαλλοντολογικής υγείας και ασφάλειας, η οποία διασφαλίζει την εναρμόνιση της Εταιρείας με τους Ελληνικούς νόμους, τους νόμους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τις πρωτοβουλίες της Marriott International για το περιβάλλον.

Επιπλέον κατά τη διάρκεια του 2016 πραγματοποιήθηκαν τα ακόλουθα:

- Επιτεύχθηκε υψηλό ποσοστό ανακύκλωσης υλικών όπως: υλικά γυαλί, χαρτί, πλαστικά, λαμπτήρες, χρησιμοποιημένα λάδια κουζίνας, μελάνια, μπαταρίες, και ηλεκτρικές συσκευές.
- Οργανικά προϊόντα και επιλογές ανακύκλωσης προσφέρονται στα δωμάτια.
- Προσφέρθηκε η δυνατότητα στους φιλοξενούμενους των ξενοδοχείων να συμμετέχουν στην ενέργεια της Marriott International με ονομασία «Green Room».
- Ετήσια εβδομάδα περιβάλλοντος, η οποία προηγείται της «Ωρας της Γης» με συμμετοχή και παρουσιάσεις στους εργαζομένους από τη WWF Ελλάδος.
- Ενεργή συμμετοχή στη δένδροφύτευση-αναδάσωση που διοργάνωσε ο ραδιοηλεκτρονικός σταθμός ΣΚΑΙ στην ευρύτερη περιοχή της Πεντέλης. Το Ξενοδοχείο «Μεγάλη Βρετανία» προσέφερε σε όλους τους εθελοντές σάντουιτς και ζεστή φασολάδα & η ομάδα των εργαζομένων του Ξενοδοχείου φύτευσε 150 δέντρα. Το motto μας ήταν "Ας συμμετέχουμε όλοι φυτεύοντας ο καθένας από ένα δέντρο, βοηθώντας έτσι το περιβάλλον και την πόλη που ζούμε".
- Για πρώτη φορά διοργανώθηκε από την Εταιρεία στις 25/10/2015 ο πρώτος καθαρισμός παραλίας στα Λεγραινά, ως μέρος του προγράμματος της Marriott International "TOGETHER AS ONE". Η υλοποίηση της δράσης αυτής πραγματοποιήθηκε με τη συνεργασία της Medasset. Η Medasset είναι ένας μη κερδοσκοπικός οργανισμός με στόχο την μελέτη και την προστασία της θαλάσσιας χελώνας. Στις 06/11/2016 διοργανώθηκε ο 2ος καθαρισμός παραλίας στην περιοχή Ωρωπού και θα συνεχιστεί αντίστοιχα το 2017.
- Χρησιμοποίηση Οικολογικών Χημικών της Εταιρείας ECOLAB της οποίας το 95% των πρώτων υλών είναι βιοδιασπώμενο.
- Χρήση λαμπτήρων εξοικονόμησης ενέργειας.
- Εγκατάσταση φυσικού αερίου και χρήση του στις Κουζίνες καθώς και όπου αυτό είναι εφικτό επιλέγονται από την Εταιρεία, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.
- Παρέχεται η δυνατότητα στους φιλοξενούμενους των ξενοδοχείων να συμμετέχουν στην ενέργεια της Starwood με ονομασία «Green Room. Η δυνατότητα αυτή αφορά στην επιλογή συγκεκριμένων δωματίων με φιλικότερα προς το περιβάλλον χαρακτηριστικά και παροχές.

Από τον Απρίλιο 2010, το Ξενοδοχείο Μεγάλη Βρετανία κατέχει το βραβείο «Green Key», ένα διεθνές οικολογικό πρόγραμμα ποιότητας για τον τουρισμό, αποδεικνύοντας ότι το ξενοδοχείο φροντίζει για την προστασία του περιβάλλοντος, αναζητώντας συνεχώς τρόπους βελτίωσης και καινοτομίας.

1.5 Υπευθυνότητα για την Κοινωνία

Η προσφορά της ΛΑΜΨΑ στην Κοινωνία αποτελεί συστατικό της εταιρικής κουλτούρας. Η Εταιρεία προσπαθεί να ανταποκρίνεται στις ανάγκες των ανθρώπων που έχουν τη μεγαλύτερη ανάγκη στις δύσκολες εποχές που η χώρα βρίσκεται. Ειδικότερα η Εταιρεία:

- Διοργάνωσε εράνους για φιλανθρωπικά ιδρύματα όπως το «Χαμόγελο του Παιδιού», «Με Αγάπη», «Γιατροί του κόσμου», «Ίδρυμα Θεοτόκος» κλπ.
- Συνέλλεξε και δώρισε ρουχισμό δύο φορές το χρόνο για τους Άστεγους του Δήμου Αθηναίων και τα «Παιδικά Χωριά SOS».
- Πρόσφερε μερίδες φαγητού στο Ίδρυμα Αστέγων και στο Ίδρυμα «Γαλήνη» από το 2013
- Δώρισε εξοπλισμό των ξενοδοχείων σε ορφανοτροφεία των Αθηνών.
- Υποστήριξε τη Unicef Ελλάδος αγοράζοντας δώρα για το Πάρτι για τα Παιδιά των Συνεργατών

απο την Unicef με σκοπό να υποστηριχθούν σημαντικοί σκοποί της.

- Τα τελευταία 6 χρόνια υποστηρίζει την παγκόσμια πρωτοβουλία Race for the Cure για την πρόληψη του καρκίνου του μαστού. Ο αγώνας πραγματοποιείται κάθε χρόνο στο Ζάππειο και υποστηρίζεται από το «Αλμα Ζωής» τον Σύλλογο για την προστασία των Γυναικών με καρκίνο μαστού. Τα Ξενοδοχεία της Εταιρείας υποστηρίζουν οικονομικά τον Σύλλογο, καλύπτοντας το κόστος συμμετοχής κάθε εργαζόμενου και δωρίζοντας ένα συμβολικό ποσό για κάθε χιλιόμετρο που διανύει ο κάθε εργαζόμενος.
- Προσκάλεσε παιδιά από το «Παιδικό Χωριό SOS» στις ετήσιες Χριστουγεννιάτικες εκδηλώσεις των παιδιών των εργαζομένων.
- Συνεργάστηκε με την Ελληνική Αντικαρκινική Εταιρεία.
- Από το 2013 η Εταιρεία διοργανώνει μια Ποδηλατοδρομία με συμμετέχοντες εργαζόμενους των Ξενοδοχείων, οι οποίοι διανύουν μια απόσταση στο Κέντρο της Αθήνας, μεταφέροντας συμβολικά το μήνυμα της Εθελοντικής Συνεισφοράς, της ομαδικότητας και της ευαισθησίας. Με αυτό τον τρόπο συγκεντρώνονται χρήματα για την UNICEF, ενισχύοντας το σημαντικό τους έργο. Στις 06/11/2016 διοργανώθηκε η 4η ποδηλατοδρομία στην περιοχή Ωρωπού και στις 23/04/2017 την 5η Ποδηλατοδρομία στο Ελληνικό.
- **Πρόγραμμα “Check out for Children”** : Το πρόγραμμα αυτό αποτελεί μια συνεργασία της UNICEF και της Marriott International, υποστηρίζει το πρόγραμμα WASH και αφορά εξασφάλιση καθαρού νερού και υγιεινών συνθηκών ζωής σε όλο τον πλανήτη. Το 2016 η UNICEF και η Marriott International γιόρτασαν 21 χρόνια συνεργασίας και ευχαρίστησαν τους πελάτες και τους Συνεργάτες οι οποίοι μαζί κατάφεραν να συγκεντρώσουν πάνω από 35 εκατομμύρια δολάρια με σκοπό να βελτιώσουν το επίπεδο ζωής 4,5 εκατομμυρίων παιδιών. Κάθε μέρα 1.400 παιδιά, πεθαίνουν από ασθένειες που προκαλούνται από βρώμικο νερό και ανεπαρκείς συνθήκες διαβίωσης. Μόνο 1 δολάριο, θα μπορούσε να βοηθήσει 9 παιδιά να έχουν πρόσβαση σε καθαρό νερό για 1 μήνα. Το πρόγραμμα Check out for Children προσφέρει στους πελάτες την δυνατότητα να συνεισφέρουν και εκείνοι προσθέτοντας 1 ευρώ στον λογαριασμό τους, βοηθώντας έτσι την Unicef να εξασφαλίσει καθαρό πόσιμο νερό και σωστές συνθήκες υγιεινής σε παιδιά και οικογένειες στην Αφρική και Μέση Ανατολή.
- Επιπλέον, τα τελευταία 3 χρόνια διοργανώνεται με μεγάλη επιτυχία το Χριστουγεννιάτικο Παζάρι, τα έσοδα του οποίου προκύπτουν από τις χειροποίητες δημιουργίες των Συνεργατών της Εταιρείας και οι οποίες προορίζονται στην «Κιβωτό του Κόσμου» και στον «Φάρο Τυφλών». Η «Κιβωτός του Κόσμου» είναι ένας μη κερδοσκοπικός οργανισμός που ιδρύθηκε το 1988 και φροντίζει εγκαταλελειμμένα παιδιά.

Αναλυτικότερα οι δράσεις Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης για το 2016 περιγράφονται στον Ετήσιο Απολογισμό ΕΚΕ της Εταιρείας, ο οποίος συντάσσεται με βάση το διεθνές πρότυπο GRI Standards.

ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ

ΓΙΑ ΤΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ ΜΕΓΑΛΗ ΒΡΕΤΑΝΝΙΑ & KING GEORGE

Τα Ξενοδοχεία Μεγάλη Βρετανία & King George, ως τμήμα υγιούς, δραστήριας και κοινωνικά υπεύθυνης επιχείρησης, δίνουν ιδιαίτερη βαρύτητα στην υποστήριξη αξιόλογων ενεργειών Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης και στην ανάληψη πρωτοβουλιών επικεντρωμένων σε τρεις συγκεκριμένους πυλώνες.

Το Περιβάλλον:

- **Ανακυκλώνουμε** από το έτος 2006 γυαλί, χαρτί, πλαστικά, λαμπτήρες, χρησιμοποιημένα λάδια κουζίνας, μελάνια, μπαταρίες, ηλεκτρικές συσκευές, κλπ.
- Διαμορφώσαμε ειδικά τα δωμάτια του 3^{ου} ορόφου του ξενοδοχείου, με κύριο μας σκοπό να είναι ποιο **φιλικά προς το περιβάλλον**. Οργανικά προϊόντα και επιλογές ανακύκλωσης προσφέρονται στα δωμάτια.
- Δίνουμε την δυνατότητα στους φιλοξενούμενους μας να συμμετέχουν στην ενέργεια της Starwood με ονομασία **«Green Room»** και κατέχουμε το Ειδικό βραβείο Ξενοδοχείων **«GREEN KEY»**.
- Έχει θεσπιστεί **Ειδική Επιτροπή περιβαλλοντολογικής υγιεινής και ασφάλειας** του ξενοδοχείου, η οποία διασφαλίζει την εναρμόνιση του Ξενοδοχείου αναφορικά με τους Ελληνικούς νόμους, τους νόμους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τις πρωτοβουλίες της Starwood για το περιβάλλον.
- Έχει θεσπιστεί **Ετήσια εβδομάδα περιβάλλοντος** στο Ξενοδοχείο, η οποία προηγείται της **«Ωρας της Γης»** με συμμετοχή και παρουσιάσεις στους εργαζομένους του ξενοδοχείου από τη WWF Ελλάδος.
- Συμμετέχουμε συχνά και ενεργά σε **«Δενδροφύτευση- Αναδάσωση»** που διοργανώνεται από τον ραδιοτηλεοπτικό σταθμό ΣΚΑΙ στην ευρύτερη περιοχή της Αττικής. Το Ξενοδοχείο μας προσφέρει σε όλους τους εθελοντές τρόφιμα και η ομάδα των Εργαζομένων του Ξενοδοχείου μας προχωρά στην φύτευση δέντρων. Το motto μας είναι "Ας συμμετέχουμε όλοι φυτεύοντας ο καθένας από ένα δέντρο, βοηθώντας έτσι το περιβάλλον και την πόλη που ζούμε".
- Στα πλαίσια του προγράμματος της Starwood **“Together as One”**, για πρώτη φορά διοργανώσαμε στις 25/10/2015 ένα **καθαρισμό παραλίας** στην περιοχή των Λεγρενών. Η δράση μας αυτή πραγματοποιήθηκε με την συνεργασία και την υποστήριξη της **Medasset**. Η Medasset είναι ένας Μη Κερδοσκοπικός Οργανισμός ο οποίος προστατεύει το περιβάλλον που ζουν οι θαλάσσιες χελώνες.
- Χρησιμοποιούμε στο ξενοδοχείο **Οικολογικά Χημικά της Εταιρείας ECOLAB**. Το 95% των πρώτων υλών τους είναι βιοδιασπώμενο.
- Χρησιμοποιούμε λαμπτήρες **εξοικονόμησης ενέργειας** στους χώρους του ξενοδοχείου.
- Έχουμε προχωρήσει σε **Εγκατάσταση φυσικού αερίου** και χρήση του στις Κουζίνες του Ξενοδοχείου καθώς και όπου αυτό είναι εφικτό επιλέγουμε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Την Κοινωνία:

- Διοργανώνουμε **εράνους** για φιλανθρωπικά ιδρύματα όπως το «Χαμόγελο του Παιδιού», «Με Αγάπη», «Γιατροί του κόσμου», «Ίδρυμα Θεοτόκος» κλπ.
- **Συλλέγουμε και δωρίζουμε ρουχισμό και βιβλία** για δανειστικές βιβλιοθήκες δύο φορές το χρόνο για τους Άστεγους του Δήμου Αθηναίων και τα «Παιδικά Χωριά SOS».
- **Προσφέρουμε μερίδες φαγητού** στο Ίδρυμα Αστέγων και στο Ίδρυμα «Γαλήνη» από το 2013 και συνεχίζουμε.
- **Δωρίζουμε εξοπλισμό** του ξενοδοχείου σε ορφανοτροφεία της Πρωτεύουσας.

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

για την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2016

- **Ενημερώνουμε** τους φιλοξενούμενους μας **πελάτες** για την υποστήριξη τους στο πρόγραμμα πελατών της Starwood σε συνεργασία με την **UNICEF – «Η ζωή είναι μοναδική»**.
- Υποστηρίζουμε την **UNICEF**, τόσο στα πλαίσια των προγραμμάτων της Starwood διεθνώς ("UNICEF-Road to Awareness", όσο και τοπικά, με την αγορά παιδικών δώρων, και πραγματοποίηση εράνου για ενίσχυση του σημαντικού έργου του οργανισμού. Τα τρία τελευταία χρόνια (2013–2014- και το 2015 σε συνεργασία και με το Sheraton Rhodes Resort) διοργανώσαμε μια **Ποδηλατοδρομία** με συμμετέχοντες εργαζόμενους των Ξενοδοχείων, οι οποίοι διανύουν μια απόσταση στο Κέντρο της Αθήνας, μεταφέροντας συμβολικά το μήνυμα της Εθελοντικής Συνεισφοράς, της ομαδικότητας και της ευαισθησίας. Με αυτό τον τρόπο συγκεντρώσαμε χρήματα για την **UNICEF, ενισχύοντας το σημαντικό τους έργο**.
- Τα τελευταία 5 χρόνια υποστηρίζουμε την παγκόσμια πρωτοβουλία ευαισθητοποίησης για την πρόληψη του καρκίνου του μαστού μέσω του αγώνα **Race for the Cure- Greece**. Ο αγώνας πραγματοποιείται κάθε χρόνο στο Ζάππειο με την υποστήριξη του Πανελληνίου Συλλόγου Γυναικών με καρκίνο του Μαστού «Άλμα Ζωής». Τα Ξενοδοχεία μας ενισχύουν οικονομικά τον Σύλλογο καλύπτοντας το κόστος των συμμετοχών και δωρίζοντας ένα συμβολικό ποσό για κάθε χιλιόμετρο που διανύει ο κάθε Συνεργάτης μας.
- Τα 2 τελευταία χρόνια πραγματοποιείται με μεγάλη επιτυχία το Χριστουγεννιάτικο Παζάρι στο οποίο πωλούνται χειροποίητες δημιουργίες των Συνεργατών μας με σκοπό την συγκέντρωση χρημάτων για την ενίσχυση του φιλανθρωπικού έργου της «Κιβωτού του Κόσμου» αλλά και του «Φάρου Τυφλών». Η «Κιβωτός του Κόσμου» είναι ένας Μη Κερδοσκοπικός Οργανισμός ο οποίος ιδρύθηκε το 1998 και ασχολείται με την μέριμνα εγκαταλελειμμένων παιδιών. Το 2015 για πρώτη φορά, φιλοξενήσαμε τις δημιουργίες του «Φάρου Τυφλών».
- Το Ξενοδοχείο μας αποφάσισε να δωρίσει το χρηματικό έπαθλο των 1.000\$ που κέρδισε συμμετέχοντας στο Sales Blitz Program 2010, μια παγκόσμια πρωτοβουλία της Starwood Hotels and Resorts, στην Unicef προκειμένου να υποστηρίξει το φιλανθρωπικό της έργο.
- Καλούμε παιδιά από το «**Παιδικό Χωριό SOS**» στις ετήσιες Χριστουγεννιάτικες εκδηλώσεις των παιδιών των εργαζομένων.
- Συνεργαζόμαστε με την **Ελληνική Αντικαρκινική Εταιρεία**.
- Επίσης, συμμετέχουμε στο πλαίσιο του νέου προγράμματος "**Starwood Associate Relief Fund**", στο οποίο εργαζόμενοι όλων των ξενοδοχείων Starwood έχουν δημιουργήσει με τις εισφορές τους ένα ταμείο στήριξης συναδέλφων τους σε όλον τον κόσμο, που έχουν πληγεί από φυσικές καταστροφές.
- Η εταιρεία μας προχώρησε στην δωρεά προς το νοσοκομείο **Αρεταίειο** ενός Ρεζεκτοσκοπίου TURis του οίκου OLYMPUS PROTON, το οποίο παρελήφθη και εγκαταστάθηκε στο **Ουρολογικό-Χειρουργικό τμήμα του νοσοκομείου** στις 05/11/2014.
- Το 2016, το Ξενοδοχείο μας συμμετέχει στο **Τουρνουά Ποδοσφαίρου** που διοργανώνει ο Αστέρας Βουλιαγμένης με κοινωφελές σκοπό την βελτίωση των εγκαταστάσεων & του βιοτικού επιπέδου των ιδρυμάτων «Χωριό SOS Βάρης» και «Χαμόγελο Του Παιδιού».
- Πραγματοποιούμε διάφορες **ενέργειες συγκέντρωσης χρημάτων και ενίσχυσης του έργου Ιδρυμάτων και Μη Κερδοσκοπικών Οργανισμών** όπως: **MEPIMNA, ΔΕΣΜΟΣ, UNICEF, LIFELINE, ΧΑΜΟΓΕΛΟ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ και KID AND FAMILY**.

Τον Άνθρωπο:

- Συνεργαζόμαστε με το Νοσοκομείο Παίδων «Αγία Σοφία» και έχουμε **δημιουργήσει Τράπεζα αίματος** των εργαζομένων, με προγραμματισμένες αιμοδοσίες δύο φορές το χρόνο.
- Φροντίζουμε για τη διασφάλιση κατάλληλων συνθηκών εργασίας και την **τήρηση κανόνων υγείας και ασφάλειας**, με στόχο την προστασία των εργαζομένων μας και την παροχή ενός ασφαλούς περιβάλλοντος εργασίας.
- Επικεντρωνόμαστε στην **Ανάπτυξη & Εκπαίδευση** του προσωπικού μας.

- Διοργανώνουμε **Εσωτερικές Εταιρικές Εκδηλώσεις για το προσωπικό των Ξενοδοχείων μας**, στα πλαίσια των ενεργειών εσωτερικής επικοινωνίας.
- Από το 2004 έχουμε εφαρμόσει **Ομαδικό Ασφαλιστικό Πρόγραμμα** με ιδιωτική ασφαλιστική Εταιρεία για το προσωπικό μας, επιπρόσθετα με την κοινωνική ασφάλιση.
- Έχουμε δημιουργήσει ειδικό τύπο δωματίων πελατών τα οποία είναι ειδικά σχεδιασμένα για **ευαίσθητα σε αλλεργίες άτομα**.
- Έχουμε **Πρόγραμμα Νέας Γενιάς Συνεργατών** μέσα από το οποίο τα τελευταία δέκα χρόνια προσλαμβάνουμε 20-30 άτομα τον χρόνο για να πραγματοποιήσουν την Πρακτική τους Άσκηση από διάφορες Ιδιωτικές και Δημόσιες Σχολές και Εκπαιδευτικά Ιδρύματα.

ΚΩΔΙΚΑΣ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ ΛΑΜΨΑ Α.Ε.»

1.Εισαγωγή

Ο παρών Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης (εφεξής «ΚΕΔ») περιλαμβάνει τις πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης που εφαρμόζει η Εταιρεία τόσο αυτοβούλως όσο και κατ' επιταγή της κείμενης νομοθεσίας (Ν. 2190/1920, Ν. 3016/2002, Ν. 3693/2008, Ν. 3884/2010 κλπ.). Αποσκοπεί δε όχι μόνον στη συμμόρφωση με τις διατάξεις του Ν. 3873/2010, αλλά και στη βελτίωση της πληροφόρησης των ιδιωτικών και θεσμικών μετόχων.

Οι υιοθετούμενες αρχές εταιρικής διακυβέρνησης επηρεάζουν τον τρόπο λειτουργίας, τις διαδικασίες και τη λήψη αποφάσεων σε όλα τα επίπεδα των δραστηριοτήτων της Εταιρείας, επιδιώκοντας να διασφαλίσουν την απαιτούμενη επί ίσοις όροις διαφάνεια προς όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη.

Στο πλαίσιο αυτό, η Εταιρεία έλαβε υπ' όψιν και τις γενικές αρχές του Σχεδίου Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης του Ελληνικού Συμβουλίου Εταιρικής Διακυβέρνησης (ΕΣΕΔ). Ο Κώδικας βρίσκεται αναρτημένος στον ιστότοπο της Εταιρείας : <http://www.lampsa.gr> στην ενότητα "Γραφείο Τύπου - Ανακοινώσεις".

ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

1. Ρόλος και αρμοδιότητες του ΔΣ

Το ΔΣ θα πρέπει να διευθύνει τις εταιρικές υποθέσεις προς όφελος της εταιρείας και των μετόχων, διασφαλίζοντας τη δίκαιη και ισότιμη μεταχείριση όλων των μετόχων.

Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του, το ΔΣ θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη του τα μέρη, των οποίων τα συμφέροντα συνδέονται με εκείνα της εταιρείας, όπως είναι οι πελάτες, οι πιστωτές, οι εργαζόμενοι και οι κοινωνικές ομάδες που επηρεάζονται άμεσα από τη λειτουργία της εταιρείας.

Στα κύρια θέματα που αποφασίζονται συλλογικώς από το Δ.Σ. θα πρέπει να περιλαμβάνονται:

- η έγκριση της μακροπρόθεσμης στρατηγικής και των λειτουργικών στόχων της εταιρείας,
- η έγκριση του ετήσιου προϋπολογισμού και του επιχειρησιακού σχεδίου,
- η λήψη αποφάσεων για σημαντικές εξαγορές και εκποιήσεις,
- η επιλογή των επιτελικών στελεχών της εταιρείας, συνδυαζόμενη με την διοικητική παρακολούθηση της ιεραρχίας και της διαδοχής,
- η διασφάλιση της αξιοπιστίας των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και στοιχείων της εταιρείας, των συστημάτων χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και των στοιχείων και πληροφοριών που λαμβάνουν δημοσιότητα, καθώς και τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων,
- η πρόληψη και ο χειρισμός τυχόν περιστατικών συγκρούσεως συμφερόντων μεταξύ αφενός της εταιρείας και αφετέρου της Διοίκησής της, των μελών του ΔΣ ή των κύριων μετόχων (συμπεριλαμβανομένων των μετόχων με άμεση ή έμμεση εξουσία να διαμορφώνουν ή να επηρεάζουν τη σύνθεση και τη συμπεριφορά του ΔΣ), με γνώμονα τη διαφάνεια και την προστασία των εταιρικών συμφερόντων,
- η διασφάλιση ύπαρξης αποτελεσματικής διαδικασίας συμμόρφωσης της εταιρείας με τους σχετικούς νόμους και κανονισμούς,
- η ευθύνη λήψης σχετικών αποφάσεων και η παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας του συστήματος διοίκησης της εταιρείας, και
- η διατύπωση, διάδοση και εφαρμογή των βασικών αξιών και αρχών της εταιρείας, που διέπουν τις σχέσεις της με όλα τα μέρη, των οποίων τα συμφέροντα συνδέονται με αυτά της εταιρείας.

2. Μέγεθος και σύνθεση του ΔΣ και των ανώτατων διοικητικών στελεχών

Το μέγεθος και η σύνθεση του ΔΣ θα πρέπει να επιτρέπουν την αποτελεσματική άσκηση των αρμοδιοτήτων, λαμβάνοντας υπ' όψιν το μέγεθος, τη δραστηριότητα και το ιδιοκτησιακό καθεστώς της επιχείρησης. Το ΔΣ και τα ανώτατα διοικητικά στελέχη θα πρέπει να χαρακτηρίζονται από υψηλό επίπεδο ακεραιότητας και να διαθέτουν ποικιλομορφία γνώσεων, προσόντων και εμπειρίας, που να ανταποκρίνονται στους εταιρικούς στόχους. Η ανάδειξη υποψηφίων για το ΔΣ θα πρέπει να γίνεται αξιοκρατικά και με αντικειμενικά κριτήρια. Το ΔΣ θα πρέπει να διασφαλίζει την ομαλή διαδοχή των μελών του, καθώς και των ανώτατων διοικητικών στελεχών, με σκοπό τη μακροπρόθεσμη επιτυχία της επιχείρησης.

3. Καθήκοντα και συμπεριφορά των μελών του ΔΣ

Κάθε μέλος του ΔΣ υπέχει εκ του νόμου υποχρέωση πίστης στην εταιρεία. Θα πρέπει επομένως να ενεργούν με ακεραιότητα και προς το συμφέρον της εταιρείας, να έχουν επαρκή πληροφόρηση για τις συναλλαγές με συνδεδεμένες επιχειρήσεις και να διαφυλάσσουν την εμπιστευτικότητα των μη δημοσίων διαθέσιμων πληροφοριών. Τα μέλη του ΔΣ και τα πρόσωπα στα οποία έχουν εκχωρηθεί εξουσίες από αυτό, δεν θα πρέπει να έχουν σχέση ανταγωνισμού με την εταιρεία και θα πρέπει να αποφεύγουν κάθε θέση ή δραστηριότητα που δημιουργεί ή φαίνεται να δημιουργεί σύγκρουση ανάμεσα στα προσωπικά τους συμφέροντα και εκείνα της εταιρείας, συμπεριλαμβανομένης της κατοχής θέσεων στο ΔΣ ή τη Διοίκηση ανταγωνιστικών εταιρειών, χωρίς την άδεια της Γενικής Συνέλευσης. Τα μέλη του ΔΣ θα πρέπει να συνεισφέρουν την εμπειρία τους και να αφιερώνουν στα καθήκοντά τους τον αναγκαίο χρόνο και την απαραίτητη προσοχή. Θα πρέπει επίσης να περιορίζουν αναλόγως το πλήθος άλλων επαγγελματικών δεσμεύσεων (ιδιαίτερα συμμετοχές σε ΔΣ άλλων εταιρειών). Τα μέλη του ΔΣ θα πρέπει να επιδιώκουν να συμμετέχουν σε όλες τις συνεδριάσεις του ΔΣ, καθώς και των επιτροπών, στις οποίες τοποθετούνται. Το ΔΣ θα πρέπει να αξιολογεί τακτικά την αποτελεσματικότητά του στην εκπλήρωση των καθηκόντων του, καθώς και εκείνη των επιτροπών του. Τα ανεξάρτητα μέλη του ΔΣ έχουν το δικαίωμα να υποβάλουν στη Γενική Συνέλευση των μετόχων εκθέσεις και δηλώσεις, ξεχωριστά από τα λοιπά μέλη του ΔΣ, εφόσον το κρίνουν σκόπιμο.

4. Ανάδειξη - Λειτουργία του ΔΣ

Η ανάδειξη υποψηφίων για το ΔΣ θα πρέπει να γίνεται αξιοκρατικά και με αντικειμενικά κριτήρια, στοχεύοντας στην επίτευξη ισορροπίας ανάμεσα στην επαρκή εκπροσώπηση της πλειοψηφίας, αλλά και στη διασφάλιση της αποτελεσματικής συμμετοχής των ανεξάρτητων μη εκτελεστικών μελών.

Αναλόγως των επιχειρηματικών αναγκών, το ΔΣ θα πρέπει να συνέρχεται με την απαραίτητη συχνότητα, ώστε να εκτελεί αποτελεσματικά τα καθήκοντά του. Ο Πρόεδρος θα πρέπει να έχει τις αρμοδιότητες του καθορισμού της ημερήσιας διάταξης, της διασφάλισης της καλής οργάνωσης των εργασιών του ΔΣ, αλλά και της αποτελεσματικής διεξαγωγής των συνεδριάσεών του. Η πληροφόρηση που παρέχεται από τη Διοίκηση στο ΔΣ θα πρέπει να είναι έγκαιρη, ώστε να του δίνεται η δυνατότητα να ανταπεξέρχεται αποτελεσματικά στα καθήκοντα που απορρέουν από τις αρμοδιότητές του. Θα πρέπει να αποτελεί ευθύνη του Προέδρου η διασφάλιση της έγκαιρης και ορθής πληροφόρησης των μελών του ΔΣ, καθώς και της αποτελεσματικής επικοινωνίας του με όλους τους μετόχους, με γνώμονα τη δίκαιη και ισότιμη μεταχείριση των συμφερόντων όλων των μετόχων.

5. Σύστημα Εσωτερικού ελέγχου

Το ΔΣ θα πρέπει να διασφαλίζει την ακρίβεια και αξιοπιστία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και την ορθότητα των ανακοινώσεων, όπου αυτές επιβάλλονται, ώστε να παρουσιάζεται προς το επενδυτικό κοινό μια σαφής εικόνα και αξιολόγηση της πραγματικής θέσης και των προοπτικών της εταιρείας.

Το ΔΣ θα πρέπει να διατηρεί ένα αποτελεσματικό σύστημα εσωτερικού ελέγχου, με σκοπό την περιφρούρηση των περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας, καθώς και τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση των σημαντικότερων κινδύνων. Θα πρέπει να παρακολουθεί την εφαρμογή της εταιρικής στρατηγικής και να την επανεξετάζει τακτικά. Οι βασικοί κίνδυνοι προς αντιμετώπιση και η αποτελεσματικότητα του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, όσον αφορά στη διαχείριση των εν λόγω κινδύνων, θα πρέπει να επανεξετάζονται περιοδικώς.

Η επανεξέταση θα πρέπει να καλύπτει όλους τους ουσιαστικούς ελέγχους, συμπεριλαμβανομένων των χρηματοοικονομικών και λειτουργικών ελέγχων, του ελέγχου συμμόρφωσης, καθώς και τους ελέγχους των συστημάτων διαχείρισης κινδύνων. Το ΔΣ, μέσω της επιτροπής ελέγχου, θα πρέπει επίσης να

βρίσκεται σε άμεση και τακτική επαφή με τους τακτικούς ελεγκτές, προκειμένου να λαμβάνει τακτική ενημέρωση από τους τελευταίους σε σχέση με την ορθή λειτουργία του συστήματος εσωτερικού ελέγχου.

6. Επίπεδο και διάρθρωση των αμοιβών

Το επίπεδο και η διάρθρωση των αμοιβών θα πρέπει να στοχεύουν στην προσέλκυση και την παραμονή των μελών του ΔΣ, των διοικητικών στελεχών και των εργαζομένων στην εταιρεία, που προσθέτουν αξία στην εταιρεία με τις ικανότητες, τις γνώσεις και την εμπειρία τους. Το ύψος των αμοιβών θα πρέπει να βρίσκεται σε αντιστοιχία με τα προσόντα και τη συνεισφορά τους στην εταιρεία. Το ΔΣ θα πρέπει να έχει σαφή εικόνα του τρόπου με τον οποίο η εταιρεία αμείβει τα στελέχη της, και κυρίως εκείνα που διαθέτουν τα κατάλληλα προσόντα για την αποτελεσματική διοίκηση της εταιρείας.

7. Επικοινωνία με τους μετόχους

Το ΔΣ θα πρέπει να μεριμνά για την ύπαρξη συνεχούς και εποικοδομητικού διαλόγου με τους μετόχους της εταιρείας, ιδιαίτερα δε με εκείνους που έχουν σημαντικές συμμετοχές και μακροπρόθεσμη προοπτική.

8. Η Γενική Συνέλευση των μετόχων

Το ΔΣ θα πρέπει να διασφαλίζει ότι η προετοιμασία και η διεξαγωγή της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων διευκολύνουν την αποτελεσματική άσκηση των δικαιωμάτων των μετόχων, οι οποίοι θα πρέπει να είναι πλήρως ενημερωμένοι για όλα τα θέματα που σχετίζονται με τη συμμετοχή τους στη Γενική Συνέλευση, συμπεριλαμβανομένων των θεμάτων ημερήσιας διάταξης, και των δικαιωμάτων τους κατά τη Γενική Συνέλευση. Το ΔΣ θα πρέπει να διευκολύνει, εντός του πλαισίου των σχετικών καταστατικών προβλέψεων, τη συμμετοχή όλων των μετόχων στη Γενική Συνέλευση, άνευ διακρίσεων. Το ΔΣ θα πρέπει να αξιοποιεί τη Γενική Συνέλευση των μετόχων για να διευκολύνει τον ουσιαστικό και ανοιχτό διάλόγό τους με την εταιρεία.

Μέρος Α – Το ΔΣ. και τα μέλη του

1. Ρόλος και αρμοδιότητες του ΔΣ.

Οι ρόλοι, τόσο του ΔΣ όσο και της Διοίκησης, προσδιορίζονται και τεκμηριώνονται με σαφήνεια στο καταστατικό της εταιρείας και στον εσωτερικό κανονισμό. Είναι το αρμόδιο εταιρικό όργανο που αποφασίζει κάθε πράξη που αφορά τη διοίκηση και διαχείριση της Εταιρείας, επιφυλασσόμενης της αποκλειστικής αρμοδιότητας της Γενικής Συνέλευσης επί ορισμένων, κατά νόμο ή κατά το Καταστατικό προβλεπόμενων θεμάτων.

Το ΔΣ υιοθετεί σαφή πολιτική ανάθεσης εξουσιών στη Διοίκηση, η οποία περιλαμβάνει και κατάλογο των ζητημάτων για τα οποία το ΔΣ έχει την αρμοδιότητα να αποφασίζει. Για την επίτευξη των εταιρικών στόχων αλλά και την αποτελεσματική και ευέλικτη λειτουργία της Εταιρείας, το ΔΣ επιτρέπεται να εκχωρεί μέρος των αρμοδιοτήτων του, εκτός από αυτές που απαιτούν συλλογική ενέργεια, προς ένα ή περισσότερα μέλη του Συμβουλίου ή και προς πρόσωπα εκτός του Διοικητικού Συμβουλίου.

Για την διεξαγωγή της υπηρεσίας μπορεί να διοριστεί από το Διοικητικό Συμβούλιο ένας Γενικός Διευθυντής, είτε από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, είτε εκτός αυτών. Ο Γενικός Διευθυντής που δεν είναι Σύμβουλος δύναται να παρίσταται στις συνεδριάσεις του Συμβουλίου χωρίς δικαίωμα ψήφου, μετά από άδεια του Διοικητικού Συμβουλίου.

Προκειμένου η εταιρεία να αναλάβει εγκύρως υποχρεώσεις απαιτούνται πάντοτε δύο υπογραφές για τις οποίες είναι εξουσιοδοτημένοι ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου, ο Αντιπρόεδρος και ο Γενικός Διευθυντής, αν δε κωλύεται κάποιος από τους τρεις αυτούς, εξουσιοδοτείται άλλος Σύμβουλος που διορίζεται ειδικώς από το Διοικητικό Συμβούλιο. Εκτός από τα πρόσωπα που προαναφέρθηκαν το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να παραχωρήσει το δικαίωμα πρώτης ή δεύτερης υπογραφής και σε άλλα πρόσωπα που επιλέγονται μεταξύ των ανωτέρω υπαλλήλων σύμφωνα με τις ανάγκες της υπηρεσίας.

Την εταιρεία, στο όνομα του Συμβουλίου, εκπροσωπεί έναντι των τρίτων και ενώπιον όλων των διοικητικών ή δικαστικών αρχών ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου ή ο Αντιπρόεδρος, και αν κωλύεται κάποιος από αυτούς, ο Γενικός Διευθυντής ή ένας από τους Συμβούλους τον οποίο ορίζει το Συμβούλιο.

Προκειμένου να διασφαλίζεται η αποτελεσματική λειτουργία του ΔΣ, έχει θεσπιστεί επιτροπή ελέγχου, υπεύθυνη για την παρακολούθηση της οικονομικής πληροφόρησης, της αποτελεσματικής λειτουργίας του

συστήματος εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων, καθώς και για την εποπτεία και την παρακολούθηση του τακτικού ελέγχου και των θεμάτων που αφορούν στην αντικειμενικότητα και την ανεξαρτησία των νόμιμων ελεγκτών. Με την εφαρμογή του Νόμου 4449/2017 (ΦΕΚ Α 7/24.01.2017) θεσπίστηκαν αλλαγές αναφορικά με την σύνθεση και λειτουργία της Επιτροπής Ελέγχου. Η Εταιρεία έχει ήδη δρομολογήσει τις απαραίτητες διαδικασίες ώστε να εναρμονιστεί, όπου κριθεί απαραίτητο, με τις διατάξεις του νέου Νόμου.

2. Μέγεθος και σύνθεση του ΔΣ

Λαμβάνοντας υπ' όψιν ότι το μέγεθος και η σύνθεση του ΔΣ θα πρέπει να επιτρέπουν την αποτελεσματική άσκηση των αρμοδιοτήτων του και να αντικατοπτρίζουν το μέγεθος, τη δραστηριότητα και το ιδιοκτησιακό καθεστώς της επιχείρησης, η Εταιρεία διοικείται, κατά το Καταστατικό, από Διοικητικό Συμβούλιο που αποτελείται από επτά έως δέκα (7-10) μέλη, εκτελεστικά και μη εκτελεστικά μέλη σύμφωνα με το ν. 3016/2002 όπως εκάστοτε ισχύει, μετόχους ή μη, τα οποία εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων.

Το μέγεθος και η σύνθεση του ΔΣ της εταιρείας πρέπει να εξασφαλίζουν ισορροπία μεταξύ εκτελεστικών, μη εκτελεστικών και ανεξάρτητων μη εκτελεστικών μελών. Έτσι το ΔΣ αποτελείται κατά το 1/3 τουλάχιστον από μη εκτελεστικά μέλη (συμπεριλαμβανομένων των ανεξάρτητων μη εκτελεστικών μελών). Τα εκτελεστικά, μη εκτελεστικά και ανεξάρτητα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ορίζονται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης.

Τα εκτελεστικά μέλη του ΔΣ ασχολούνται με την καθημερινή διοίκηση της εταιρείας και διατηρούν κάποιας μορφής εργασιακή σχέση με αυτήν.

Τα μη εκτελεστικά μέλη συμμετέχουν στη λήψη αποφάσεων και εποπτεύουν τις δραστηριότητες της Εταιρείας. Είναι επιφορτισμένα με την προαγωγή όλων των εταιρικών ζητημάτων, συμμετέχουν σε τυχόν συμβούλια και επιτροπές και είναι ιδιαίτερα επιφορτισμένα με την προώθηση των αρχών της χρηστής εταιρικής διακυβέρνησης. Μεταξύ των μη εκτελεστικών μελών υπάρχουν δύο (2) ανεξάρτητα μέλη τα οποία πληρούν τις προϋποθέσεις ανεξαρτησίας που τίθενται από την ισχύουσα νομοθεσία.

Τα μη εκτελεστικά μέλη διατηρούν ανεξαρτησία στη διερεύνηση των θεμάτων που εξετάζουν, με στόχο την παροχή ουσιαστικού έργου και τη δημιουργία κλίματος εμπιστοσύνης μεταξύ του Διοικητικού Συμβουλίου και των διευθυντικών στελεχών και διαχειριστών.

Οι ιδιότητες του Προέδρου και του Διευθύνοντος Συμβούλου δεν θα πρέπει να συμπίπτουν στο ίδιο πρόσωπο. Περαιτέρω, σε περίπτωση που ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου είναι εκτελεστικό μέλος, θα πρέπει να διορίζεται Αντιπρόεδρος μη εκτελεστικό μέλος. Το ΔΣ της εταιρείας θα επικουρείται από ένα Γραμματέα, ανώτατο διοικητικό στέλεχος ή δικηγόρο, ο οποίος θα παρίσταται στις συνεδριάσεις του ΔΣ και θα τηρεί τα πρακτικά.

Η δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης θα πρέπει να περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τη σύνθεση του ΔΣ, καθώς και τα ονόματα του Προέδρου του ΔΣ, του Αντιπροέδρου, του Διευθύνοντος Συμβούλου, αλλά και των Προέδρων των επιτροπών του ΔΣ και των μελών τους. Ακόμη, στη δήλωση αυτή θα πρέπει να προσδιορίζονται και τα ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη που το ΔΣ θεωρεί ότι διατηρούν την ανεξαρτησία τους. Στη δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης θα πρέπει επίσης να γνωστοποιείται η διάρκεια της θητείας των μελών του ΔΣ, και να περιλαμβάνεται σύντομο βιογραφικό σημείωμά τους.

3. Καθήκοντα και συμπεριφορά των μελών του ΔΣ

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου πρέπει να γνωρίζουν σε βάθος τόσο τη λειτουργία και τα αντικείμενα της εταιρείας όσο και την ευρύτερη αγορά του κλάδου, ώστε να συνεισφέρουν ουσιαστικά και αποτελεσματικά στην εύρυθμη και αποδοτική λειτουργία της Εταιρείας.

Η συνεχής αποχή κάποιου συμβούλου, χωρίς δικαιολογημένη αιτία, ο οποίος διαμένει στην έδρα της Εταιρείας, από τις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου για διάστημα πέραν του τετραμήνου, ισοδυναμεί με παραίτηση.

Σύμβουλος που απουσιάζει ή κωλύεται, δικαιούται με δική του ευθύνη να αναθέσει την αντιπροσωπεία του στο Συμβούλιο σε άλλον σύμβουλο. Η εξουσιοδότηση για την αντιπροσωπεία του, μπορεί να ισχύει για μία ή για περισσότερες από μία συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου. Σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος ενός των μη εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, ο εξουσιοδοτούμενος

αντιπρόσωπος αυτού πρέπει να είναι ομοίως μη εκτελεστικό μέλος. Το αυτό ισχύει και για τα ανεξάρτητα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.

4. Ανάδειξη - Λειτουργία του ΔΣ

Το ΔΣ της εταιρείας εκλέγεται από τη Γενική Συνέλευση με μέγιστη θητεία τριών (3) ετών. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μπορούν να επανεκλεγούν.

Το ΔΣ υποβάλλει στην Γενική Συνέλευση των μετόχων, που έχει και την αποφασιστική προς τούτο αρμοδιότητα, κατάσταση υποψηφίων μελών ΔΣ, κατόπιν επαρκούς και έγκαιρης πληροφόρησης των μετόχων, όσον αφορά στο προφίλ των υποψηφίων. Το ΔΣ θα πρέπει να διασφαλίζει την ομαλή διαδοχή των μελών του, καθώς και των ανώτατων διοικητικών στελεχών, με σκοπό τη μακροπρόθεσμη επιτυχία της επιχείρησης.

Το ΔΣ θα πρέπει να συνέρχεται με την απαραίτητη συχνότητα, ώστε να εκτελεί αποτελεσματικά τα καθήκοντά του. Η πληροφόρηση που του παρέχεται από τη Διοίκηση θα πρέπει να είναι έγκαιρη, ώστε να του δίνεται η δυνατότητα να αντεπεξέρχεται αποτελεσματικά στα καθήκοντά του.

Οι συζητήσεις και οι αποφάσεις του ΔΣ και των επιτροπών του θα πρέπει να καταγράφονται σε πρακτικά. Τα πρακτικά κάθε συνεδρίασης θα πρέπει να μοιράζονται και να εγκρίνονται στην επόμενη συνεδρίαση του ΔΣ ή της επιτροπής.

Τα μέλη του ΔΣ θα πρέπει να μεριμνούν τα ίδια για την τακτική ενημέρωσή τους, αναφορικά με τις επιχειρηματικές εξελίξεις και τους σημαντικότερους κινδύνους, στους οποίους είναι εκτεθειμένη η εταιρεία. Επίσης θα πρέπει να ενημερώνονται έγκαιρα για τις αλλαγές στη νομοθεσία και το περιβάλλον της αγοράς. Τα μέλη του ΔΣ θα πρέπει να έρχονται σε τακτική επαφή με το στελεχικό δυναμικό της εταιρείας, μέσω τακτικών παρουσιάσεων από τους επικεφαλής τομέων και υπηρεσιών.

Τα μέλη του ΔΣ θα πρέπει να έχουν το δικαίωμα να ζητούν από τη Διοίκηση, μέσω του Διευθύνοντος Συμβούλου, κάθε πληροφορία που θεωρούν απαραίτητη για την εκτέλεση των καθηκόντων τους σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή.

5. Αξιολόγηση του ΔΣ

Η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του ΔΣ και των επιτροπών του θα πρέπει να λαμβάνει χώρα τουλάχιστον κάθε δύο (2) χρόνια και να στηρίζεται σε συγκεκριμένη διαδικασία. Στη διαδικασία αυτή θα πρέπει να προϊστάται ο Πρόεδρος, και τα αποτελέσματά της να συζητούνται από το ΔΣ, ενώ σε συνέχεια της αξιολόγησης, ο Πρόεδρος θα πρέπει να λαμβάνει μέτρα για την αντιμετώπιση των διαπιστωμένων αδυναμιών. Αποτελεί επίσης βέλτιστη πρακτική να συνέρχονται τακτικά τα μη εκτελεστικά μέλη, χωρίς την παρουσία εκτελεστικών μελών, προκειμένου να αξιολογείται η επίδοση των εκτελεστικών μελών και να καθορίζονται οι αμοιβές τους.

Μέρος Β –Εσωτερικός έλεγχος & Διαχείριση κινδύνων

1. Ελεγκτική Επιτροπή

Η Εταιρεία εφαρμόζει επαρκείς δικλίδες ασφαλείας, ώστε να διασφαλίσει την αξιοπιστία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και την αποτελεσματικότητα των λειτουργιών της.

Στο πλαίσιο αυτό, έχει συσταθεί η κατά νόμο προβλεπόμενη Ελεγκτική Επιτροπή (Audit Committee), η οποία είναι επιφορτισμένη με την παρακολούθηση του τμήματος εσωτερικού ελέγχου σε περιοδική βάση αλλά και όποτε αυτό ζητηθεί. Η Επιτροπή βρίσκεται σε συνεχή επαφή με την Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου και φροντίζει ώστε να διασφαλίζονται όλες εκείνες οι προϋποθέσεις και συνθήκες που είναι απαραίτητες για την απρόσκοπτη λειτουργία του εσωτερικού ελέγχου.

Το ακριβές πλαίσιο των αρμοδιοτήτων των δύο ανωτέρω οργάνων περιγράφεται λεπτομερώς στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας της Εταιρείας.

Η Ελεγκτική Επιτροπή (Audit Committee) αποτελείται από τουλάχιστον δύο μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ένα ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος και, όπως προαναφέρθηκε, έχει ως αποστολή την αντικειμενική διεξαγωγή εσωτερικών και εξωτερικών ελέγχων και την αποτελεσματική επικοινωνία μεταξύ των ελεγκτικών οργάνων και του Διοικητικού Συμβουλίου.

Στις αρμοδιότητές της περιλαμβάνονται η εξασφάλιση της συμμόρφωσης της Εταιρείας με τους κανόνες της Εταιρικής Διακυβέρνησης, καθώς επίσης και η διασφάλιση της ορθής λειτουργίας του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου και η εποπτεία των εργασιών της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρείας και η αξιολόγηση του επικεφαλής της. Επιπλέον, η Επιτροπή Ελέγχου παρακολουθεί τις εργασίες των ανεξάρτητων ορκωτών ελεγκτών, συζητεί μαζί τους τυχόν αδυναμίες του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και έχει την δυνατότητα να παρέχει συστάσεις - συμβουλές στη Γενική Συνέλευση των Μετόχων, αναφορικά με τον διορισμό, την διατήρηση ή την παύση των εξωτερικών ορκωτών ελεγκτών της Εταιρείας.

Για την εκπλήρωση των καθηκόντων της, αναγνωρίζεται ότι τα μέλη της Ελεγκτικής Επιτροπής δεν επιτελούν τις εργασίες των ελεγκτών ή / και των λογιστών. Με βάση το ανωτέρω, δεν εμπίπτει στην ευθύνη αυτών η εκτέλεση λεπτομερών εργασιών λογιστικής επισκόπησης - υποστήριξης ή / και μέρους αυτών ή / και άλλων παρεμφερών εργασιών.

2. Σύστημα εσωτερικού ελέγχου

Το ΔΣ έχει συστήσει κατά νόμο υπηρεσία εσωτερικού ελέγχου, που λειτουργεί σύμφωνα με τον εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας.

Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρείας αποτελεί μία ανεξάρτητη οργανωτική μονάδα, η οποία αναφέρεται στο Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας. Στις αρμοδιότητές της περιλαμβάνονται η αξιολόγηση και βελτίωση των συστημάτων διαχείρισης κινδύνων και εσωτερικού ελέγχου, καθώς επίσης η εξακρίβωση της συμμόρφωσης με τις θεσμοθετημένες πολιτικές και διαδικασίες όπως αυτές περιγράφονται στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας της Εταιρείας, την ισχύουσα νομοθεσία (κυρίως την χρηματιστηριακή) και τις αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου.

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, η Διοίκηση και όλα τα στελέχη οφείλουν να συνεργάζονται και να παρέχουν όλες τις απαραίτητες πληροφορίες στο τμήμα αυτό, ώστε να διευκολύνουν με κάθε τρόπο το έργο του.

Το ΔΣ, με την υποστήριξη της Επιτροπής Ελέγχου, θα πρέπει να θεσπίζει κατάλληλες πολιτικές όσον αφορά στον εσωτερικό έλεγχο, και να διασφαλίζει την αποτελεσματικότητα του συστήματος. Θα πρέπει επίσης να ορίζει τη διαδικασία που θα υιοθετηθεί για την παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, η οποία θα περιλαμβάνει το πεδίο εφαρμογής και τη συχνότητα των εκθέσεων της υπηρεσίας εσωτερικού ελέγχου που λαμβάνει και εξετάζει το ΔΣ κατά τη διάρκεια του έτους, καθώς και τη διαδικασία της ετήσιας αξιολόγησης του συστήματος εσωτερικού ελέγχου.

3. Διαχείριση κινδύνων

Η Εταιρεία θα πρέπει να έχει αναπτύξει τη θέσπιση αντίστοιχων πολιτικών και διαδικασιών οι οποίες να διασφαλίζουν την αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων των δραστηριοτήτων της, υποστηρίζοντας και διαφυλάσσοντας συνολικά το σύστημα εσωτερικού ελέγχου και την χρηματοοικονομική πληροφόρηση.

Οι θεσπισμένες πολιτικές θα πρέπει να διασφαλίζουν στην ασφαλή προστασία, τη διαφύλαξη των στοιχείων του πληροφοριακού συστήματος από το οποίο αντλούνται οι χρηματοοικονομικές πληροφορίες, τον ορθό χειρισμό, τη συμφωνία των οικονομικών μεγεθών για την κατάρτιση των χρηματοοικονομικών και λογιστικών καταστάσεων εκάστης περιόδου.

Τα κύρια χαρακτηριστικά των εφαρμοζόμενων συστημάτων ως προς τη διαδικασία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων συνδυάζουν:

- i) την αξιοποίηση της υπάρχουσας οργανωτικής δομής και της επαγγελματικής επάρκειας των στελεχών,
- ii) την εφαρμογή ενιαίων και σύγχρονων πληροφοριακών συστημάτων και την τήρηση διαδικασιών που περιορίζουν τη δυνατότητα πρόσβασης και μεταβολής των πληροφοριακών στοιχείων,
- iii) τη σύνταξη ετήσιου προϋπολογισμού, ο οποίος παρακολουθείται κατά τη διάρκεια της χρήσεως μέσω τακτικών αναφορών, για τη σύγκριση με τα εκάστοτε απολογιστικά στοιχεία και τον εντοπισμό τυχόν αποκλίσεων.
- iv) την εποπτεία και έλεγχο των σημαντικών συναλλαγών, μέσω του συστήματος εκπροσωπήσεως της εταιρείας,

ν) την αποτελεσματική επικοινωνία ορκωτού ελεγκτή, εσωτερικού ελεγκτή και Ελεγκτικής Επιτροπής.

Μέρος Γ – Αμοιβές

Η διαδικασία καθορισμού των αμοιβών πρέπει να χαρακτηρίζεται από αντικειμενικότητα, διαφάνεια και επαγγελματισμό και να είναι απαλλαγμένη από συγκρούσεις συμφερόντων.

Το επίπεδο και η διάρθρωση των αμοιβών θα πρέπει να στοχεύουν στην προσέλκυση και την παραμονή των μελών του ΔΣ, των διοικητικών στελεχών και των εργαζομένων στην εταιρεία, που προσθέτουν αξία στην εταιρεία με τις ικανότητες, τις γνώσεις και την εμπειρία τους. Το ύψος των αμοιβών θα πρέπει να βρίσκεται σε αντιστοιχία με τα προσόντα και τη συνεισφορά τους στην εταιρεία. Το ΔΣ θα πρέπει να έχει σαφή εικόνα του τρόπου με τον οποίο η εταιρεία αμείβει τα στελέχη της, και κυρίως εκείνα που διαθέτουν τα κατάλληλα προσόντα για την αποτελεσματική διοίκηση της εταιρείας.

Όσον αφορά τα εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ. η αμοιβή τους πρέπει να λαμβάνει υπ' όψιν τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητές τους, την επίδοσή τους σε σχέση με προκαθορισμένους στόχους, την οικονομική κατάσταση και προοπτική της Εταιρείας και τις συνθήκες στην αγορά. Στο πλαίσιο αυτό, θα συνδυάζονται σταθερά στοιχεία αμοιβής με πρόσθετες παροχές (εις είδος) και μεταβλητά στοιχεία (bonus), συνδεδεμένα με την συνολική απόδοσή τους.

Ως προς τα μη εκτελεστικά μέλη προτείνεται η αμοιβή τους να αντανακλά το χρόνο απασχόλησής τους και τις αρμοδιότητές τους. Συνιστάται η αμοιβή τους να μην συναρτάται άμεσα με την απόδοση της εταιρείας ούτως ώστε να μην αποθαρρύνεται η τυχόν διάθεση εναντίωσης στη Διοίκηση αναφορικά με θέματα ανάληψης αυξημένων επιχειρηματικών κινδύνων.

Οι αμοιβές των μελών του ΔΣ προεγκρίνονται από τη ΓΣ, βάσει προτάσεως του ΔΣ κατά τα ανωτέρω, ενώ η οριστική έγκριση τόσο για τις αμοιβές των εκτελεστικών όσο και για τις αμοιβές των μη εκτελεστικών μελών παρέχεται από την Γενική Συνέλευση των Μετόχων, κατά τα προβλεπόμενα στο νόμο.

Μέρος Δ – Σχέσεις με τους μετόχους

1. Επικοινωνία με τους μετόχους

Το ΔΣ θα πρέπει να μεριμνά για την ύπαρξη συνεχούς και εποικοδομητικού διαλόγου με τους μετόχους της εταιρείας, ιδιαίτερα δε με εκείνους που έχουν σημαντικές συμμετοχές και μακροπρόθεσμη προοπτική.

Η εταιρεία θα πρέπει να διατηρεί ενεργό ιστότοπο, στον οποίο να δημοσιεύει περιγραφή της εταιρικής της διακυβέρνησης, της διοικητικής της διάρθρωσης, του ιδιοκτησιακού της καθεστώτος, καθώς και άλλες χρήσιμες για τους μετόχους και τους επενδυτές πληροφορίες.

2. Η Γενική Συνέλευση των μετόχων

Το ΔΣ θα πρέπει να διασφαλίζει ότι η προετοιμασία και η διεξαγωγή της Γενικής Συνέλευσης διευκολύνουν την αποτελεσματική άσκηση των δικαιωμάτων των μετόχων, ώστε οι τελευταίοι να είναι πλήρως ενημερωμένοι για όλα τα θέματα που σχετίζονται με τη συμμετοχή τους στη Γενική Συνέλευση, συμπεριλαμβανομένων των θεμάτων ημερήσιας διάταξης, και των δικαιωμάτων τους κατά τη Γενική Συνέλευση.

Στο πλαίσιο διαφανούς επικοινωνίας με τους μετόχους, ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου, ο Διευθύνων Σύμβουλος, οι εσωτερικοί και εξωτερικοί ελεγκτές θα είναι διαθέσιμοι για την παροχή των απαραίτητων πληροφοριών στους μετόχους. Το ΔΣ θα πρέπει να τηρεί την αρχή της ίσης μεταχείρισης των μετόχων σε σχέση με την παροχή πληροφοριών.

Λεπτομερή πληροφοριακά στοιχεία για τον τρόπο λειτουργίας της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, τις βασικές εξουσίες της και περιγραφή των δικαιωμάτων των μετόχων και του τρόπου άσκησης τους περιλαμβάνονται στη Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης, που εντάσσεται κατά νόμο στην ετήσια έκθεση ΔΣ.

Η παρούσα δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης αποτελεί αναπόσπαστο και ειδικό τμήμα της ετήσιας Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας.

Αθήνα, 28 Απριλίου 2017

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ
ΛΑΜΨΑ Α.Ε.

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΑΛΑΝΑΚΙΣ

Α.Δ.Τ. Ξ 282324

Δ. Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις

Οι συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της «Εταιρείας Ελληνικών Ξενοδοχείων Λάμψα Ανώνυμη Εταιρεία» στις 28 Απριλίου 2017 και έχουν δημοσιοποιηθεί με την ανάρτησή τους στο διαδίκτυο, στη διεύθυνση www.lampsa.gr καθώς και στον διαδικτυακό χώρο του Χ.Α., όπου και θα παραμείνουν στη διάθεση του επενδυτικού κοινού για χρονικό διάστημα τουλάχιστον πέντε (5) ετών από την ημερομηνία της συντάξεως και δημοσιοποίησής τους.

Κατάσταση Οικονομικής Θέσης

		ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
Ποσά σε χιλ. €	Σημ	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ					
Μη κυκλοφοριακά Στοιχεία Ενεργητικού					
Ενσώματες Ακίνητοποιήσεις	5.2	111.328	114.812	73.828	72.406
Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία	5.3	243	280	60	78
Επενδύσεις σε θυγατρικές	5.4	-	-	23.204	23.840
Επενδύσεις σε Κοινοπραξίες	5.5	-	-	-	-
Λοιπές Μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις	5.6	371	371	107	107
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	5.15	8.092	8.518	8.276	8.518
Σύνολο		120.034	123.980	105.475	104.948
Κυκλοφοριακά Περιουσιακά Στοιχεία Ενεργητικού					
Αποθέματα	5.7	1.204	1.108	912	809
Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	5.8	1.708	1.189	1.500	974
Λοιπές Απαιτήσεις	5.8	1.068	1.154	898	683
Λοιπά Κυκλοφοριακά στοιχεία Ενεργητικού	5.8	634	569	487	446
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	5.9	7.365	5.770	3.226	2.954
Σύνολο		11.978	9.789	7.022	5.866
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων Ενεργητικού		132.012	133.770	112.497	110.814
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Ίδια Κεφάλαια	5.10				
Μετοχικό Κεφάλαιο		23.928	23.928	23.928	23.928
Διαφορά Υπέρ το Άρτιο		38.641	38.641	38.641	38.641
Τακτικό Αποθεματικό		1.019	878	1.019	878
Άλλα Αποθεματικά		283	507	270	494
Κέρδη/ Ζημίες εις νέον		18.116	15.968	7.307	2.806
Ίδια Κεφάλαια αποδιδόμενα στους ιδιοκτήτες της μητρικής		81.987	79.922	71.165	66.747
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	5.10	2.962	3.332		
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων		84.949	83.254	71.165	66.747
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	5.18	2.615	2.277	2.615	2.277
Μακροπρόθεσμες Δανειακές υποχρεώσεις	5.16	25.794	31.067	24.997	29.938
Μακροπρόθεσμες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	5.16				
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	5.15	3.126	3.428	-	-
Λοιπές Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	5.17	181	266	180	265
Λοιπές Προβλέψεις	5.11	621	590	89	89
Σύνολο		32.336	37.628	27.881	32.569
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	5.12	2.547	2.272	2.434	2.189
Φόρος εισοδήματος πληρωτέος	5.14	782	182	778	-
Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	5.16	82	3	-	-
Βραχυπρόθεσμο τμήμα ομολογιακών και τραπεζικών δανείων	5.16	5.584	5.442	5.169	5.110
Λοιπές υποχρεώσεις	5.13	5.730	4.988	5.071	4.198
Σύνολο		14.726	12.887	13.452	11.497
Σύνολο Υποχρεώσεων		47.062	50.516	41.333	44.067
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων και Υποχρεώσεων		132.012	133.770	112.497	110.814

Τυχόν διαφορές σε αθροίσματα οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της ετήσιας οικονομικής έκθεσης.

Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος

Ποσά σε χιλ. €	Σημ	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
		1/1-31/12/2016	1/1-31/12/2015	1/1-31/12/2016	1/1-31/12/2015
Πωλήσεις	5.19	52.380	51.522	42.072	41.443
Κόστος Πωληθέντων	5.19	(33.136)	(32.467)	(25.542)	(24.995)
Μικτό Κέρδος		19.244	19.055	16.530	16.448
Έξοδα Διάθεσης	5.19	(5.432)	(5.668)	(4.921)	(5.091)
Έξοδα Διοίκησης	5.19	(6.836)	(7.139)	(5.385)	(5.744)
Άλλα Έσοδα	5.19	1.373	993	902	649
Άλλα Έξοδα	5.19	(296)	(431)	(106)	(258)
Κέρδη Εκμετάλλευσης		8.053	6.811	7.021	6.005
Χρηματοοικονομικό κόστος	5.20	(1.126)	(1.322)	(1.009)	(1.209)
Χρηματοοικονομικό έσοδο	5.20	28	49	1	4
Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	5.20	(364)	(1.653)	376	412
Αποτέλεσμα (Ζημιές) από απομειώσεις παγίων -συμμετοχών		(3.479)	(2.035)	(636)	-
Μερίδιο από (ζημιές)/κέρδη συγγενών εταιρειών		-	(301)	-	-
Κέρδη / (Ζημιές) προ Φόρων		3.112	1.548	5.751	5.212
Φόρος Εισοδήματος	5.21	(1.194)	(294)	(1.110)	(517)
Καθαρά Κέρδη / (Ζημιές) περιόδου		1.919	1.254	4.641	4.695
Λοιπά συνολικά εισοδήματα:					
Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα που αναταξινομούνται στην κατάσταση αποτ/των σε μεταγενέστερες περιόδους					
Συναλλαγματικές διαφορές από τη μετατροπή των οικονομικών καταστάσεων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του εξωτερικού		-	502	-	-
Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα που δεν αναταξινομούνται στην κατάσταση αποτ/των σε μεταγενέστερες περιόδους					
Αποθεματικό αναλογιστικών αποτελεσμάτων		(315)	228	(315)	228
Επίδραση φόρου επί του αποθεματικού αναλογιστικών αποτελεσμάτων		91	(58)	91	(58)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα περιόδου μετά φόρων		(223)	672	(223)	170
Συγκεντρωτικά Συνολικά Εισοδήματα Περιόδου		1.695	1.926	4.417	4.865
Κέρδη περιόδου αποδιδόμενα σε :					
Ιδιοκτήτες της μητρικής		2.288	1.303	4.641	4.695
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		(370)	(48)	-	-
		1.919	1.254	4.641	4.695
Συγκεντρωτικά Συνολικά Εισοδήματα Περιόδου αποδιδόμενα σε:					
Ιδιοκτήτες της μητρικής		2.065	1.975	4.417	4.865
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		(370)	(48)	-	-
		1.695	1.926	4.417	4.865
Κέρδη ανά Μετοχή για κέρδη αποδιδόμενα στους ιδιοκτήτες της μητρικής					
Βασικά σε €	5.22	0,1071	0,0610	0,2172	0,2198

		ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
		1/1-31/12/2016	1/1-31/12/2015	1/1-31/12/2016	1/1-31/12/2015
Κέρδη / (Ζημιές) προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων		8.053	6.811	7.021	6.005
Κέρδη / (Ζημιές) προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων		13.023	11.745	9.773	8.562

Τυχόν διαφορές σε αθροίσματα οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της ετήσιας οικονομικής έκθεσης.

Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων

Όμιλος

	Ο ΟΜΙΛΟΣ							
	Ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους ιδιοκτήτες της ΛΑΜΨΑ							
Ποσά σε χιλ €	Μετοχικό κεφάλαιο	Υπέρ το Άρτιο	Αποθεματικό Συναλλαγματικών Διαφορών	Λοιπά αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο	Μη ελέγχουσες συμμετοχές	Σύνολο
Υπόλοιπα κατά την 1η Ιανουαρίου 2015	23.928	38.641	(502)	513	15.367	77.947	3.380	81.328
Μεταφορές				702	(702)	-		-
Συγκεντρωτικά Συνολικά Εισοδήματα Χρήσης 2015			502	170	1.303	1.975	(48)	1.926
						-		-
Υπόλοιπα των Ιδίων Κεφαλαίων κατά την 31η Δεκεμβρίου 2015	23.928	38.641	(0)	1.385	15.968	79.922	3.332	83.254
Υπόλοιπα κατά την 1η Ιανουαρίου 2016	23.928	38.641	(0)	1.385	15.968	79.922	3.332	83.254
Μεταφορά σε Τακτικό Αποθεματικό				140	(140)	-		-
Συγκεντρωτικά Συνολικά Εισοδήματα Χρήσης 2016			0	(223)	2.288	2.065	(370)	1.695
Υπόλοιπα των Ιδίων Κεφαλαίων κατά την 31η Δεκεμβρίου 2016	23.928	38.641	(0)	1.302	18.116	81.987	2.962	84.949

Τυχόν διαφορές σε αθροίσματα οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της ετήσιας οικονομικής έκθεσης.

Εταιρεία

Η ΕΤΑΙΡΙΑ					
Ποσά σε χιλ €	Μετοχικό κεφάλαιο	Υπέρ το Άρτιο	Λοιπά αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο
Υπόλοιπα κατά την 1η Ιανουαρίου 2015	23.928	38.641	1.202	(1.889)	61.882
Διανομή αποτελέσματος χρήσεως 2014					-
Μεταφορές					-
Συγκεντρωτικά Συνολικά Εισοδήματα Χρήσης 2015			170	4.695	4.865
Υπόλοιπα των Ιδίων Κεφαλαίων κατά την 31η Δεκεμβρίου 2015	23.928	38.641	1.372	2.806	66.747
Υπόλοιπα κατά την 1η Ιανουαρίου 2016	23.928	38.641	1.372	2.806	66.747
Διανομή αποτελέσματος χρήσεως 2015					-
Μεταφορά σε Τακτικό Αποθεματικό			140	(140)	-
Συγκεντρωτικά Συνολικά Εισοδήματα Χρήσης 2016			(223)	4.641	4.417
Υπόλοιπα των Ιδίων Κεφαλαίων κατά την 31η Δεκεμβρίου 2016	23.928	38.641	1.289	7.307	71.165

Τυχόν διαφορές σε αθροίσματα οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της ετήσιας οικονομικής έκθεσης.

Κατάσταση Ταμειακών Ροών

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01/01- 31/12/2016	01/01- 31/12/2015	01/01- 31/12/2016	01/01- 31/12/2015
Ποσά σε χιλ €				
Λειτουργικές δραστηριότητες				
Κέρδη / (Ζημιές) προ φόρων	3.112	1.548	5.751	5.212
Πλέον / μείον προσαρμογές για:				
Αποσβέσεις	4.970	4.935	2.753	2.558
Ζημιές / (Κέρδη) από πώληση παγίων-απομείωση	3.519	2.034	636	
Προβλέψεις / (Έσοδα από αχρησιμοποίητες προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων)	569	131	534	179
Υποτίμηση συμμετοχών-Απομείωση Υπεραξίας	-	301		
Έσοδα από Μερίσματα	-	-	(650)	(1.535)
Συναλλαγματικές διαφορές	292	1.459	228	904
	-	-		
Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα	(28)	(49)	(1)	(4)
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	1.126	1.322	1.009	1.209
Πλέον/ μείον προσαρμογές για μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου κίνησης ή που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες:				
Μείωση / (αύξηση) αποθεμάτων	(96)	(237)	(103)	(179)
Μείωση / (αύξηση) απαιτήσεων	(767)	942	(831)	834
(Μείωση) / αύξηση υποχρεώσεων (πλην τραπεζών)	479	246	615	98
Μείον:	-	-		
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβλημένα	(1.613)	(1.227)	(1.470)	(1.100)
Καταβλημένοι φόροι	(159)	(100)	-	-
Σύνολο εισροών / (εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες (α)	11.403	11.307	8.472	8.176
Επενδυτικές δραστηριότητες				
Αγορά ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων	(4.556)	(2.793)	(3.741)	(2.480)
Μερίσματα Εισπραχθέντα	-	-	650	1.535
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου & ποσά κατατεθειμένα για αύξηση κεφαλαίου ενοποιούμενης εταιρείας και λοιπών συνδεδεμένων εταιριών	-	(500)		(500)
Τόκοι εισπραχθέντες	28	49	1	4
Σύνολο εισροών / (εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες (β)	(4.528)	(3.244)	(3.090)	(1.441)
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες				
Εξοφλήσεις δανείων	(5.277)	(5.255)	(5.110)	(4.923)
Εξοφλήσεις υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις (χρεολύσια)	(3)	(11)		
Καταβολές για μακροπρόθεσμες καταθέσεις	-	(84)		
Μερίσματα πληρωθέντα	-	-		
Σύνολο εισροών / (εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)	(5.280)	(5.350)	(5.110)	(4.923)
Καθαρή αύξηση / (μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα (α) + (β) + (γ)	1.595	2.713	272	1.811
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης χρήσης	5.770	3.057	2.954	1.142
Επίδραση συναλλαγματικών διαφορών				
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης χρήσης	7.365	5.770	3.226	2.954

Τυχόν διαφορές σε αθροίσματα οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της ετήσιας οικονομικής έκθεσης.

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων

1. Γενικές πληροφορίες

Ο Όμιλος ΛΑΜΨΑ έχει υιοθετήσει πλήρως όλα τα Δ.Π.Χ.Α. και τις διερμηνείες που έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και που η εφαρμογή τους είναι υποχρεωτική για τη σύνταξη των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων που καλύπτουν την τρέχουσα χρήση.

Η μητρική εταιρεία του Ομίλου είναι η «ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ ΛΑΜΨΑ Α.Ε.» εδρεύει στην Αθήνα, Βασιλέως Γεωργίου Α1 και είναι καταχωρημένη στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, με αριθμό Μ.Α.Ε 06015/006/Β/86/0135 και η διάρκειά της έχει ορισθεί σε εκατό (100) έτη, τα οποία άρχισαν από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως του Βασιλικού Διατάγματος που ενέκρινε το καταστατικό της. Η εταιρεία λειτουργεί ανελλιπώς από την ίδρυσή της, επί ενενήντα επτά (97) συναπτά έτη. Η Γενική Συνέλευση των μετόχων την 19/06/2015, αποφάσισε τη παράταση της διάρκειας της Εταιρείας για πενήντα (50) έτη και αντίστοιχα την τροποποίηση του άρθρου 4 του καταστατικού της.

Σκοπός της μητρικής εταιρείας είναι η απόκτηση, κατασκευή και εκμετάλλευση ξενοδοχείων στην Αθήνα και αλλού, στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό, καθώς και συναφών επιχειρήσεων, όπως η απόκτηση ή/και εκμετάλλευση ιαματικών υδάτων, λουτροπόλεων, δημοσίων θεαμάτων, λεσχών, κ.τ.λ. Η ηλεκτρονική διεύθυνση της Εταιρείας είναι www.lampsa.gr.

Οι μετοχές του Ομίλου είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών από το 1946.

Οι ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, έχουν εγκριθεί προς δημοσίευση από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας την 28 Απριλίου 2017.

Η εταιρεία ΛΑΜΨΑ και η Starwood Hotels and Resorts Worldwide Inc, υπέγραψαν σύμβαση Διαχείρισης και Λειτουργίας του Ξενοδοχείου τον Δεκέμβριο του 2001. Σύμφωνα με τη σύμβαση η Starwood, συμφώνησε να παρέχει υπηρεσίες Διαχείρισης και Λειτουργίας στο ξενοδοχείο «Μεγάλη Βρετανία». Η διάρκεια της Σύμβασης Διαχείρισης είναι αρχικά εικοσιπενταετής (25 ετών), με δικαίωμα παράτασης για άλλα 25 έτη. Και οι δύο εταιρείες έχουν περιορισμένα δικαιώματα ως προς την καταγγελία της σύμβασης χωρίς λόγο.

Επίσης, σύμβαση διαχείρισης υπέγραψε με την Starwood Hotels & Resorts Worldwide Inc. και η Τουριστικά Θέρετρα Α.Ε., ιδιοκτήτρια εταιρεία του Ξενοδοχείου «Sheraton Rhodes Resort». Η συμφωνία αφορά την ανάληψη της λειτουργικής διαχείρισης του Ξενοδοχείου (operating services agreement). Σημειώνεται ότι η ΛΑΜΨΑ είναι κάτοχος του 50% των μετοχών της Τουριστικά Θέρετρα Α.Ε.

Την 24/12/2012, καταρτίστηκε μεταξύ της μητρικής εταιρείας και της «Τράπεζα Eurobank Ergasias Ανώνυμη Εταιρεία» οριστικό συμβολαιογραφικό συμφωνητικό μακροχρόνιας μίσθωσης του Ξενοδοχείου King George. Η μίσθωση ενεργοποιήθηκε με την υπογραφή του Πρωτοκόλλου Παράδοσης και Παραλαβής του Μισθίου στις 20/3/2013.

2. Πλαίσιο κατάρτισης των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Οι ενοποιημένες και ατομικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις της ΛΑΜΨΑ Α.Ε. έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.). Οι καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους όπως αυτή τροποποιείται με την αναπροσαρμογή συγκεκριμένων στοιχείων ενεργητικού και παθητικού σε τρέχουσες αξίες, την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας (going concern) και είναι σύμφωνες με τα Δ.Π.Χ.Α., όπως αυτά έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), καθώς και των ερμηνειών τους, όπως αυτές έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Ερμηνείας Προτύπων (I.F.R.I.C.) της IASB.

Όλα τα αναθεωρημένα ή νεοεκδοθέντα Πρότυπα και διερμηνείες που έχουν εφαρμογή στον Όμιλο και είναι σε ισχύ την 31η Δεκεμβρίου 2015 ελήφθησαν υπόψη για τη σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας χρήσης στην έκταση που αυτά ήταν εφαρμόσιμα.

Η σύνταξη χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α., απαιτεί τη χρήση λογιστικών εκτιμήσεων. Επίσης, απαιτεί την κρίση της διοίκησης κατά την εφαρμογή των λογιστικών αρχών του Ομίλου. Οι περιπτώσεις οι οποίες περιλαμβάνουν μεγαλύτερο βαθμό κρίσης και πολυπλοκότητας ή οι περιπτώσεις όπου οι υποθέσεις και οι εκτιμήσεις είναι σημαντικές για τις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, περιλαμβάνονται στη σημείωση 2.2.

Το 2003 και 2004, εκδόθηκε από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB) μια σειρά από καινούρια Δ.Π.Χ.Α. και αναθεωρημένα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ), τα οποία σε συνδυασμό με τα μη αναθεωρημένα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ) τα οποία εκδόθηκαν από την Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων,

προγενέστερης του Συμβουλίου Διεθνών Λογιστικών Προτύπων IASB, η οποία αναφέρεται ως "the IFRS Stable Platform 2005". Ο Όμιλος εφαρμόζει το IFRS Stable Platform 2005 από 1 Ιανουαρίου 2005.

2.1. Αλλαγές σε Λογιστικές Πολιτικές

Στις Χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν τηρηθεί οι λογιστικές πολιτικές που χρησιμοποιήθηκαν για να καταρτιστούν οι Χρηματοοικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2015 προσαρμοσμένων με τα νέα Πρότυπα και τις αναθεωρήσεις που επιτάσσουν τα ΔΠΧΑ για τις χρήσεις που άρχισαν την 1η Ιανουαρίου 2016.

2.1.1 Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία έχουν τεθεί σε ισχύ και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Οι ακόλουθες τροποποιήσεις και Διερμηνείες των ΔΠΧΑ εκδόθηκαν από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και η εφαρμογή τους είναι υποχρεωτική από την 01/01/2016 ή μεταγενέστερα.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 19: «Πρόγραμμα Καθορισμένων Παροχών: Εισφορές εργαζομένων» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/02/2015)**

Τον Νοέμβριο του 2013, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 19 με τίτλο «Πρόγραμμα καθορισμένων παροχών: Εισφορές Εργαζομένων». Οι εν λόγω τροποποιήσεις έχουν εφαρμογή σε εισφορές εργαζομένων ή τρίτων μερών αναφορικά με προγράμματα καθορισμένων παροχών. Ο σκοπός των τροποποιήσεων είναι να απλοποιήσουν την λογιστική αντιμετώπιση για τις εισφορές που είναι ανεξάρτητες από τα έτη υπηρεσίας των εργαζομένων, όπως είναι για παράδειγμα, οι εισφορές που υπολογίζονται ως σταθερό ποσοστό επί της μισθοδοσίας. Έχουν ληφθεί υπόψη οι τροποποιήσεις που έχουν επίδραση στις ενοποιημένες εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

- **Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2010-2012 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/02/2015)**

Τον Δεκέμβριο του 2013, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ - Κύκλος 2010-2012», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων αναφορικά με επτά θέματα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιουλίου 2014, αν και οι οικονομικές οντότητες επιτρέπεται να τις εφαρμόσουν νωρίτερα. Τα θέματα που περιλαμβάνονται σε αυτόν τον κύκλο είναι οι εξής: ΔΠΧΑ 2: Ορισμός των προϋποθέσεων κατοχύρωσης, ΔΠΧΑ 3: Λογιστική αντιμετώπιση ενός ενδεχόμενου ανταλλάγματος σε συνενώσεις επιχειρήσεων, ΔΠΧΑ 8: Συνάθροιση λειτουργικών τομέων, ΔΠΧΑ 8: Συμφωνία του συνόλου των στοιχείων του ενεργητικού των προς παρουσίαση τομέων με τα στοιχεία του ενεργητικού της επιχείρησης, ΔΠΧΑ 13: Βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις και υποχρεώσεις, ΔΛΠ 16 /ΔΛΠ 38: Μέθοδος αναπροσαρμογής – αναλογική αναδιάρθρωση των σωρευμένων αποσβέσεων και ΔΛΠ 24: Υπηρεσίες Βασικών Διευθυντικών Στελεχών. Έχουν ληφθεί υπόψη οι τροποποιήσεις που έχουν επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 11: «Λογιστικός χειρισμός των Αποκτήσεων Συμμετοχών σε Από Κοινού Λειτουργίες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)**

Τον Μάιο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στο ΔΠΧΑ 11. Οι εν λόγω τροποποιήσεις προσθέτουν νέα καθοδήγηση σχετικά με τη λογιστική αντιμετώπιση της απόκτησης συμμετοχής σε μία από κοινού λειτουργία, η οποία συνιστά μία επιχείρηση και διευκρινίζουν τον κατάλληλο λογιστικό χειρισμό για τέτοιες αποκτήσεις. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 16 και στο ΔΛΠ 38: «Διευκρινίσεις αναφορικά με Αποδεκτές Μεθόδους Αποσβέσεων» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)**

Τον Μάιο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στο ΔΛΠ 16 και στο ΔΛΠ 38. Το ΔΛΠ 16 και το ΔΛΠ 38 καθιερώνουν τις αρχές προκειμένου να διευκρινιστεί ο τρόπος με τον οποίον αντιμετωπίζονται οι αποσβέσεις στον ρυθμό της αναμενόμενης ανάλωσης των μελλοντικών οικονομικών ωφελειών που ενσωματώνονται στο περιουσιακό στοιχείο. Το IASB έχει διευκρινίσει ότι η χρήση των μεθόδων που βασίζονται στα έσοδα για τον υπολογισμό της απόσβεσης ενός περιουσιακού στοιχείου δεν είναι κατάλληλη, διότι τα έσοδα που δημιουργούνται από μία δραστηριότητα που περιλαμβάνει τη χρήση ενός περιουσιακού στοιχείου γενικά αντανakλούν παράγοντες διαφορετικούς από την ανάλωση των μελλοντικών οικονομικών ωφελειών που ενσωματώνονται στο περιουσιακό στοιχείο. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 16 και στο ΔΛΠ 41: «Γεωργία: Καρποφόρες Φυτείες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)**

Τον Ιούνιο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων μέσω των οποίων αλλάζει η χρηματοοικονομική αναφορά για τις καρποφόρες φυτείες. Με την τροποποίηση αυτή, αποφασίστηκε ότι οι καρποφόρες φυτείες, θα πρέπει να λογιστικοποιούνται με τον ίδιο τρόπο όπως τα ενσώματα πάγια (ΔΛΠ 16). Συνεπώς, με τις εν λόγω τροποποιήσεις οι καρποφόρες φυτείες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΔΛΠ 16, αντί του ΔΛΠ 41. Η παραγωγή που αναπτύσσεται στις καρποφόρες φυτείες παραμένει στο πεδίο εφαρμογής του ΔΛΠ 41. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 27: «Μέθοδος της Καθαρής Θέσης σε Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)**

Τον Αύγουστο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 27. Με τις εν λόγω τροποποιήσεις, μία οικονομική οντότητα έχει την επιλογή να αναγνωρίσει τις επενδύσεις της σε θυγατρικές, κοινοπραξίες και συγγενείς βάσει της μεθόδου της καθαρής θέσης στις ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις της, επιλογή η οποία έως και την έκδοση των συγκεκριμένων τροποποιήσεων, δεν ίσχυε. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

- **Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2012-2014 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)**

Τον Σεπτέμβριο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ - Κύκλος 2012-2014», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε τέσσερα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2016, αν και οι οικονομικές οντότητες επιτρέπεται να τις εφαρμόσουν νωρίτερα. Τα θέματα που περιλαμβάνονται σε αυτόν τον κύκλο είναι τα εξής: ΔΠΧΑ 5: Αλλαγές στις μεθόδους διάθεσης, ΔΠΧΑ 7: Συμβάσεις Υπηρεσίας και Εφαρμογή των τροποποιήσεων του ΔΠΧΑ 7 στις συνοπτικές ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις, ΔΛΠ 19: Επιτόκιο προεξόφλησης: θέμα τοπικής αγοράς, και ΔΛΠ 34: Γνωστοποιήσεις πληροφοριών στην ενδιάμεση οικονομική αναφορά. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις τρέχουσες ενοποιημένες και εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1: «Πρωτοβουλία Γνωστοποιήσεων» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)**

Τον Δεκέμβριο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στο ΔΛΠ 1. Οι εν λόγω τροποποιήσεις έχουν ως στόχο την επίλυση θεμάτων που αφορούν στις υφιστάμενες απαιτήσεις παρουσίασης και γνωστοποίησης, και τη διασφάλιση της ικανότητας άσκησης κρίσης από τις οικονομικές οντότητες κατά την κατάρτιση των Οικονομικών Καταστάσεων. Έχουν ληφθεί υπόψη οι τροποποιήσεις στις ενοποιημένες εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

- **Τροποποιήσεις στα ΔΠΧΑ 10, ΔΠΧΑ 12 και ΔΛΠ 28: «Επενδυτικές Οντότητες: Εφαρμόζοντας την Εξαιρέση από την Ενοποίηση» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)**

Τον Δεκέμβριο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στα ΔΠΧΑ 10, ΔΠΧΑ 12 και ΔΛΠ 28. Οι εν λόγω τροποποιήσεις εισάγουν επεξηγήσεις αναφορικά με τις απαιτήσεις λογιστικοποίησης των επενδυτικών οντοτήτων, ενώ παρέχουν εξαιρέσεις σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, οι οποίες θα μειώσουν τα κόστη που σχετίζονται με την εφαρμογή των Προτύπων. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

2.1.2 Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, αναθεωρήσεις και τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ ή δεν έχουν εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Τα ακόλουθα νέα Πρότυπα και Αναθεωρήσεις Προτύπων αλλά και οι ακόλουθες Διερμηνείες για τα υπάρχοντα Πρότυπα, έχουν δημοσιευθεί αλλά είτε δεν έχουν ακόμη τεθεί σε ισχύ είτε δεν έχουν εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Συγκεκριμένα:

- **ΔΠΧΑ 14 «Μεταβατικοί Λογαριασμοί Ρυθμιζόμενων Δραστηριοτήτων» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)**

Τον Ιανουάριο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 14. Σκοπός του ενδιάμεσου αυτού Προτύπου είναι η ενίσχυση της συγκρισιμότητας των χρηματοοικονομικών αναφορών των οικονομικών οντοτήτων που έχουν ρυθμιζόμενες δραστηριότητες. Σε πολλές χώρες, υπάρχουν κλάδοι που υπόκεινται σε ειδική ρύθμιση, σύμφωνα με την οποία οι κυβερνητικές αρχές ρυθμίζουν την παροχή και την τιμολόγηση συγκεκριμένων τύπων δραστηριοτήτων ιδιωτικών οικονομικών οντοτήτων. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, εν αναμονή της τελικής έκδοσης του Προτύπου.

- **ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Μάιο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 15. Το εν λόγω Πρότυπο είναι πλήρως εναρμονισμένο με τις απαιτήσεις που αφορούν στην αναγνώριση των εσόδων σύμφωνα με τις αρχές τόσο των ΔΠΧΑ όσο και των Αμερικανικών Γενικά Παραδεκτών Λογιστικών Αρχών (US GAAP). Οι βασικές αρχές στις οποίες βασίζεται το εν λόγω Πρότυπο είναι συνεπείς με σημαντικό μέρος της τρέχουσας πρακτικής. Το νέο Πρότυπο αναμένεται να βελτιώσει τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση, καθιερώνοντας ένα πιο ισχυρό πλαίσιο για την επίλυση θεμάτων που προκύπτουν, ενισχύοντας τη συγκρισιμότητα μεταξύ κλάδων και κεφαλαιαγορών, παρέχοντας πρόσθετες γνωστοποιήσεις και διευκρινίζοντας τον λογιστικό χειρισμό του κόστους των συμβάσεων. Το νέο Πρότυπο έρχεται να αντικαταστήσει το ΔΛΠ 18 «Έσοδα», το ΔΛΠ 11 «Κατασκευαστικές Συμβάσεις», καθώς και ορισμένες Διερμηνείες που σχετίζονται με τα έσοδα. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2018.

- **ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Ιούλιο του 2014, το IASB προέβη στην τελική έκδοση του ΔΠΧΑ 9. Οι βελτιώσεις που επέφερε το νέο Πρότυπο περιλαμβάνουν τη δημιουργία ενός λογικού μοντέλου για την ταξινόμηση και την επιμέτρηση, ένα ενιαίο προνοητικό μοντέλο για «αναμενόμενες ζημιές» απομείωσης, και επίσης, μία ουσιαστικά αναμορφωμένη προσέγγιση για την λογιστική αντιστάθμισης. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2018.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 10 και στο ΔΛΠ 28: «Πωλήσεις ή Εισφορές Περιουσιακών Στοιχείων μεταξύ ενός Επενδυτή και της Συγγενούς ή της Κοινοπραξίας του» (το IASB ανέβαλε επ' αόριστον την έναρξη ισχύος των εν λόγω τροποποιήσεων)**

Τον Σεπτέμβριο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 10 και στο ΔΛΠ 28. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η αντιμετώπιση μίας αναγνωρισμένης ασυνέπειας μεταξύ των απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 10 και αυτών του ΔΛΠ 28, σχετικά με τον χειρισμό της πώλησης ή εισφοράς περιουσιακών στοιχείων μεταξύ ενός επενδυτή και της συγγενούς ή της κοινοπραξίας του. Τον Δεκέμβριο του 2015, το IASB ανέβαλε επ' αόριστον την έναρξη ισχύος των εν λόγω τροποποιήσεων, εν αναμονή των αποτελεσμάτων του ερευνητικού έργου σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό βάσει της μεθόδου της καθαρής θέσης. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Ιανουάριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 16. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός νέου Προτύπου για μισθώσεις που καθορίζει τις αρχές τις οποίες εφαρμόζουν και τα δύο μέρη σε μία σύμβαση - δηλαδή και ο πελάτης («ο μισθωτής») και ο προμηθευτής («ο εκμισθωτής») - για την παροχή σχετικών πληροφοριών για τις μισθώσεις κατά τρόπο που απεικονίζει πιστά αυτές τις συναλλαγές. Για την επίτευξη αυτού του σκοπού, ο μισθωτής θα πρέπει να αναγνωρίσει τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη μίσθωση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 12: «Αναγνώριση Αναβαλλόμενης Φορολογικής Απαίτησης για μη Πραγματοποιηθείσες Ζημιές» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2017)**

Τον Ιανουάριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 12. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να αποσαφηνιστεί ο λογιστικός χειρισμός των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων για τις μη πραγματοποιηθείσες ζημιές από χρεωστικούς τίτλους που επιμετρώνται στην εύλογη αξία. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 7: «Πρωτοβουλία Γνωστοποιήσεων» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2017)**

Τον Ιανουάριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 7. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να καταστεί εφικτό για τους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων

να αξιολογούν τις μεταβολές στις υποχρεώσεις που προκύπτουν από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες. Οι τροποποιήσεις απαιτούν από τις οικονομικές οντότητες να παρέχουν γνωστοποιήσεις, οι οποίες θα καθιστούν εφικτό στους επενδυτές να αξιολογούν τις μεταβολές στις υποχρεώσεις που προκύπτουν από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένων των μεταβολών που προκύπτουν από ταμειακές ροές, καθώς και των μη ταμειακών μεταβολών. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Διευκρινίσεις στο ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Απρίλιο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση διευκρινίσεων στο ΔΠΧΑ 15. Οι τροποποιήσεις του ΔΠΧΑ 15 δεν μεταβάλλουν τις βασικές αρχές του Προτύπου, αλλά παρέχουν διευκρινίσεις ως προς την εφαρμογή των εν λόγω αρχών. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν τον τρόπο με τον οποίο αναγνωρίζεται μία δέσμευση εκτέλεσης σε μία σύμβαση, πώς προσδιορίζεται αν μία οικονομική οντότητα αποτελεί τον εντολέα ή τον εντολοδόχο, και πώς προσδιορίζεται αν το έσοδο από τη χορήγηση μίας άδειας θα πρέπει να αναγνωριστεί σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή ή με την πάροδο του χρόνου. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Τροποποίηση στο ΔΠΧΑ 2: «Ταξινόμηση και Επιμέτρηση Συναλλαγών Πληρωμής βασιζόμενων σε Συμμετοχικούς Τίτλους» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Ιούνιο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποίησης περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 2. Σκοπός της εν λόγω τροποποίησης είναι να παράσχει διευκρινίσεις σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό συγκεκριμένων τύπων συναλλαγών πληρωμής βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους. Πιο συγκεκριμένα, η τροποποίηση εισάγει τις απαιτήσεις σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό της επίδρασης των προϋποθέσεων κατοχύρωσης και μη κατοχύρωσης στην επιμέτρηση των πληρωμών βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους που διακανονίζονται με μετρητά, τον λογιστικό χειρισμό των συναλλαγών πληρωμών βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους που φέρουν ένα χαρακτηριστικό διακανονισμού σε συμψηφιστική βάση για υποχρέωση παρακράτησης φόρου, καθώς και μία τροποποίηση στους όρους και προϋποθέσεις μίας πληρωμής βασιζόμενης σε συμμετοχικούς τίτλους, η οποία μεταβάλλει την ταξινόμηση της συναλλαγής από διακανονιζόμενη με μετρητά σε διακανονιζόμενη με συμμετοχικούς τίτλους. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 4: «Εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα σε συνδυασμό με το ΔΠΧΑ 4 Ασφαλιστικές Συμβάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Σεπτέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στο ΔΠΧΑ 4. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να προσδιοριστεί ο χειρισμός των προσωρινών λογιστικών επιδράσεων λόγω της διαφορετικής ημερομηνίας έναρξης ισχύος του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα και του υπό έκδοση Προτύπου για τις ασφαλιστικές συμβάσεις. Οι τροποποιήσεις στις υφιστάμενες απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 4 επιτρέπουν στις οικονομικές οντότητες των οποίων οι κύριες δραστηριότητες συνδέονται με ασφάλιση να αναβάλλουν την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 έως το 2021 («προσωρινή απαλλαγή»), και επιτρέπουν σε όλους τους εκδότες ασφαλιστικών συμβάσεων να αναγνωρίσουν στα λοιπά συνολικά έσοδα, αντί στα κέρδη ή στις ζημιές, τη μεταβλητότητα που ενδέχεται να προκύψει από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 πριν την έκδοση του νέου Προτύπου για τις ασφαλιστικές συμβάσεις («προσέγγιση επικάλυψης»). Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2014-2016 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2017 και 01/01/2018)**

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2014-2016», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε ορισμένα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις που περιλαμβάνονται στον κύκλο αυτόν είναι οι εξής: ΔΠΧΑ 12: Αποσαφήνιση του πεδίου εφαρμογής του Προτύπου, ΔΠΧΑ 1: Διαγραφή των βραχυπρόθεσμων εξαιρέσεων για τους υιοθετούντες για πρώτη φορά τα ΔΠΧΑ, ΔΛΠ 28: Επιμέτρηση μίας συγγενούς ή μίας κοινοπραξίας στην εύλογη αξία. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2017 όσον αφορά στο ΔΠΧΑ 12, και την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2018 όσον αφορά στα ΔΠΧΑ 1 και ΔΛΠ 28. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **ΕΔΔΠΧΑ 22 «Συναλλαγές σε Ξένο Νόμισμα και Προκαταβλητέο Αντάλλαγμα» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση μίας νέας Διερμηνείας, της ΕΔΔΠΧΑ 22. Η εν λόγω Διερμηνεία περιλαμβάνει τις απαιτήσεις σχετικά με τη συναλλαγματική ισοτιμία που θα πρέπει να χρησιμοποιείται κατά την παρουσίαση συναλλαγών σε ξένο νόμισμα (π.χ. συναλλαγές εσόδων) όταν έχει ληφθεί ή δοθεί πληρωμή προκαταβολικά. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 40: «Μεταφορές Επενδύσεων σε Ακίνητα από ή σε άλλες κατηγορίες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 40. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να ενισχυθεί η αρχή για τις μεταφορές από, ή σε επενδύσεις σε ακίνητα, ώστε να καθοριστεί ότι (α) μία μεταβίβαση από, ή σε επενδύσεις σε ακίνητα θα πρέπει να πραγματοποιείται μόνο εφόσον υπάρχει μεταβολή στη χρήση του ακινήτου, και (β) μία τέτοια μεταβολή στη χρήση του ακινήτου θα περιλάμβανε την αξιολόγηση του κατά ποσόν το εν λόγω ακίνητο πληροί τα κριτήρια ταξινόμησής του ως επενδυτικό ακίνητο. Η εν λόγω μεταβολή στη χρήση θα πρέπει να υποστηρίζεται από σχετική τεκμηρίωση /αποδεικτικά στοιχεία. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

2.2. Σημαντικές λογιστικές κρίσεις, εκτιμήσεις και υποθέσεις.

Η προετοιμασία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) απαιτεί από τη Διοίκηση το σχηματισμό κρίσεων, εκτιμήσεων και υποθέσεων οι οποίες επηρεάζουν τα δημοσιευμένα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις την ημερομηνία σύνταξης χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Επηρεάζουν επίσης τις γνωστοποιήσεις των ενδεχόμενων απαιτήσεων και υποχρεώσεων την ημερομηνία σύνταξης χρηματοοικονομικών καταστάσεων καθώς και τα δημοσιευμένα ποσά εσόδων και εξόδων της περιόδου. Τα πραγματικά αποτελέσματα ενδέχεται να διαφέρουν από αυτά τα οποία έχουν εκτιμηθεί. Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις βασίζονται στην εμπειρία του παρελθόντος και σε άλλους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων και των προσδοκιών για μελλοντικά γεγονότα τα οποία θεωρούνται λογικά στις συγκεκριμένες συνθήκες, ενώ επαναξιολογούνται συνεχώς με την χρησιμοποίηση όλων των διαθέσιμων πληροφοριών.

Κρίσεις

Οι βασικές κρίσεις που πραγματοποιεί η Διοίκηση του Ομίλου (εκτός των κρίσεων που συνδέονται με εκτιμήσεις οι οποίες παρουσιάζονται στη συνέχεια) και που έχουν την σημαντικότερη επίδραση στα ποσά που αναγνωρίζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις κυρίως σχετίζονται με:

- Κατηγοριοποίηση των επενδύσεων.
- Ανακτησιμότητα των απαιτήσεων.
- Απαξίωση των αποθεμάτων.

Εκτιμήσεις και υποθέσεις

Συγκεκριμένα ποσά τα οποία περιλαμβάνονται ή επηρεάζουν τις χρηματοοικονομικές μας καταστάσεις καθώς και τις σχετικές γνωστοποιήσεις εκτιμώνται, απαιτώντας από εμάς να σχηματίζουμε υποθέσεις σχετικά με αξίες ή συνθήκες οι οποίες δεν είναι δυνατόν να είναι γνωστές με βεβαιότητα κατά την περίοδο σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Μία λογιστική εκτίμηση θεωρείται σημαντική όταν είναι σημαντική για την εικόνα της οικονομικής κατάστασης της εταιρείας και τα αποτελέσματα και απαιτεί τις πιο δύσκολες, υποκειμενικές ή περίπλοκες κρίσεις της Διοίκησης, συχνά ως αποτέλεσμα της ανάγκης για σχηματισμό εκτιμήσεων σχετικά με την επίδραση υποθέσεων οι οποίες είναι αβέβαιες. Ο Όμιλος αξιολογεί τέτοιες εκτιμήσεις σε συνεχή βάση, βασιζόμενος στα αποτελέσματα του παρελθόντος και στην εμπειρία, σε συσκέψεις με ειδικούς, σε τάσεις και σε άλλες μεθόδους οι οποίες θεωρούνται λογικές στις συγκεκριμένες συνθήκες, όπως επίσης και τις προβλέψεις μας σχετικά με το πώς αυτά ενδέχεται να αλλάξουν στο μέλλον. Στη § 3 «Σύνοψη των λογιστικών πολιτικών», αναφέρονται οι λογιστικές πολιτικές οι οποίες έχουν επιλεγεί από αποδεκτές εναλλακτικές.

- **Εκτίμηση απομείωσης**

Ο Όμιλος ελέγχει ετησίως την υπεραξία για τυχόν απομείωση και ερευνά τα γεγονότα ή τις συνθήκες που καθιστούν πιθανή την ύπαρξη απομείωσης, όπως για παράδειγμα μια σημαντική δυσμενής αλλαγή στο εταιρικό κλίμα ή μια απόφαση για πώληση ή διάθεση μιας μονάδας ή ενός λειτουργικού τομέα. Ο καθορισμός της

ύπαρξης απομείωσης απαιτεί τον υπολογισμό του ανακτήσιμου της αντίστοιχης μονάδας, η οποία εκτιμάται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της προεξόφλησης των ταμειακών ροών.

Τα ανακτήσιμα ποσά των μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών έχουν καθοριστεί βασιζόμενα σε υπολογισμούς της αξίας χρήσης. Αυτοί οι υπολογισμοί απαιτούν τη χρήση εκτιμήσεων.

Εάν από αυτή την ανάλυση προκύπτει ανάγκη για απομείωση, η μέτρηση της απομείωσης απαιτεί εκτίμηση της εύλογης αξίας για κάθε αναγνωριζόμενο ενσώματο ή περιουσιακό στοιχείο. Σε αυτή την περίπτωση, χρησιμοποιείται η προσέγγιση των ταμειακών ροών η οποία αναφέρεται παραπάνω από ανεξάρτητους εκτιμητές, όπου κρίνεται κατάλληλο.

Επιπλέον ετησίως ελέγχονται για τυχόν απομείωση άλλα αναγνωριζόμενα άυλα περιουσιακά στοιχεία με καθορισμένες ωφέλιμες ζωές και υποκείμενα σε απόσβεση συγκρίνοντας τη λογιστική αξία με το άθροισμα των μη προεξοφλημένων ταμειακών ροών που αναμένεται να δημιουργηθούν από το περιουσιακό στοιχείο. Ο Όμιλος ετησίως ελέγχει για απομείωση της υπεραξίας, σύμφωνα με τη λογιστική πολιτική όπως αναφέρεται παραπάνω. Σημειώνουμε ότι το σύνολο της αναγνωρισθείσας υπεραξίας απομειώθηκε πλήρως κατά την προηγούμενη χρήση.

- **Φόροι εισοδήματος**

Η ΛΑΜΨΑ Α.Ε. υπόκειται σε φόρο εισοδήματος από διάφορες φορολογικές αρχές. Για τον καθορισμό των προβλέψεων για φόρους εισοδήματος απαιτούνται σημαντικές εκτιμήσεις. Υπάρχουν πολλές συναλλαγές και υπολογισμοί για τους οποίους ο ακριβής καθορισμός του φόρου είναι αβέβαιος κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών της επιχείρησης. Η ΛΑΜΨΑ Α.Ε. αναγνωρίζει υποχρεώσεις για αναμενόμενα θέματα φορολογικού ελέγχου βασιζόμενη σε εκτιμήσεις για το ποσό των επιπλέον φόρων που ενδεχομένως θα οφείλονται. Όταν το τελικό αποτέλεσμα από τους φόρους των υποθέσεων αυτών, διαφέρει από το ποσό το οποίο είχε αρχικά αναγνωρισθεί στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, οι διαφορές επιδρούν στο φόρο εισοδήματος και στις προβλέψεις για αναβαλλόμενη φορολογία της περιόδου κατά την οποία τα ποσά αυτά οριστικοποιούνται.

- **Προβλέψεις**

Οι επισφαλείς λογαριασμοί απεικονίζονται με τα ποσά τα οποία είναι πιθανόν να ανακτηθούν. Οι εκτιμήσεις για τα ποσά που αναμένεται να ανακτηθούν προκύπτουν κατόπιν ανάλυσης καθώς και από την εμπειρία του Ομίλου σχετικά με την πιθανότητα επισφαλειών των πελατών. Μόλις γίνει γνωστό ότι ένας συγκεκριμένος λογαριασμός υπόκειται σε μεγαλύτερο κίνδυνο του συνήθους πιστωτικού κινδύνου (πχ, χαμηλή πιστοληπτική ικανότητα του πελάτη, διαφωνία σχετικά με την ύπαρξη ή το ποσό της απαίτησης, κτλ.), ο λογαριασμός αναλύεται και κατόπιν καταγράφεται ως επισφάλεια εάν οι συνθήκες υποδηλώνουν ότι η απαίτηση είναι ανείσπρακτη.

- **Ενδεχόμενα γεγονότα**

Ο Όμιλος εμπλέκεται σε δικαστικές διεκδικήσεις και αποζημιώσεις κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών του. Η Διοίκηση κρίνει ότι οποιοδήποτε διακανονισμοί δε θα επηρέαζαν σημαντικά την οικονομική θέση του Ομίλου στις 31 Δεκεμβρίου 2016. Παρόλα αυτά, ο καθορισμός των ενδεχόμενων υποχρεώσεων που σχετίζονται με τις δικαστικές διεκδικήσεις και τις απαιτήσεις είναι μια πολύπλοκη διαδικασία που περιλαμβάνει κρίσεις σχετικά με τις πιθανές συνέπειες και τις διερμηνείες σχετικά με τους νόμους και τους κανονισμούς. Μεταβολές στις κρίσεις ή στις διερμηνείες είναι πιθανό να οδηγήσουν σε μια αύξηση ή μια μείωση των ενδεχόμενων υποχρεώσεων του Ομίλου στο μέλλον.

- **Συνενώσεις Επιχειρήσεων**

Κατά την αρχική αναγνώριση τα στοιχεία του ενεργητικού καθώς και οι υποχρεώσεις της αποκτώμενης επιχείρησης συμπεριλαμβάνονται στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις στις εύλογες αξίες τους. Κατά την επιμέτρηση των εύλογων αξιών η διοίκηση χρησιμοποιεί εκτιμήσεις σχετικά με τις μελλοντικές ταμειακές ροές, ωστόσο τα πραγματικά αποτελέσματα ενδέχεται να διαφέρουν. Οποιαδήποτε αλλαγή στην επιμέτρηση μετά την αρχική αναγνώριση θα επηρεάσει την επιμέτρηση της υπεραξίας.

- **Ωφέλιμη ζωή αποσβέσιμων στοιχείων**

Η διοίκηση της εταιρείας εξετάζει τις ωφέλιμες ζωές των αποσβέσιμων στοιχείων σε κάθε χρήση. Την 31η Δεκεμβρίου 2016 η Διοίκηση της εταιρείας εκτιμά ότι οι ωφέλιμες ζωές αντιπροσωπεύουν την αναμενόμενη χρησιμότητα των στοιχείων του ενεργητικού. Τα πραγματοποιηθέντα αποτελέσματα, ωστόσο, είναι πιθανό να διαφέρουν λόγω τεχνικής βαθμιαίας απαξίωσης, κυρίως όσον αφορά το λογισμικό και το μηχανογραφικό εξοπλισμό.

3. Σύνοψη των λογιστικών πολιτικών

3.1. Γενικά

Οι σημαντικές λογιστικές πολιτικές οι οποίες έχουν χρησιμοποιηθεί στην κατάρτιση αυτών των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων συνοψίζονται παρακάτω.

Αξίζει να σημειωθεί όπως αναφέρθηκε αναλυτικότερα ανωτέρω στην παράγραφο «2.2. Σημαντικές λογιστικές κρίσεις, εκτιμήσεις και υποθέσεις», ότι χρησιμοποιούνται λογιστικές εκτιμήσεις και υποθέσεις στην κατάρτιση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Παρά το γεγονός ότι αυτές οι εκτιμήσεις βασίζονται στην καλύτερη γνώση της Διοίκησης σχετικά με τα τρέχοντα γεγονότα και ενέργειες, τα πραγματικά αποτελέσματα είναι πιθανό να διαφέρουν τελικά από αυτά τα οποία έχουν εκτιμηθεί.

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε χιλιάδες ευρώ. Τυχόν διαφορές σε αθροίσματα οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

3.2. Ενοποίηση και επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις

- **Θυγατρικές**

Θυγατρικές είναι όλες οι οντότητες στις οποίες ο Όμιλος έχει τη δύναμη να ελέγχει τις χρηματοοικονομικές και επιχειρηματικές πολιτικές. Η ΛΑΜΨΑ Α.Ε. θεωρεί ότι κατέχει και ασκεί έλεγχο όταν συμμετέχει με ποσοστό μεγαλύτερο από το ήμισυ των δικαιωμάτων ψήφου.

Κατά τον προσδιορισμό του κατά πόσο η ΛΑΜΨΑ Α.Ε. ασκεί έλεγχο στα δικαιώματα ψήφου μιας άλλης οικονομικής οντότητας εξετάζεται η ύπαρξη και η τυχόν επίδραση δυνητικών δικαιωμάτων ψήφου τα οποία μπορούν να εξασκηθούν ή να μετατραπούν.

Οι ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της ΛΑΜΨΑ Α.Ε. περιλαμβάνουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της μητρικής εταιρείας όπως επίσης και των οικονομικών οντοτήτων οι οποίες ελέγχονται από τον Όμιλο με πλήρη ενοποίηση.

Οι θυγατρικές ενοποιούνται με τη μέθοδο της πλήρους ενοποίησης από την ημερομηνία κατά την οποία ο Όμιλος αποκτά τον έλεγχο ενώ παύουν να ενοποιούνται από την ημερομηνία κατά την οποία παύει να υπάρχει ο έλεγχος.

Επιπλέον, οι θυγατρικές που έχουν αποκτηθεί είναι υποκείμενες στην εφαρμογή της μεθόδου της αγοράς. Αυτή περιλαμβάνει την αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία όλων των αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, συμπεριλαμβανομένων των ενδεχόμενων υποχρεώσεων της θυγατρικής, κατά την ημερομηνία της απόκτησης, ανεξαρτήτως εάν αυτά έχουν συμπεριληφθεί στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της θυγατρικής πριν την απόκτησή της. Κατά την αρχική αναγνώριση, τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις της θυγατρικής περιλαμβάνονται στον ενοποιημένο ισολογισμό στα αναπροσαρμοσμένα ποσά, τα οποία επίσης χρησιμοποιούνται ως βάση για την μετέπειτα επιμέτρησή τους σύμφωνα με τις λογιστικές πολιτικές του Ομίλου. Η υπεραξία αντιπροσωπεύει το υπερβάλλον του κόστους κτήσης πάνω από την εύλογη αξία του μεριδίου του Ομίλου στα αναγνωρίσιμα περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου της αποκτώμενης θυγατρικής κατά την απόκτησή της. Εάν το κόστος απόκτησης είναι μικρότερο από την εύλογη αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της αποκτώμενης θυγατρικής, η διαφορά αναγνωρίζεται απευθείας στο αποτέλεσμα.

Οι μη ελέγχουσες συμμετοχές παρουσιάζουν το μέρος των κερδών ή των ζημιών και του καθαρού ενεργητικού (net assets) τα οποία δεν ανήκουν στον Όμιλο. Αν οι ζημιές μιας θυγατρικής που αφορούν σε Μη ελέγχουσες συμμετοχές υπερβαίνουν τις Μη ελέγχουσες συμμετοχές στα ίδια κεφάλαια της θυγατρικής, το υπερβάλλον ποσό επιμερίζεται στους μετόχους της μητρικής εκτός από το ποσό για το οποίο η μειοψηφία έχει μια υποχρέωση και είναι ικανή να καλύψει τις ζημιές αυτές.

Οι λογιστικές πολιτικές των θυγατρικών επιχειρήσεων μεταβλήθηκαν όπου κρίθηκε απαραίτητο προκειμένου να είναι συνεπείς με τις πολιτικές που υιοθετούνται από τον Όμιλο.

Ενδοεταιρικοί λογαριασμοί απαιτήσεων και υποχρεώσεων καθώς και συναλλαγές έσοδα και έξοδα καθώς και μη πραγματοποιηθέντα κέρδη ή ζημιές μεταξύ των εταιρειών απαλείφονται.

Στην ατομική Κατάσταση Οικονομικής Θέσης, η συμμετοχή στις θυγατρικές εταιρείες αποτιμάται στο κόστος κτήσης, εκτός εάν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης. Σε αυτή την περίπτωση η υποτίμηση εμφανίζεται στο κονδύλι «Αποτελέσματα από συγγενείς εταιρείες» της κατάστασης αποτελεσμάτων.

3.3. Μετατροπή στοιχείων σε ξένο νόμισμα

Οι ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της ΛΑΜΨΑ Α.Ε. παρουσιάζονται σε ευρώ (€), το οποίο είναι το λειτουργικό νόμισμα και της μητρικής εταιρείας.

Κάθε οικονομική οντότητα του Ομίλου καθορίζει το λειτουργικό της νόμισμα και τα στοιχεία τα οποία περιλαμβάνονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις κάθε οικονομικής οντότητας. Στις ατομικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις των οικονομικών οντοτήτων που ενοποιούνται, οι συναλλαγές σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα κάθε μεμονωμένης οντότητας χρησιμοποιώντας τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ίσχυαν στις ημερομηνίες των συναλλαγών. Οι συναλλαγές σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται σε ευρώ χρησιμοποιώντας τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ίσχυαν στις ημερομηνίες των συναλλαγών.

Συναλλαγματικά κέρδη και ζημιές οι οποίες προκύπτουν από τέτοιες συναλλαγές και από τη μετατροπή των υπολοίπων λογαριασμών με συναλλαγματικές ισοτιμίες τέλους χρήσης αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα στο κονδύλι «Χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα)», αντίστοιχα εκτός από το σκέλος του κέρδους ή της ζημίας του αντισταθμιστικού μέσου που τεκμηριώνεται ως αποτελεσματική αντιστάθμιση και αναγνωρίζεται απευθείας στα ίδια κεφάλαια μέσω της κατάστασης μεταβολών των ιδίων κεφαλαίων.

Οι μεταβολές στην εύλογη αξία χρεογράφων εκφρασμένων σε ξένο νόμισμα που κατατάσσονται ως διαθέσιμα προς πώληση διακρίνονται σε μεταβολές από συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από την μεταβολή του αποσβεσμένου κόστους του χρεογράφου και σε λοιπές μεταβολές της λογιστικής αξίας των χρεογράφων. Διαφορές από τη μετατροπή που σχετίζονται με μεταβολές στο αποσβεσμένο κόστος αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα, και άλλες μεταβολές στη λογιστική αξία αναγνωρίζονται στα ίδια κεφάλαια.

Διαφορές από τη μετατροπή μη νομισματικών χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού και υποχρεώσεων καταχωρούνται ως μέρος των κερδών ή ζημιών εύλογης αξίας. Διαφορές από τη μετατροπή μη νομισματικών στοιχείων του ενεργητικού και υποχρεώσεων όπως περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα ως μέρος των κερδών ή ζημιών από την εύλογη αξία. Διαφορές από τη μετατροπή μη νομισματικών χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων όπως περιουσιακά στοιχεία τα οποία κατατάσσονται ως διαθέσιμα προς πώληση περιλαμβάνονται στο αποθεματικό ιδίων κεφαλαίων που αφορά τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία.

Στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, όλες οι ατομικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις των θυγατρικών και οι από κοινού ελεγχόμενες οικονομικές οντότητες, οι οποίες αρχικά παρουσιάζονται σε νόμισμα διαφορετικό από το νόμισμα λειτουργίας του Ομίλου (καμιά από τις οποίες δεν έχει νόμισμα σε υπερπληθωριστική οικονομία), έχουν μετατραπεί σε ευρώ.

Περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις έχουν μετατραπεί σε ευρώ με τις ισοτιμίες κλεισίματος που υπάρχουν κατά την ημερομηνία ισολογισμού.

Έσοδα και δαπάνες έχουν μετατραπεί στο νόμισμα παρουσίασης του Ομίλου με τις μέσες ισοτιμίες κατά την περίοδο αναφοράς, εκτός κι αν υπάρχουν σημαντικές διακυμάνσεις στις ισοτιμίες οπότε τα έσοδα και οι δαπάνες μετατρέπονται με την ισοτιμία κατά τις ημερομηνίες των συναλλαγών.

Οποιοσδήποτε διαφορές προκύπτουν από αυτή τη διαδικασία έχουν μεταφερθεί στο αποθεματικό μετατροπής ισολογισμού στα ίδια κεφάλαια.

Η υπεραξία και οι προσαρμογές στην εύλογη αξία οι οποίες προκύπτουν κατά την απόκτηση μιας οικονομικής οντότητας στο εξωτερικό θεωρούνται περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις της οικονομικής οντότητας στο εξωτερικό και μετατράπηκαν σε ευρώ με την ισοτιμία κλεισίματος.

Κατά την ενοποίηση, συναλλαγματικές διαφορές οι οποίες προκύπτουν από τη μετατροπή της καθαρής επένδυσης σε εκμεταλλεύσεις του εξωτερικό, καθώς και από δάνεια και άλλα νομισματικά μέσα τα οποία έχουν καθορισθεί αντισταθμίσεις μιας καθαρής επένδυσης σε εκμετάλλευση στο εξωτερικό, απευθείας στα ίδια κεφάλαια μέσω της κατάστασης μεταβολών των ιδίων κεφαλαίων.

Όταν μια εκμετάλλευση στο εξωτερικό έχει μερικώς διατεθεί ή πωληθεί, οι συναλλαγματικές διαφορές οι οποίες είχαν καταχωρηθεί στα ίδια κεφάλαια, αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα κατά την περίοδο της διάθεσης ή πώλησης ως μέρος του κέρδους ή της ζημίας από την πώληση.

3.4. Οικονομικές πληροφορίες κατά τομέα

Ο Όμιλος υιοθέτησε για πρώτη φορά το Δ.Π.Χ.Α. 8 «Οικονομικές πληροφορίες κατά τομέα» στη χρήση 2009.

Η υιοθέτηση του νέου Προτύπου δεν έχει επηρεάσει τον τρόπο με τον οποίο ο Όμιλος αναγνωρίζει τους λειτουργικούς του τομείς για τον σκοπό της παροχής πληροφόρησης και ο Όμιλος πλέον παρουσιάζει τα

αποτελέσματα του εκάστοτε τομέα με βάση τα στοιχεία που έχει και χρησιμοποιεί η Διοίκηση για σκοπούς εσωτερικής πληροφόρησης.

Ως επιχειρηματικός τομέας ορίζεται μία ομάδα στοιχείων ενεργητικού και δραστηριοτήτων που παρέχουν προϊόντα και υπηρεσίες, τα οποία υπόκεινται σε διαφορετικούς κινδύνους και αποδόσεις από εκείνα άλλων επιχειρηματικών τομέων. Ως γεωγραφικός τομέας, ορίζεται μία γεωγραφική περιοχή, στην οποία πωλούνται προϊόντα και υπηρεσίες και η οποία υπόκειται σε διαφορετικούς κινδύνους και αποδόσεις από άλλες περιοχές. Γεωγραφικά ο Όμιλος δραστηριοποιείται κυρίως σε Ελλάδα, Κύπρο και Σερβία, ενώ έχει συμμετοχές και σε άλλες χώρες (βλ. § 4 «Δομή του Ομίλου»).

Οι επιχειρηματικοί τομείς συνεχιζόμενης δραστηριότητας, που παρουσιάζονται είναι η ενοικίαση δωματίων, πωλήσεις τροφίμων και ποτών και οι λοιπές δραστηριότητες (Έσοδα SPA-Health Club, Έσοδα Τηλεφωνείου, λοιπά).

Αν τα συνολικά έσοδα από εξωτερικές πηγές, που έχουν παρουσιαστεί από λειτουργικούς τομείς, συνιστούν λιγότερο από το 75% των εσόδων του Ομίλου, τότε προσδιορίζονται και άλλοι τομείς ως τομείς προς παρουσίαση, μέχρις ότου συμπεριληφθεί τουλάχιστον 75% των εσόδων του Ομίλου στους προς αναφορά λειτουργικούς τομείς.

Λειτουργικοί τομείς οι οποίοι δεν έχουν επιτύχει κανένα από τα ποσοτικά όρια που ορίζονται από το ΔΠΧΑ 8, δεν θεωρούνται τομείς προς παρουσίαση και δεν γνωστοποιούνται χωριστά εφόσον η Διοίκηση θεωρεί ότι η πληροφόρηση σχετικά με τον ξεχωριστό τομέα δεν είναι χρήσιμη για τους χρήστες των χρηματοοικονομικών της καταστάσεων.

Οι λογιστικές αρχές που χρησιμοποιεί ο Όμιλος για τους σκοπούς Αναφοράς κατά τομέα σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 8 είναι οι ίδιοι που χρησιμοποιούνται κατά την σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Δεν έχουν υπάρξει αλλαγές σε σχέση με την προηγούμενη περίοδο όσον αφορά τις μεθόδους αποτίμησης που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό του κέρδους ή της ζημιάς του τομέα. Δεν υπήρξαν ασύμμετρες κατανομές στους προς παρουσίαση τομείς. Ασύμμετρη κατανομή είναι για παράδειγμα εάν μια εταιρεία καταλείπει το έξοδο απόσβεσης σε έναν γεωγραφικό τομέα χωρίς να του καταλείψει τα σχετικά αποσβέσιμα στοιχεία.

3.5. Αναγνώριση εσόδων και δαπανών

Τα έσοδα αναγνωρίζονται, όταν πιθανολογείται ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη θα εισρεύσουν στην οικονομική οντότητα και αυτά τα οφέλη μπορεί να επιμετρηθούν με αξιοπιστία.

Το έσοδο επιμετράτε στην εύλογη αξία του εισπραχθέντος ανταλλάγματος και είναι καθαρό από φόρο προστιθέμενης αξίας, επιστροφές, κάθε είδους εκπτώσεις και αφού περιοριστούν οι πωλήσεις εντός του Ομίλου.

Το ποσό του εσόδου θεωρείται ότι μπορεί να μετρηθεί αξιόπιστα όταν όλες οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις που σχετίζονται με την πώληση έχουν επιλυθεί.

Πώληση αγαθών

Το έσοδο από την πώληση αγαθών αναγνωρίζεται όταν οι ουσιαστικοί κίνδυνοι και τα οφέλη της κυριότητας των αγαθών έχουν μεταβιβαστεί στον αγοραστή, συνήθως με την αποστολή των αγαθών.

Παροχή υπηρεσιών

Το έσοδο από συμβάσεις με προκαθορισμένη τιμή αναγνωρίζεται με βάση το στάδιο ολοκλήρωσης της συναλλαγής κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Σύμφωνα με τη μέθοδο ποσοστιαίας ολοκλήρωσης, το έσοδο γενικά αναγνωρίζεται βάσει της δραστηριότητας παροχής υπηρεσιών και της επίδοσης μέχρι σήμερα σε ποσοστό του συνόλου των υπηρεσιών που πρόκειται να εκτελεστούν.

Όταν το αποτέλεσμα της συναλλαγής που αφορά παροχή υπηρεσιών δεν μπορεί να εκτιμηθεί βάσιμα, το έσοδο αναγνωρίζεται μόνον κατά την έκταση που οι αναγνωρισμένες δαπάνες είναι ανακτήσιμες.

Το ποσό της τιμής πώλησης που σχετίζεται με συμφωνία για υπηρεσίες που θα παρασχεθούν μεταγενέστερα, εγγράφεται σε μεταβατικό λογαριασμό και αναγνωρίζεται στα έσοδα της περιόδου στην οποία παρέχονται οι υπηρεσίες. Αυτό το έσοδο (deferred income) περιλαμβάνεται στο κονδύλι «λοιπές υποχρεώσεις».

Σε περιπτώσεις που ίσως μεταβληθούν οι αρχικές εκτιμήσεις των εσόδων, οι δαπάνες ή ο βαθμός ολοκλήρωσης αναθεωρούνται. Αυτές οι αναθεωρήσεις μπορεί να οδηγήσουν σε αυξήσεις ή μειώσεις των εκτιμώμενων εσόδων ή δαπανών και εμφανίζονται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος της περιόδου. Οι περιπτώσεις αυτές, εφόσον είναι αναγκαία η αναθεώρηση, γνωστοποιούνται από τη Διοίκηση.

Έσοδα από τόκους

Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου το οποίο είναι το επιτόκιο το οποίο προεξοφλεί με ακρίβεια μελλοντικές καταβολές τοις μετρητοίς ή εισπράξεις για τη διάρκεια της αναμενόμενης ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου ή, όταν απαιτείται, για συντομότερο διάστημα, στην καθαρή λογιστική αξία του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή της υποχρέωσης.

Όταν μία απαίτηση έχει υποστεί απομείωση αξίας, ο Όμιλος μειώνει τη λογιστική αξία στο ποσό που αναμένεται να ανακτηθεί, το οποίο είναι το ποσό που προκύπτει από τις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές προεξοφλημένες με το πραγματικό μέσο επιτόκιο και συνεχίζει την περιοδική αναστροφή της προεξόφλησης ως έσοδο από τόκους. Έσοδα από τόκους σε δάνεια τα οποία έχουν υποστεί απομείωση αναγνωρίζονται χρησιμοποιώντας το αρχικό πραγματικό επιτόκιο.

Έσοδα από δικαιώματα

Τα έσοδα από δικαιώματα αναγνωρίζονται σύμφωνα με την αρχή των δεδουλευμένων εσόδων/εξόδων, ανάλογα με την ουσία της σχετικής σύμβασης.

Έσοδα από μερίσματα

Τα έσοδα από τα μερίσματα αναγνωρίζονται όταν οριστικοποιείται το δικαίωμα εισπράξης τους από τους μετόχους.

Τα λειτουργικά έξοδα αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος χρήσης κατά τη χρήση της υπηρεσίας ή την ημερομηνία δημιουργίας τους. Δαπάνες για εγγυήσεις αναγνωρίζονται και χρεώνονται σε βάρος της σχετικής πρόβλεψης όταν το αντίστοιχο έσοδο αναγνωριστεί.

Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Α. 13: Προγράμματα Πιστότητας Πελατών

Τα προγράμματα πιστότητας πελατών παρέχουν στους πελάτες κίνητρα να αγοράζουν προϊόντα ή υπηρεσίες μιας επιχείρησης. Εάν ο πελάτης αγοράσει προϊόντα ή υπηρεσίες, τότε η επιχείρηση του χορηγεί award credits «πόντους» τα οποία ο πελάτης μπορεί να εξαγοράσει στο μέλλον προς απόκτηση δωρεάν ή σε μειωμένη τιμή προϊόντων/υπηρεσιών. Τα προγράμματα αυτά δύνανται να εφαρμόζονται από την επιχείρηση την ίδια ή από τρίτο μέρος. Η Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Α. 13 μπορεί να εφαρμοστεί σε όλα τα award credits προγραμμάτων πιστότητας πελατών που μία επιχείρηση μπορεί να χορηγεί στους πελάτες της ως μέρος μίας συναλλαγής πώλησης. Η Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Α. 13 εφαρμόζεται υποχρεωτικά για περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιουλίου 2008. Η αναδρομική εφαρμογή της Διερμηνείας απαιτείται ενώ η νωρίτερη εφαρμογή της ενθαρρύνεται αρκεί το γεγονός αυτό να γνωστοποιείται στις επεξηγηματικές σημειώσεις που συνοδεύουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της επιχείρησης. Η εφαρμογή του παραπάνω προγράμματος δεν επηρεάζει τα αποτελέσματα του Ομίλου.

3.6. Κόστος δανεισμού

Οι δανειακές υποχρεώσεις καταχωρούνται αρχικά στην τρέχουσα αξία τους, όπου και περιλαμβάνονται τα τραπεζικά έξοδα και προμήθειες.

Η Διοίκηση της Εταιρείας θεωρεί ότι τα επιτόκια που καταβάλλονται σε σχέση με τα συναφθέντα δάνεια ισοδυναμούν με τα τρέχοντα εύλογα επιτόκια της αγοράς και, συνεπώς, δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις οποιασδήποτε προσαρμογής της αξίας στην οποία απεικονίζονται οι υποχρεώσεις αυτές.

Όποια διαφορά προκύψει μεταξύ των εισπράξεων (καθαρών από έξοδα συναλλαγών) και της αξίας εξόφλησης καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια του δανεισμού.

Οι δανειακές υποχρεώσεις ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες εκτός από τις περιπτώσεις που ο Όμιλος έχει το δικαίωμα να αναβάλλει την εξόφληση της υποχρέωσης για τουλάχιστον 12 μήνες μετά την ημερομηνία του ισολογισμού. Το κόστος δανεισμού αναγνωρίζεται στα έξοδα της περιόδου στην οποία πραγματοποιείται.

Ο Όμιλος κεφαλαιοποιεί όλα τα κόστη δανεισμού που μπορεί να κατανεμηθούν άμεσα στην απόκτηση, κατασκευή ή παραγωγή ενός περιουσιακού στοιχείου που πληροί τις προϋποθέσεις.

3.7. Υπεραξία

Η υπεραξία η οποία αποκτάται σε μια συνένωση επιχειρήσεων αρχικά επιμετρείται στο κόστος, όντας το υπερβάλλον κόστος της συνένωσης επιχειρήσεων πάνω από τη συμμετοχή του αποκτώντος στην καθαρή εύλογη αξία των αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων, στις υποχρεώσεις και στις ενδεχόμενες υποχρεώσεις. Μετά την αρχική αναγνώριση, η υπεραξία επιμετρείται στο κόστος μείον οποιωνδήποτε σωρευμένων ζημιών απομείωσης. Ο αποκτών εξετάζει την υπεραξία για απομείωση της αξίας σε ετήσια βάση

ή και πιο συχνά εάν τα γεγονότα ή οι μεταβολές των συνθηκών υποδεικνύουν ότι θα μπορούσε να απομειωθεί η αξία.

Οι διαδικασίες για την εξέταση της απομείωσης της αξίας περιγράφονται στην § 3.10.3 «Έλεγχος μείωσης της υπεραξίας, ασώματων ακινητοποιήσεων, ενσώματων ακινητοποιήσεων».

3.8. Λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία και δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης

Ένα άυλο περιουσιακό στοιχείο αποτιμάται αρχικά στο κόστος κτήσης του. Το κόστος ενός άυλου περιουσιακού στοιχείου το οποίο αποκτήθηκε σε μια συνένωση επιχειρήσεων, αποτελεί η εύλογη αξία του περιουσιακού στοιχείου αυτού κατά την ημερομηνία της απόκτησης του.

Μετά την αρχική αναγνώριση, τα άυλα περιουσιακά στοιχεία επιμετρούνται στο κόστος τους μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις τους και οποιασδήποτε ζημίας απομείωσης που έχει τυχόν προκύψει.

Οι αποκτηθείσες άδειες που αφορούν σε λογισμικό κεφαλαιοποιούνται με βάση τις δαπάνες για την απόκτηση και την εγκατάσταση του συγκεκριμένου λογισμικού.

Οι δαπάνες που σχετίζονται με τη συντήρηση του ηλεκτρονικού λογισμικού αναγνωρίζονται στα έξοδα της περιόδου στην οποία αυτές πραγματοποιούνται.

Η ωφέλιμη ζωή των άυλων περιουσιακών στοιχείων είναι είτε περιορισμένη είτε απεριόριστη ανάλογα με την φύση τους.

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία με περιορισμένη ωφέλιμη ζωή αποσβένονται κατά την ωφέλιμη ζωή τους και η απόσβεση αρχίζει όταν το περιουσιακό στοιχείο είναι διαθέσιμο προς χρήση και αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα στην κατηγορία των λειτουργικών εξόδων.

Η περίοδος και η μέθοδος απόσβεσης αναθεωρούνται τουλάχιστον στο τέλος κάθε χρήσης. Εάν η προσδοκώμενη ωφέλιμη ζωή ή ο προσδοκώμενος ρυθμός ανάλωσης των μελλοντικών οικονομικών ωφελειών που ενσωματώνονται στο περιουσιακό στοιχείο έχουν μεταβληθεί, η περίοδος απόσβεσης ή η μέθοδος μεταβάλλονται αντίστοιχα. Τέτοιες μεταβολές αντιμετωπίζονται λογιστικά ως μεταβολές σε λογιστικές εκτιμήσεις.

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία με αόριστη ωφέλιμη ζωή δεν αποσβένονται αλλά ελέγχονται τουλάχιστον σε ετήσια βάση για τυχόν απομείωση της αξίας τους και για να καθορισθεί κατά πόσο υποστηρίζεται η αξιολόγηση της Διοίκησης για την αόριστη ωφέλιμη ζωή των άυλων περιουσιακών στοιχείων αυτών. Εάν δεν υποστηρίζεται, η μεταβολή στην αξιολόγηση της ωφέλιμης ζωής από αόριστη σε περιορισμένη αντιμετωπίζεται λογιστικά σαν μια μεταβολή σε μια λογιστική εκτίμηση με βάση το ΔΛΠ 8. Τα κέρδη ή οι ζημιές που προκύπτουν από την πώληση ενός άυλου στοιχείου προσδιορίζεται ως η διαφορά μεταξύ του ποσού πώλησης και της αναπόσβεστης αξίας του στοιχείου και αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα της χρήσης στο κονδύλι «Λοιπά έσοδα» ή «Λοιπά έξοδα».

3.8.1. Αποκτώμενο λογισμικό

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία περιλαμβάνουν το αποκτώμενο λογισμικό που χρησιμοποιείται στην παραγωγή ή στη διοίκηση.

Οι δαπάνες οι οποίες κεφαλαιοποιούνται αποσβένονται με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης κατά τις εκτιμώμενες ωφέλιμες ζωές τους (τρία με πέντε χρόνια). Επιπλέον και το αποκτώμενο λογισμικό υπόκειται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους.

3.8.1. Δαπάνες έρευνας και ανάπτυξης

Οι δαπάνες οι οποίες σχετίζονται με δραστηριότητες έρευνας αναγνωρίζονται ως έξοδο κατά τη διάρκεια της περιόδου.

Οι δαπάνες οι οποίες πραγματοποιούνται κατά τη φάση ανάπτυξης του νέου προσαρμοσμένου στις απαιτήσεις των πελατών λογισμικού για συστήματα πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών αναγνωρίζονται ως άυλα περιουσιακά στοιχεία εφόσον πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- μπορεί να αποδειχτεί η τεχνική βιωσιμότητα του υπό ανάπτυξη προϊόντος για εσωτερική χρήση ή πώληση
- το άυλο περιουσιακό στοιχείο θα δημιουργήσει πιθανά μελλοντικά οικονομικά οφέλη από την εσωτερική χρήση ή την πώληση

- υπάρχουν διαθέσιμοι επαρκείς τεχνικοί, οικονομικοί και άλλοι πόροι για την ολοκλήρωση της ανάπτυξης του, και
- η αξία το άυλου περιουσιακού στοιχείου μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

Το άμεσα καταλογιζόμενο στην ανάπτυξη κόστος, περιλαμβάνει το κόστος παροχών προς τους εργαζομένους για την ανάπτυξη του λογισμικού μαζί με ένα ποσό άμεσου καταλογιζόμενου κόστους. Το κόστος της εσωτερικώς δημιουργούμενης ανάπτυξης λογισμικού αναγνωρίζεται ως άυλο περιουσιακό στοιχείο. Μέχρι την ολοκλήρωση του έργου ανάπτυξης, τα περιουσιακά στοιχεία υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας. Η απόσβεση αρχίζει με την ολοκλήρωση του περιουσιακού στοιχείου κατά την περίοδο των εκτιμώμενων μελλοντικών πωλήσεων από το σχετικό έργο με τη σταθερή μέθοδο. Όλες οι υπόλοιπες δαπάνες ανάπτυξης αναγνωρίζονται ως έξοδο κατά τη διάρκεια της περιόδου.

3.9. Ενσώματες ακινητοποιήσεις

Τα κτίρια, ο τεχνικός εξοπλισμός, τα έπιπλα εμφανίζονται στο κόστος κτήσεως τους ή στο κόστος κτήσης μειωμένο με τις σωρευμένες αποσβέσεις και οποιεσδήποτε σωρευμένες ζημιές απομείωσης. Στο κόστος περιλαμβάνεται επίσης το κόστος ανταλλακτικών μερικών τμημάτων των ενσώματων ακινητοποιήσεων τα οποία απαιτούν αντικατάσταση κατά τακτά διαστήματα, εάν πληρούνται τα κριτήρια αναγνώρισης. Τα έργα τέχνης που έχει ο Όμιλος, δεν αποσβένονται.

Τα κόστη της καθημερινής συντήρησης των ενσώματων ακινητοποιήσεων αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα όταν πραγματοποιούνται.

Αν η λογιστική αξία των ενσώματων ακινητοποιήσεων έχουν υποστεί μια υποτίμηση ή μια ζημιά απομείωσης αυτή πραγματοποιείται όπως περιγράφεται στην §3.10.3.

Το κέρδος ή η ζημιά από τη διάθεση των εδαφικών εκτάσεων θα προσδιορίζεται ως η διαφορά μεταξύ του καθαρού προϊόντος της διάθεσης, αν υπάρχει, και της λογιστικής αξίας του στοιχείου και αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

Οι αποσβέσεις έχουν υπολογιστεί με τη σταθερή μέθοδο καθ' όλη τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των περιουσιακών στοιχείων. Για τα έργα τέχνης που κατέχει η εταιρεία, δεν υπολογίζονται αποσβέσεις.

Τα κτίρια τα οποία έχουν αποκτηθεί με συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης αποσβένονται καθ' όλη τη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής τους (καθοριζόμενη σε σχέση με συγκρίσιμα με ιδιόκτητα περιουσιακά στοιχεία), εάν είναι βραχύτερη.

Οι ωφέλιμες ζωές (σε έτη) των ενσώματων ακινητοποιήσεων του Ομίλου συνοψίζονται παρακάτω:

Κτίρια & εγκαταστάσεις Κτιρίων	4-33
Μηχανήματα & Μηχανολογικός Εξοπλισμός	2-20
Μεταφορικά Μέσα	5-8
Έπιπλα	2-33
Μηχανές γραφείου /τηλεφωνικές συσκευές	3-33
Εκτυπωτές / Hardware	4-5

Οι υπολειμματικές αξίες, οι ωφέλιμες ζωές και οι μέθοδοι απόσβεσης επανεξετάζονται και προσαρμόζονται εάν είναι απαραίτητο στο τέλος κάθε χρήσης.

3.10. Μισθώσεις

Η εκτίμηση για το εάν μία συμφωνία περιέχει στοιχείο μίσθωσης πραγματοποιείται κατά την έναρξη της συμφωνίας, λαμβάνοντας υπ όψιν όλα τα διαθέσιμα στοιχεία και τις ιδιαίτερες συνθήκες. Μετά την έναρξη της συμφωνίας πραγματοποιείται επαναξιολόγησή της, για το εάν περιέχει στοιχείο μίσθωσης, όταν συμβαίνει κάποιο από τα παρακάτω:

- Υπάρχει μεταβολή στους όρους της σύμβασης, εκτός κι αν η μεταβολή απλά ανανεώνει ή παρατείνει τη συμφωνία
- Ασκείται δικαίωμα ανανέωσης ή συμφωνείται μια παράταση, εκτός κι αν όρος της ανανέωσης ή της παράτασης αρχικά είχε περιληφθεί στη μισθωτική περίοδο
- Υπάρχει μια μεταβολή στο κατά πόσο η εκπλήρωση εξαρτάται από ένα καθορισμένο περιουσιακό στοιχείο
- Υπάρχει σημαντική αλλαγή στο περιουσιακό στοιχείο

Εάν μια συμφωνία επαναξιολογείται, η λογιστική αντιμετώπιση για μισθώσεις εφαρμόζεται από την ημερομηνία που η μεταβολή στις συνθήκες συνεπάγονται επαναξιολόγηση για τα (α), (γ) ή (δ), και από την ημερομηνία της ανανέωσης ή της παράτασης για την περίπτωση (β).

3.10.1. Ο Όμιλος ως μισθωτής

Η ιδιοκτησία ενός μισθωμένου περιουσιακού στοιχείου μεταβιβάζεται στο μισθωτή εάν μεταβιβάζονται σε αυτόν ουσιαστικά όλοι οι κίνδυνοι και τα οφέλη που σχετίζονται με το μισθωμένο περιουσιακό στοιχείο ανεξάρτητα με το νομικό τύπο της σύμβασης. Κατά την έναρξη της μίσθωσης το περιουσιακό στοιχείο αναγνωρίζεται στην εύλογη αξία του ή εάν είναι χαμηλότερη, στην παρούσα αξία των ελάχιστων καταβολών μισθωμάτων συμπεριλαμβανομένων και επιπλέον καταβολών εάν υπάρχουν, που καλύπτονται από το μισθωτή. Ένα αντίστοιχο ποσό αναγνωρίζεται ως υποχρέωση από τη χρηματοδοτική μίσθωση ανεξαρτήτως εάν μερικές από τις καταβολές μισθωμάτων καταβάλλονται προκαταβολικά κατά την έναρξη της μίσθωσης.

Η μεταγενέστερη λογιστική αντιμετώπιση των περιουσιακών στοιχείων τα οποία έχουν αποκτηθεί με συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης, π.χ. η χρησιμοποιούμενη μέθοδος απόσβεσης και ο προσδιορισμός της ωφέλιμης ζωής του, είναι ίδια με αυτή που εφαρμόζεται σε συγκρίσιμα αποκτώμενα, εκτός συμβάσεων μίσθωσης, περιουσιακά στοιχεία. Η λογιστική αντιμετώπιση της αντίστοιχης υποχρέωσης αφορά στη σταδιακή μείωσή της, με βάση τις ελάχιστες καταβολές των μισθωμάτων μείον τις χρηματοοικονομικές επιβαρύνσεις, οι οποίες αναγνωρίζονται ως έξοδο στα χρηματοοικονομικά έξοδα. Οι χρηματοοικονομικές επιβαρύνσεις κατανέμονται στη διάρκεια της μισθωτικής περιόδου, και αντιπροσωπεύουν ένα σταθερό περιοδικό επιτόκιο επί του ανεξόφλητου υπολοίπου της υποχρέωσης.

Όλες οι υπόλοιπες μισθώσεις αντιμετωπίζονται ως λειτουργικές μισθώσεις. Οι καταβολές στις συμβάσεις λειτουργικής μίσθωσης αναγνωρίζονται ως έξοδο στα αποτελέσματα με την ευθεία μέθοδο (συσχετισμός εσόδου χρήσης και εξόδου). Οι σχετιζόμενες δαπάνες, όπως η συντήρηση και η ασφάλιση, αναγνωρίζονται ως έξοδο, όταν πραγματοποιούνται.

3.10.2. Ο Όμιλος ως εκμισθωτής

Οι μισθώσεις στις οποίες ο Όμιλος δε μεταβιβάζει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τις ωφέλειες του περιουσιακού στοιχείου κατατάσσονται ως λειτουργικές μισθώσεις. Αρχικά άμεσα κόστη που βαρύνουν τους εκμισθωτές στη διαπραγμάτευση και συμφωνία μιας λειτουργικής μίσθωσης προστίθενται στη λογιστική αξία του μισθωμένου περιουσιακού στοιχείου και αναγνωρίζονται καθ' όλη τη διάρκεια της μίσθωσης ως έσοδα μίσθωσης.

3.10.3. Έλεγχος μείωσης της υπεραξίας, ασώματων ακινητοποιήσεων, ενσώματων ακινητοποιήσεων

Η υπεραξία του Ομίλου, οι ασώματες και ενσώματες ακινητοποιήσεις υπόκεινται σε ελέγχους απομείωσης. Για λόγους αξιολόγησης της απομείωσης, ορισμένα περιουσιακά στοιχεία ομαδοποιούνται στη μικρότερη αναγνωρίσιμη ομάδα του ενεργητικού που δημιουργεί ταμειακές εισροές από τη χρήση του (Μονάδες Δημιουργίας Ταμειακών Ροών). Ως αποτέλεσμα, ορισμένα περιουσιακά στοιχεία εξετάζονται αυτόνομα για τυχόν απομείωση ενώ κάποια άλλα εξετάζονται ως Μονάδες Δημιουργίας Ταμειακών Ροών.

Η προκύπτουσα υπεραξία επιμερίζεται σε κάθε Μονάδα Δημιουργίας Ταμειακών Ροών (Μ.Δ.Τ.Ρ.) που αναμένεται να ωφεληθεί από τις συνέργειες συνένωσης επιχειρήσεων. Οι Μ.Δ.Τ.Ρ. αντιπροσωπεύουν το χαμηλότερο επίπεδο εντός του Ομίλου, στο οποίο παρακολουθείται η υπεραξία για τους σκοπούς της διοίκησης.

Οι ζημιές από μείωση της αξίας μίας Μ.Δ.Τ.Ρ. στην οποία έχει καταμεληθεί υπεραξία, αρχικά μειώνουν την λογιστική αξία της υπεραξίας. Κάθε απομένουσα ζημιά απομείωσης, μερίζεται αναλογικά στα λοιπά περιουσιακά στοιχεία της Μ.Δ.Τ.Ρ.

Σε περίπτωση που ο Όμιλος πωλήσει μία δραστηριότητα που εμπεριέχεται σε μία Μ.Δ.Τ.Ρ. στην οποία έχει προηγουμένως καταμεληθεί υπεραξία, τότε η υπεραξία λαμβάνεται υπόψη κατά τον καθορισμό του κέρδους ή της ζημιάς από την διάθεση και κατανέμεται αναλογικά στην πωλούμενη δραστηριότητα. Υπό το πρίσμα αυτό, η υπεραξία που διατίθεται μετράται με βάση τις σχετικές αξίες της δραστηριότητας που διατέθηκε και του παρακρατηθέντος τμήματος της Μ.Δ.Τ.Ρ. Εναλλακτικά όταν ο Όμιλος μπορεί να εκτιμήσει αξιόπιστα και να αποδείξει ότι κάποια άλλη μέθοδος αντικατοπτρίζει κατά καλύτερο τρόπο την υπεραξία που συσχετίζεται με την δραστηριότητα που διατέθηκε, τότε ακολουθείται η μέθοδος αυτή.

Τα περιουσιακά στοιχεία ή οι Μ.Δ.Τ.Ρ. που συμπεριλαμβάνουν μέρος της υπεραξίας, οι λοιπές ασώματες ακινητοποιήσεις με απροσδιόριστη ωφέλιμη ζωή και τα περιουσιακά στοιχεία που ακόμη δεν είναι διαθέσιμα προς χρήση εξετάζονται για τυχόν απομείωση το ελάχιστο σε ετήσια βάση. Τα υπόλοιπα περιουσιακά στοιχεία και οι Μ.Δ.Τ.Ρ. εξετάζονται για απομείωση σε περιπτώσεις που υπάρχουν ενδείξεις ότι η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Η ζημιά απομείωσης αναγνωρίζεται στο ποσό κατά το οποίο, η λογιστική αξία των

περιουσιακών στοιχείων ή των Μ.Δ.Τ.Ρ υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία. Ανακτήσιμη αξία ενός στοιχείου του ενεργητικού ή Μ.Δ.Τ.Ρ., αποτελεί το υψηλότερο ποσό μεταξύ της εύλογης αξίας και της αξίας χρήσης (προκύπτει με βάση την αξιολόγηση των προεξοφλημένων μελλοντικών ταμειακών ροών του στοιχείου ή της Μ.Δ.Τ.Ρ.).

Με εξαίρεση την υπεραξία, όλα τα περιουσιακά στοιχεία μεταγενέστερα επανεκτιμούνται σε περιπτώσεις που η ζημία απομείωσης που είχε αρχικώς αναγνωριστεί μπορεί να μην υφίσταται.

Σημειώνουμε ότι την 31.12.2014 ο Όμιλος απομείωσε υπεραξία ποσού χιλ. € 5.731. Η αποαναγνώριση υπεραξίας κατά την χρήση, αφορούσε κατά χιλ. € 3.483 την θυγατρική Εταιρεία BEOGRADSKO MESOVITO PREDUZECE και κατά χιλ. € 2.248 την θυγατρική Εταιρεία EXCELSIOR BELGRADE SOCIATE OWNED. Πλέον δεν αναγνωρίζεται υπεραξία στον όμιλο.

3.11. Χρηματοοικονομικά Περιουσιακά Στοιχεία

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου περιλαμβάνουν δάνεια και απαιτήσεις.

Η εκτίμηση της απομείωσης γίνεται τουλάχιστον σε κάθε ημερομηνία δημοσίευσης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων είτε όταν υπάρχουν αντικειμενικά τεκμήρια ότι κάποιο χρηματοοικονομικό στοιχείο ή ομάδα χρηματοοικονομικών στοιχείων έχουν υποστεί μείωση της αξίας τους είτε όχι.

3.11.1. Δάνεια και Απαιτήσεις

Τα δάνεια και οι απαιτήσεις είναι μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού με σταθερές και προσδιοριστές καταβολές και τα οποία δεν έχουν χρηματιστηριακή τιμή σε ενεργό αγορά. Δημιουργούνται όταν ο Όμιλος παρέχει χρήματα, προϊόντα ή υπηρεσίες απευθείας σε έναν οφειλέτη χωρίς πρόθεση εμπορικής εκμετάλλευσης. Τα δάνεια και οι απαιτήσεις αποτιμώνται στο αποσβεσμένο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου μείον κάθε πρόβλεψη για απομείωση. Κάθε μεταβολή στην αξία των δανείων και απαιτήσεων αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα όταν τα δάνεια και οι απαιτήσεις διαγράφονται ή υφίστανται μείωση της αξίας τους, καθώς και κατά τη διενέργεια της απόσβεσης.

Για ορισμένες απαιτήσεις πραγματοποιείται έλεγχος για τυχόν απομείωση τους ανά μεμονωμένη απαίτηση (για παράδειγμα για κάθε πελάτη ξεχωριστά) στις περιπτώσεις όπου η είσπραξη της απαίτησης έχει χαρακτηριστεί εκπρόθεσμη κατά την ημερομηνία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων ή σε περιπτώσεις όπου αντικειμενικά στοιχεία υποδεικνύουν την ανάγκη για απομείωση τους. Οι λοιπές απαιτήσεις ομαδοποιούνται και ελέγχονται για τυχόν απομείωσή στο σύνολό τους. Οι ομάδες έχουν σαν κοινό χαρακτηριστικό τη γεωγραφική κατανομή, τον κλάδο δραστηριότητας των αντισυμβαλλόμενων και, εάν υπάρχουν, άλλα κοινά χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου που τους χαρακτηρίζουν.

Οι απαιτήσεις και τα δάνεια περιλαμβάνονται στα κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία, εκτός αυτών που λήγουν μετά την πάροδο 12 μηνών από την ημερομηνία ισολογισμού. Αυτά χαρακτηρίζονται σαν μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία. Στον ισολογισμό ταξινομούνται σαν εμπορικές και άλλες απαιτήσεις και αποτελούν το μεγαλύτερο μέρος των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου.

3.12. Αποθέματα

Τα αποθέματα περιλαμβάνουν πρώτες ύλες, υλικά, και αγαθά που αγοράστηκαν.

Το κόστος περιλαμβάνει όλες τις δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν για να φθάσουν τα αποθέματα στην παρούσα θέση και κατάσταση, οι οποίες είναι άμεσα αποδοτέες στην παραγωγική διαδικασία, καθώς και ένα μέρος γενικών εξόδων που σχετίζεται με την παραγωγή, το οποίο απορροφάται με βάση την κανονική δυναμικότητα των παραγωγικών εγκαταστάσεων.

Το χρηματοοικονομικό κόστος δεν λαμβάνεται υπόψη.

Κατά την ημερομηνία Ισολογισμού, τα αποθέματα απεικονίζονται στην κατ' είδος χαμηλότερη τιμή μεταξύ κόστους κτήσης και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας.

Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία είναι η εκτιμώμενη τιμή πώλησης κατά τη συνήθη ροή των δραστηριοτήτων της επιχείρησης, μείον το εκτιμώμενο κόστος που είναι αναγκαίο για να πραγματοποιηθεί η πώληση.

Το κόστος προσδιορίζεται χρησιμοποιώντας την μέθοδο του μέσου σταθμικού κόστους.

3.13. Λογιστική Φόρου Εισοδήματος

3.13.1. Τρέχουσα Φορολογία Εισοδήματος

Η τρέχουσα φορολογική απαίτηση/υποχρέωση περιλαμβάνει εκείνες τις υποχρεώσεις ή απαιτήσεις από τις φορολογικές αρχές σχετιζόμενες με την τρέχουσα ή προηγούμενες περιόδους αναφοράς που δεν έχουν καταβληθεί μέχρι την ημερομηνία του Ισολογισμού.

Υπολογίζονται σύμφωνα με τους φορολογικούς συντελεστές και τους φορολογικούς νόμους που εφαρμόζονται στη δημοσιονομική χρήση την οποία αφορούν, βάσει των φορολογητέων κερδών για την χρήση. Όλες οι μεταβολές στις τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις ή υποχρεώσεις αναγνωρίζονται σαν φορολογικό έξοδο στα αποτελέσματα.

3.13.2. Αναβαλλόμενη Φορολογία Εισοδήματος

Η αναβαλλόμενη φορολογία εισοδήματος υπολογίζεται με τη μέθοδο υποχρέωσης που εστιάζει στις προσωρινές διαφορές. Αυτή περιλαμβάνει την σύγκριση της λογιστικής αξίας των απαιτήσεων και υποχρεώσεων των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων με τις αντίστοιχες φορολογικές βάσεις.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται στον βαθμό που είναι πιθανό ότι θα αντισταθμιστούν έναντι της μελλοντικής φορολογίας εισοδήματος.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται για όλες τις φορολογητέες προσωρινές διαφορές. Επιπλέον σύμφωνα και με το ΔΛΠ 12, δεν αναγνωρίζεται αναβαλλόμενη φορολογία σε σχέση με την υπεραξία.

Δεν αναγνωρίζεται αναβαλλόμενη φορολογία για τις προσωρινές διαφορές που σχετίζονται με επενδύσεις σε θυγατρικές εάν η αναστροφή αυτών των προσωρινών διαφορών μπορεί να ελεγχθεί από την εταιρεία ενώ αναμένεται ότι η προσωρινή διαφορά δεν θα αναστραφεί στο μέλλον. Επιπροσθέτως, οι φορολογικές ζημιές που μπορούν να μεταφερθούν σε επόμενες περιόδους καθώς και φορολογικές πιστώσεις στον Όμιλο αναγνωρίζονται ως αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις.

Καμία αναβαλλόμενη φορολογία δεν αναγνωρίζεται κατά την αρχική αναγνώριση μίας απαίτησης ή υποχρέωσης σε μία συναλλαγή που δεν αποτελεί συνένωση επιχειρήσεων και κατά τη στιγμή της συναλλαγής, δεν επηρεάζει ούτε το λογιστικό κέρδος ούτε το φορολογητέο κέρδος ή ζημιά.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις υπολογίζονται με τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένονται να εφαρμοστούν στην περίοδο κατά την οποία θα τακτοποιηθεί η απαίτηση ή η υποχρέωση, λαμβάνοντας υπόψη τους φορολογικούς συντελεστές που έχουν θεσπιστεί, μέχρι την ημερομηνία του Ισολογισμού.

Οι περισσότερες μεταβολές στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ή υποχρεώσεις αναγνωρίζονται σαν φορολογικό έξοδο στα αποτελέσματα. Μόνο μεταβολές στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ή υποχρεώσεις που σχετίζονται με μεταβολή στην αξία της απαίτησης ή της υποχρέωσης που χρεώνεται απευθείας στα ίδια κεφάλαια, χρεώνονται ή πιστώνονται αντίστοιχα απευθείας στα ίδια κεφάλαια.

Ο Όμιλος αναγνωρίζει μία προηγούμενως μη αναγνωρισμένη αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση κατά την έκταση που είναι πιθανό ότι μελλοντικό φορολογητέο κέρδος θα επιτρέψει την ανάκτηση της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης.

Η αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση επανεξετάζεται σε κάθε ημερομηνία Ισολογισμού και μειώνεται κατά την έκταση που δεν είναι πλέον πιθανό, ότι επαρκές φορολογητέο κέρδος θα είναι διαθέσιμο για να επιτρέψει την αξιοποίηση της ωφέλειας μέρους ή του συνόλου αυτής της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης.

3.14. Ταμειακά Διαθέσιμα και Ταμειακά Ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα περιλαμβάνουν μετρητά στις τράπεζες και στο ταμείο καθώς και βραχυπρόθεσμες, υψηλής ρευστότητας επενδύσεις, όπως αξίες της χρηματαγοράς και τραπεζικές καταθέσεις με ημερομηνία λήξης σε τρεις μήνες ή λιγότερο. Οι αξίες της χρηματαγοράς είναι χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που απεικονίζονται στη εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Για το σκοπό των ενοποιημένων Καταστάσεων Ταμειακών Ροών, τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα αποτελούνται από ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα όπως προσδιορίστηκαν ανωτέρω, χωρίς να περιλαμβάνονται τα εκκρεμή υπόλοιπα των τραπεζικών υπεραναλήψεων (bank overdrafts).

3.15. Ίδια Κεφάλαια

Το μετοχικό κεφάλαιο προσδιορίζεται σύμφωνα με την ονομαστική αξία των μετοχών που έχουν εκδοθεί. Οι κοινές μετοχές ταξινομούνται στα ίδια κεφάλαια.

Η αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου με καταβολή μετρητών περιλαμβάνει κάθε διαφορά υπέρ το άρτιο κατά την αρχική έκδοση του μετοχικού κεφαλαίου. Κάθε κόστος συναλλαγής σχετιζόμενο με την έκδοση των μετοχών καθώς και οποιοδήποτε σχετικό όφελος φόρου εισοδήματος προκύπτει, αφαιρείται από την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου.

Αν η οικονομική οντότητα αποκτήσει τους ίδιους της συμμετοχικούς τίτλους, τα μέσα αυτά (οι «ίδιες μετοχές») αφαιρούνται από τα ίδια κεφάλαια. Αν αυτές οι μετοχές μεταγενέστερα επανεκδοθούν, το τίμημα που λαμβάνεται (καθαρό από τα σχετικά κόστη της συναλλαγής και το σχετικό όφελος του φόρου εισοδήματος) περιλαμβάνεται στα ίδια κεφάλαια που αποδίδονται στους μετόχους. Κατά την αγορά, πώληση, έκδοση, ή ακύρωση ιδίων συμμετοχικών τίτλων της οικονομικής οντότητας δεν αναγνωρίζεται κανένα κέρδος ή ζημία στα αποτελέσματα.

Το αποθεματικό αναπροσαρμογής περιλαμβάνει κέρδη και ζημιές εξαιτίας της αναπροσαρμογής συγκεκριμένων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και ενσώματων ακινητοποιήσεων. Οι συναλλαγματικές διαφορές από την μετατροπή περιλαμβάνονται στο αποθεματικό μετατροπής. Τα παρακρατηθέντα κέρδη περιλαμβάνονται τα τρέχοντα αποτελέσματα και αυτά προηγούμενων περιόδων όπως γνωστοποιούνται στα αποτελέσματα.

3.16. Παροχές λόγω συνταξιοδότησης και Βραχυχρόνιες παροχές σε εργαζομένους

3.16.1. Παροχές λόγω συνταξιοδότησης

Ένα πρόγραμμα καθορισμένων παροχών είναι ένα συνταξιοδοτικό πρόγραμμα που δεν εμπίπτει σε πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών. Τυπικά, τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών καθορίζουν ένα ποσό παροχών που ο εργαζόμενος θα λάβει με τη συνταξιοδότησή του, συνήθως εξαρτώμενο από παράγοντες όπως η ηλικία, τα χρόνια υπηρεσίας και η αποζημίωση.

Η υποχρέωση που αναγνωρίζεται στον Ισολογισμό, σε σχέση με τα προγράμματα καθορισμένων παροχών συνταξιοδότησης, είναι η τρέχουσα αξία της καθορισμένης υποχρέωσης παροχών κατά την ημερομηνία Ισολογισμού των μη αναγνωρισθέντων αναλογικών κερδών ή ζημιών και δαπανών προηγούμενης υπηρεσίας. Η υποχρέωση καθορισμένων παροχών υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητους αναλογιστές βάσει της Μεθόδου της Προβλεπόμενης Πιστωτικής Μονάδος. Η τρέχουσα αξία των καθορισμένων υποχρεώσεων παροχών καθορίζεται μέσω της προεξόφλησης των προσδοκώμενων μελλοντικών ταμειακών εκροών χρησιμοποιώντας επιτόκια υψηλής απόδοσης εταιρικών ομολόγων, που απεικονίζονται στο νόμισμα στο οποίο οι παροχές θα καταβληθούν και έχουν όρους λήξης ανάλογα με τους όρους της σχετικής υποχρέωσης συνταξιοδότησης.

Τα αναλογιστικά κέρδη και οι ζημιές που προέρχονται από εμπειρικές αναπροσαρμογές και μεταβολές σε αναλογικές υποθέσεις κατά το τέλος της προηγούμενης περιόδου υπερέβησαν το μεγαλύτερο από το 10% της εύλογης αξίας των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος ή το 10% των υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών, χρεώνονται ή πιστώνονται στα αποτελέσματα με βάση τον αναμενόμενο μέσο όρο της υπολειπόμενης εργασιακής ζωής των εργαζομένων που συμμετέχουν σε αυτό το πρόγραμμα.

Το κόστος προϋπηρεσίας αναγνωρίζεται απευθείας στα αποτελέσματα, εκτός εάν οι μεταβολές στα συνταξιοδοτικά προγράμματα είναι προαιρετικές για την παραμονή των εργαζομένων στην υπηρεσία για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα (ημερομηνία κατοχύρωσης). Σε αυτήν την περίπτωση, το κόστος προϋπηρεσίας αποσβένεται σε σταθερή βάση μέχρι την ημερομηνία κατοχύρωσης των παροχών.

Ένα πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών είναι ένα συνταξιοδοτικό πρόγραμμα στο οποίο ο Όμιλος καταβάλλει καθορισμένες εισφορές σε έναν ανεξάρτητο διαχειριστικό φορέα σε υποχρεωτική, συμβατική ή προαιρετική βάση. Η επιχείρηση δεν θα έχει καμία νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση να πληρώσει περαιτέρω εισφορές, στην περίπτωση που ο φορέας δεν κατέχει επαρκή περιουσιακά στοιχεία για να πληρώσει όλες τις παροχές στους εργαζομένους, για παρεχόμενη υπηρεσία τρέχουσας ή προηγούμενων χρήσεων. Οι προπληρωμένες εισφορές αναγνωρίζονται σαν στοιχείο του ενεργητικού στον βαθμό που είναι δυνατή μία επιστροφή χρημάτων ή μία μείωση σε μελλοντικές πληρωμές.

3.16.2. Παροχές εξόδου από την Υπηρεσία

Οι παροχές εξόδου από την υπηρεσία καταβάλλονται όταν η απασχόληση τερματίζεται από τον Όμιλο πριν τη συνήθη ημερομηνία συνταξιοδότησης, ή όταν κάποιος εργαζόμενος αποδέχεται την οικειοθελή αποχώρηση από την υπηρεσία σε αντάλλαγμα αυτών των παροχών.

Ο Όμιλος αναγνωρίζει αυτές τις παροχές εξόδου όταν αποδεδειγμένα δεσμεύεται είτε να τερματίσει την απασχόληση των εργαζομένων σύμφωνα με ένα λεπτομερές τυπικό σχέδιο χωρίς πιθανότητα αποχώρησης είτε παρέχοντας παροχές εξόδου σαν αποτέλεσμα προσφοράς προκειμένου να προωθηθεί η οικειοθελής αποχώρηση. Όταν οι παροχές εξόδου από την υπηρεσία καθίστανται αποδοτέες πέραν από 12 μήνες μετά την ημερομηνία του ισολογισμού, προεξοφλούνται στην παρούσα αξία τους.

3.17. Χρηματοοικονομικές Υποχρεώσεις

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις του Ομίλου περιλαμβάνουν τραπεζικά δάνεια και λογαριασμούς υπερανάληψης (overdraft), εμπορικές και άλλου είδους υποχρεώσεις και χρηματοοικονομικές μισθώσεις. Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις του Ομίλου (εκτός των δανείων) απεικονίζονται στον Ισολογισμό, στο κονδύλι “Μακροπρόθεσμες Χρηματοοικονομικές Υποχρεώσεις” καθώς και στο κονδύλι “Λοιπές εμπορικές υποχρεώσεις”.

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος συμμετέχει σε μία συμβατική συμφωνία του χρηματοοικονομικού μέσου και διαγράφονται όταν ο Όμιλος απαλλάσσεται από την υποχρέωση ή αυτή ακυρώνεται ή λήγει.

Οι τόκοι αναγνωρίζονται ως έξοδο στο κονδύλι των “Χρηματοοικονομικών Εξόδων” στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

Οι υποχρεώσεις από χρηματοοικονομικές μισθώσεις αποτιμώνται στην αρχική αξία μείον το ποσό του κεφαλαίου των χρηματοοικονομικών εξοφλήσεων.

Οι εμπορικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται αρχικώς στην ονομαστική τους αξία και ακολούθως αποτιμώνται στο αποσβεσμένο κόστος μείον τις καταβολές διακανονισμού.

Τα μερίσματα στους μετόχους περιλαμβάνονται στο κονδύλι “Λοιπές βραχυπρόθεσμες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις”, όταν τα μερίσματα εγκρίνονται από την Γενική Συνέλευση των Μετόχων.

Τα κέρδη και οι ζημιές αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων όταν οι υποχρεώσεις διαγράφονται καθώς και μέσω της διενέργειας αποσβέσεων.

Όταν μία υπάρχουσα χρηματοοικονομική υποχρέωση ανταλλάσσεται με μια άλλη υποχρέωση διαφορετικής μορφής με τον ίδιο δανειστή αλλά ουσιαστικά διαφορετικούς όρους, ή οι όροι μίας υφιστάμενης υποχρέωσης τροποποιούνται σημαντικά, όπως μία ανταλλαγή ή τροποποίηση, αυτή αντιμετωπίζεται σαν εξόφληση της αρχικής υποχρέωσης και αναγνώριση μίας νέας υποχρέωσης. Κάθε διαφορά στις αντίστοιχες λογιστικές αξίες αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

3.17.1. Δάνεια

Τα τραπεζικά δάνεια παρέχουν μακροπρόθεσμη ή/και βραχυπρόθεσμη χρηματοδότηση των λειτουργιών του Ομίλου. Όλα τα δάνεια αρχικώς αναγνωρίζονται στο κόστος, που είναι η εύλογη αξία του ανταλλάγματος που λαμβάνεται εκτός του κόστους έκδοσης σχετικά με τον δανεισμό.

Μετά την αρχική αναγνώριση, τα δάνεια αποτιμώνται στο αποσβεσμένο κόστος και κάθε διαφορά ανάμεσα στα έσοδα και την εξόφληση αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα κατά την περίοδο του δανεισμού βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Το αποσβεσμένο κόστος υπολογίζεται λαμβάνοντας υπόψη κάθε κόστος έκδοσης και κάθε έκπτωση ή υπέρ το άρτιο ποσό στον διακανονισμό.

Το ομολογιακό δάνειο αντιπροσωπεύει την υποχρέωση του Ομίλου για μελλοντικές πληρωμές του κουπονιού και την καταβολή εξόφλησης του κεφαλαίου. Αν το ομολογιακό δάνειο είναι μετατρέψιμο, το στοιχείο ιδίων κεφαλαίων του δανείου αντιπροσωπεύει την αξία του δικαιώματος που έχουν οι ομολογιούχοι να μετατρέψουν σε κοινές μετοχές της εταιρείας και παρουσιάζεται στα ίδια κεφαλαία (μετά την αφαίρεση του αναλογούντος φόρου).

3.18. Λοιπές Προβλέψεις, Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις και Ενδεχόμενα Περιουσιακά στοιχεία

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν μία παρούσα δέσμευση είναι πιθανό ότι θα οδηγήσει σε εκροή οικονομικών πόρων για τον Όμιλο ενώ αυτή μπορεί να εκτιμηθεί και αξιόπιστα. Ο χρόνος πραγματοποίησης ή το ποσό της εκροής μπορεί να είναι αβέβαια.

Μία παρούσα δέσμευση προκύπτει από την παρουσία μίας νομικής ή τεκμαιρόμενης υποχρέωσης που έχει προκύψει από γεγονότα του παρελθόντος, για παράδειγμα εγγυήσεις προϊόντων, νομικές αντιδικίες ή επαχθή συμβόλαια.

Οι προβλέψεις αναδιάρθρωσης αναγνωρίζονται μόνο εάν ένα λεπτομερές τυπικό πρόγραμμα έχει αναπτυχθεί και εκτελεστεί, ή η Διοίκηση έχει τουλάχιστον ανακοινώσει τα χαρακτηριστικά του προγράμματος σ' αυτούς που πρόκειται να επηρεαστούν από αυτό. Προβλέψεις δεν αναγνωρίζονται για μελλοντικές λειτουργικές ζημιές.

Όταν μέρος ή το σύνολο της απαιτούμενης δαπάνης για τον διακανονισμό μιας πρόβλεψης αναμένεται να αποζημιωθεί από κάποιο άλλο μέρος, η αποζημίωση θα αναγνωρίζεται όταν και μόνον όταν, είναι κατ' ουσία βέβαιο ότι η αποζημίωση θα εισπραχθεί, αν η οικονομική οντότητα διακανονίσει την υποχρέωση και αυτή αντιμετωπιστεί ως ένα ιδιαίτερο περιουσιακό στοιχείο. Το ποσό που αναγνωρίζεται για την αποζημίωση δεν υπερβαίνει το ποσό της πρόβλεψης.

Το έξοδο σχετικά με μία πρόβλεψη παρουσιάζεται στα αποτελέσματα, καθαρό από το ποσό που αναγνωρίστηκε για την αποζημίωση.

Μια πρόβλεψη χρησιμοποιείται μόνο για τα έξοδα για τα οποία είχε αρχικώς σχηματιστεί πρόβλεψη. Οι προβλέψεις επανεξετάζονται σε κάθε ημερομηνία Ισολογισμού και προσαρμόζονται προκειμένου να απεικονίζουν την τρέχουσα καλύτερη εκτίμηση.

Οι προβλέψεις αποτιμώνται στο προσδοκώμενο κόστος που απαιτείται για να προσδιοριστεί η παρούσα δέσμευση, βασιζόμενες στα πιο αξιόπιστα τεκμήρια που είναι διαθέσιμα κατά την ημερομηνία Ισολογισμού, περιλαμβάνοντας τους κινδύνους και τις αβεβαιότητες σχετικά με την παρούσα δέσμευση.

Όταν η επίδραση της διαχρονικής αξίας του χρήματος είναι σημαντική, το ποσό της πρόβλεψης είναι η παρούσα αξία των εξόδων που αναμένονται να απαιτηθούν προκειμένου να τακτοποιηθεί η υποχρέωση.

Το προ φόρου επιτόκιο προεξόφλησης αντανάκλα τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για τη διαχρονική αξία του χρήματος και τους συναφείς με την υποχρέωση κινδύνους. Το επιτόκιο δεν αντανάκλα κινδύνους για τους οποίους οι μελλοντικές εκτιμήσεις ταμειακών ροών έχουν προσαρμοστεί.

Όταν χρησιμοποιείται η μέθοδος της προεξόφλησης, η λογιστική αξία μιας πρόβλεψης αυξάνει σε κάθε περίοδο έτσι ώστε να αντανάκλα την πάροδο του χρόνου. Αυτή η αύξηση αναγνωρίζεται ως κόστος δανεισμού στα αποτελέσματα. Όταν υπάρχει ένας αριθμός όμοιων δεσμεύσεων, η πιθανότητα ότι μία εκροή θα απαιτηθεί για διακανονισμό, καθορίζεται λαμβάνοντας υπόψη την κατηγορία των δεσμεύσεων, ως ένα σύνολο. Μία πρόβλεψη αναγνωρίζεται ακόμη και αν η πιθανότητα πραγματοποίησης εκροής για ένα στοιχείο που περιλαμβάνεται στην κατηγορία δεσμεύσεων είναι μικρή.

Αν δεν είναι εφεξής πιθανό ότι μία εκροή πόρων, που ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη, θα απαιτηθεί για να διακανονιστεί η υποχρέωση, η πρόβλεψη θα αναστρέφεται.

Σε τέτοιες περιπτώσεις όπου η δυνατή εκροή οικονομικών πόρων σαν αποτέλεσμα παρουσών δεσμεύσεων θεωρείται μη πιθανή, ή το ποσό της πρόβλεψης δεν μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα, δεν αναγνωρίζεται καμία υποχρέωση στον ενοποιημένο Ισολογισμό, εκτός εάν θεωρείται στα πλαίσια της συνένωσης επιχειρήσεων.

Αυτές οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις αναγνωρίζονται στα πλαίσια της κατανομής του κόστους απόκτησης στα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις κατά τη συνένωση επιχειρήσεων. Ακολούθως αποτιμώνται στο υψηλότερο ποσό μίας συγκρίσιμης πρόβλεψης όπως περιγράφεται ανωτέρω και στο ποσό που είχε αρχικώς αναγνωριστεί, μείον κάθε απόσβεση.

Πιθανές εισροές από οικονομικά οφέλη για τον Όμιλο που δεν πληρούν ακόμη τα κριτήρια ενός περιουσιακού στοιχείου θεωρούνται ενδεχόμενες απαιτήσεις.

4. Δομή του Ομίλου

Η δομή του Ομίλου ΛΑΜΨΑ Α.Ε. την 31 Δεκεμβρίου 2016 παρουσιάζεται παρακάτω:

Εταιρεία	Νόμισμα Λειτουργίας	Έδρα	Ισοδύναμο % Συμμετοχής	Μέθοδος Ενοποίησης	Συμμετοχή
ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ "ΛΑΜΨΑ" Α.Ε.	€	ΕΛΛΑΔΑ	Μητρική		
LUELLA ENTERPRISES LTD	€	ΚΥΠΡΟΣ	100,00%	Ολική	Άμεση
BEOGRADSKO MESOVITO PREDUZECE	€	ΣΕΡΒΙΑ	93,90%	Ολική	Έμμεση
EXCELSIOR BELGRADE SOCIATE OWNED	€	ΣΕΡΒΙΑ	80,33%	Ολική	Άμεση
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΘΕΡΕΤΡΑ Α.Ε.	€	ΕΛΛΑΔΑ	50,00%	Καθαρή θέση	Άμεση
MARKELIA ENTERPRISES COMPANY LTD	€	ΚΥΠΡΟΣ	100,00%	Ολική	Έμμεση

Την 31/12/2015 η Εταιρεία NORTH HAVEN Ltd δεν ενοποιήθηκε διότι βρίσκονταν σε καθεστώς εθελοντικής εκκαθάρισης και όλα τα περιουσιακά της στοιχεία έχουν μεταβιβαστεί στην Luella Enterprises Ltd που είναι και ο μοναδικός 100% μέτοχος. Το «Αποθεματικό συναλλαγματικών διαφορών μετατροπής» στις ενοποιημένες

χρηματοοικονομικές καταστάσεις με Χρεωστικό υπόλοιπο € 502 χιλ., μεταφέρθηκε στα Κέρδη εις Νέο, μέσω αποτελεσμάτων. Σημειώνεται πως δεν υπήρχε επιβάρυνση των Ιδίων κεφαλαίων, καθώς πρόκειται για αναταξινόμηση μέσω αποτελεσμάτων. Δεν υπάρχει άλλη επίδραση στο Όμιλο από την παύση ενοποίησης της NORTH HEAVEN Ltd.

5. Σημειώσεις επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

5.1. Οικονομική πληροφόρηση κατά τομέα

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Δ.Π.Χ.Α. 8, ο καθορισμός των λειτουργικών τομέων βασίζεται στη «διοικητική προσέγγιση». Σύμφωνα με την προσέγγιση αυτή, η πληροφόρηση που θα γνωστοποιείται για τους λειτουργικούς τομείς πρέπει να είναι αυτή που βασίζεται στις εσωτερικές οργανωτικές και διοικητικές δομές του Ομίλου και στα κυριότερα κονδύλια των εσωτερικών οικονομικών αναφορών που δίνονται στους επικεφαλής λήψης επιχειρηματικών αποφάσεων. Η Διοίκηση παρακολουθεί τα λειτουργικά αποτελέσματα των λειτουργικών τομέων ξεχωριστά με σκοπό τη λήψη αποφάσεων σχετικά με τη διάθεση πόρων και την αξιολόγηση της απόδοσης αυτών. Σημειώνεται ότι ο Όμιλος εφαρμόζει τις ίδιες λογιστικές αρχές για την επιμέτρηση των λειτουργικών αποτελεσμάτων των τομέων με αυτές των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων. Η χρηματοδότηση του Ομίλου που περιλαμβάνει τα «Χρηματοοικονομικά Έξοδα» και τα «Χρηματοοικονομικά Έσοδα» καθώς και οι φόροι εισοδήματος παρακολουθούνται σε ενοποιημένο επίπεδο χωρίς να επιμερίζονται στους λειτουργικούς τομείς που δημιουργούν αποτέλεσμα.

Οι συναλλαγές μεταξύ των λειτουργικών τομέων πραγματοποιούνται μέσα στα φυσιολογικά πλαίσια λειτουργίας του Ομίλου. Οι διατομεακές πωλήσεις απαλείφονται σε επίπεδο ενοποίησης.

Οι επιχειρηματικοί τομείς που παρουσιάζονται είναι η ενοικίαση δωματίων, πωλήσεις τροφίμων και ποτών και οι λοιπές δραστηριότητες (Έσοδα SPA-Health Club, Έσοδα Τηλεφωνείου, λοιπά). Τα αποτελέσματα του Ομίλου, τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις ανά τομέα, αναλύονται για τις παρουσιαζόμενες περιόδους ως εξής:

	ΕΝΟΙΚΙΑΣΗ ΔΩΜΑΤΙΩΝ	ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ	ΛΟΙΠΕΣ ΔΡΑΣΤ/ΤΕΣ	ΜΗ ΚΑΤΑΝΕΜΟΜΕΝΑ	ΣΥΝΟΛΟ
Αποτελέσματα τομέα την 31/12/2016					
Πωλήσεις					
- σε εξωτερικούς πελάτες	33.698	15.787	2.895		52.380
- σε άλλους τομείς					-
Καθαρές πωλήσεις τομέα	33.698	15.787	2.895	-	52.380
Χρηματοοικονομικά Έσοδα	18	9	2		28
Χρηματοοικονομικά Έξοδα	(709)	(349)	(68)		(1.126)
Αποσβέσεις	(3.638)	(1.120)	(212)		(4.970)
Αποτέλεσμα (Ζημιές) από απομειώσεις παγίων	(2.192)	(1.079)	(209)		(3.479)
Αποτελέσματα προ φόρων	4.153	2.043	396	(3.479)	3.112
Φόρος εισοδήματος	(617)	(303)	(59)	(215)	(1.194)
Αποτελέσματα μετά φόρων	3.420	1.683	326	(3.510)	1.919
31/12/2016					
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	70.523	34.702	6.717		111.942
Λοιπά Μη Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία (Αναβαλλόμενη Φορολογική Απαίτηση, Επενδύσει σε Κοινοπραξίες)				8.092	8.092
Λοιπό ενεργητικό	7.546	3.713	719	-	11.978
Σύνολο Ενεργητικού	78.070	38.415	7.435	8.092	132.012
Σύνολο Υποχρεώσεων	29.649	14.589	2.824		47.062

Αποτελέσματα τομέα την 31/12/2015	ΕΝΟΙΚΙΑΣΗ ΔΩΜΑΤΙΩΝ	ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ	ΛΟΙΠΕΣ ΔΡΑΣΤ/ΤΕΣ	ΜΗ ΚΑΤΑΝΕΜΟΜΕΝΑ	ΣΥΝΟΛΟ
Πωλήσεις					
- σε εξωτερικούς πελάτες	33.307	15.229	2.986		51.522
- σε άλλους τομείς				-	-
Καθαρές πωλήσεις τομέα	33.307	15.229	2.986	-	51.522
Χρηματοοικονομικά Έσοδα	31	15	3		49
Χρηματοοικονομικά Έξοδα	(833)	(410)	(79)		(1.322)
Αποσβέσεις	(3.612)	(1.112)	(211)		(4.935)
Αποτέλεσμα (Ζημίες) από απομειώσεις παγίων	(1.241)	(671)	(122)		(2.035)
Αποτελέσματα προ φόρων	2.447	1.204	233	(2.336)	1.548
Φόρος εισοδήματος	(122)	(60)	(12)	(100)	(294)
Αποτελέσματα μετά φόρων	2.324	1.144	221	(2.435)	1.254
31/12/2015					
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	72.741	35.793	6.928		115.463
Λοιπά Μη Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία (Αναβαλλόμενη Φορολογική Απαίτηση)				8.518	8.518
Λοιπό ενεργητικό	6.167	3.035	587	-	9.789
Σύνολο Ενεργητικού	78.909	38.828	7.515	8.518	133.770
Σύνολο Υποχρεώσεων	31.825	15.660	3.031		50.516

Γεωγραφικοί τομείς

Η έδρα του Ομίλου είναι η Ελλάδα. Γεωγραφικά ο Όμιλος δραστηριοποιείται κυρίως σε Ελλάδα, Κύπρο και Σερβία, ενώ έχει συμμετοχές και σε άλλες χώρες (βλ. § 4 «Δομή του Ομίλου»).

	1/1-31/12/2016	31/12/2016	1/1-31/12/2015	31/12/2015
		ΜΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΜΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
Ποσά σε χιλ €	ΠΩΛΗΣΕΙΣ	ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	ΠΩΛΗΣΕΙΣ	ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ
ΕΛΛΑΔΑ	42.072	73.995	41.443	72.590
ΚΥΠΡΟΣ	-	-	-	-
ΣΕΡΒΙΑ	10.308	37.947	10.080	42.873
Σύνολο	52.380	111.942	51.522	115.463

5.2. Ανάλυση των ενσώματων πάγιων περιουσιακών στοιχείων

Τα οικόπεδα, τα κτίρια και τα μηχανήματα αποτιμήθηκαν κατά την ημερομηνία μετάβασης στα ΔΠΧΑ (1/1/2005) στο κόστος κτήσης μειωμένο με τις σωρευμένες αποσβέσεις και τυχόν ζημιές απομείωσης.

Επί των Ακινήτων του Ομίλου και της Μητρικής Εταιρείας υφίστανται εμπράγματα βάρη ποσού χιλ € 48.850 και χιλ. \$ 25.500 για ανεξόφλητο υπόλοιπο δανείων ποσού χιλ € 31.460 και χιλ € 30.166 αντίστοιχα.

Όμιλος

Ποσά σε χιλ. €	Εδαφικές Εκτάσεις και κτίρια	Μηχανολογικός Εξοπλισμός & Μεταφορικά Μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
Καθαρή Λογιστική Αξία 31/12/2014	113.059	758	5.043	124	118.983
Προσθήκες	147	81	918	1.572	2.718
Ανατιζινομήσεις	1.080	76	370	(1.526)	(0)
Ζημιές απομείωσης αναγνωρισμένες στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(2.035)	-	-	-	(2.035)
Δαπάνη απόσβεσης	(3.640)	(240)	(974)	-	(4.855)
Καθαρή Λογιστική Αξία 31/12/2015	108.612	674	5.357	170	114.812
Προσθήκες	468	498	2.209	1.765	4.940
Πωλήσεις Παγίων	-	(285)	(0)	-	(286)
Ανατιζινομήσεις	81	14	237	(350)	(19)
Ζημιές απομείωσης αναγνωρισμένες στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(3.479)	-	-	-	(3.479)
Δαπάνη απόσβεσης	(3.594)	(230)	(1.063)	-	(4.887)
Αποσβέσεις πωληθέντων παγίων	-	246	(0)	-	246
Καθαρή Λογιστική Αξία 31/12/2016	102.088	917	6.739	1.584	111.328

Ποσά σε χιλ. €	Εδαφικές Εκτάσεις και κτίρια	Μηχανολογικός Εξοπλισμός & Μεταφορικά Μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
Μικτή Λογιστική αξία και απομείωση	163.750	9.272	23.589	170	196.782
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(55.138)	(8.597)	(18.233)	(0)	(81.970)
Καθαρή Λογιστική Αξία 31/12/2015	108.612	674	5.357	169	114.812
Μικτή Λογιστική αξία και απομείωση	160.820	9.498	26.035	1.584	197.937
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(58.732)	(8.581)	(19.296)	(0)	(86.610)
Καθαρή Λογιστική Αξία 31/12/2016	102.088	917	6.739	1.584	111.327

Εταιρεία

Ποσά σε χιλ. €	Εδαφικές Εκτάσεις και κτίρια	Μηχανολογικός Εξοπλισμός & Μεταφορικά Μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
Καθαρή Λογιστική Αξία 31/12/2014	69.903	158	2.313	110	72.484
Προσθήκες	147	71	915	1.315	2.450
Αναταξινόμησης	1.051	21	195	(1.267)	-
Δαπάνη απόσβεσης	(2.091)	(46)	(391)	-	(2.528)
Καθαρή Λογιστική Αξία 31/12/2015	69.010	205	3.032	158	72.406
Προσθήκες	468	286	1.811	1.579	4.143
Πωλήσεις Παγίων		(226)	(0)		(227)
Αναταξινόμησης	81	-	134	(215)	-
Δαπάνη απόσβεσης	(2.167)	(60)	(494)	-	(2.721)
Αποσβέσεις πωληθέντων παγίων		226	(0)		226
Καθαρή Λογιστική Αξία 31/12/2016	67.392	431	4.482	1.522	73.828

Ποσά σε χιλ. €	Εδαφικές Εκτάσεις και κτίρια	Μηχανολογικός Εξοπλισμός & Μεταφορικά Μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
Μικτή Λογιστική αξία	100.018	5.182	12.462	158	117.821
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομείωση	-31.008	-4.977	-9.429	0	-45.416
Καθαρή Λογιστική Αξία 31/12/2015	69.009	205	3.032	158	72.405
Μικτή Λογιστική αξία	100.567	5.242	14.404	1.522	121.738
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομείωση	-33.175	-4.811	-9.921	0	-47.910
Καθαρή Λογιστική Αξία 31/12/2016	67.391	431	4.483	1.522	73.827

Κατά τη διάρκεια της χρήσης για τον Όμιλο και την Εταιρεία, οι καθαρές επενδύσεις σε ενσώματα περιουσιακά στοιχεία ανήλθαν στο ποσό των χιλ. € 4.940 και χιλ. € 4.143 (2015: χιλ. € 2.718 και χιλ. € 2.450 αντίστοιχα).

Το ανακτήσιμο ποσό των θυγατρικών Excelsior και BMP προσδιορίστηκε στο ποσό των € 5,6 εκ. και € 31,9 εκ. αντίστοιχα κατά την 31/12/2016. Ο προσδιορισμός της απομείωσης πραγματοποιήθηκε με βάση την εύλογη αξία μείον τα έξοδα διάθεσης χρησιμοποιώντας την μέθοδο προεξόφλησης ταμειακών ροών.

Εντός της χρήσης, αναγνωρίστηκε ζημιά από απομείωσης αξίας ποσού € 3.479 εκ. (από την θυγατρική εταιρεία BMP κατά το ποσό € 1.678 χιλ. και από την θυγατρική Εταιρεία Excelsior κατά το ποσό των € 1.801 χιλ.) στις ενσώματες ακίνητοποιήσεις του Ομίλου ως αποτελέσματα δυσμενών οικονομικών συνθηκών στην Σερβία. Το ανακτήσιμο ποσό € 5,6 εκ. και € 31,9 εκ. το οποίο προσδιορίστηκε για τα ενσώματα πάγια του ξενοδοχείου Excelsior και BMP αντίστοιχα, βασίστηκε στην εύλογη αξία μείον τα έξοδα διάθεσης χρησιμοποιώντας την μέθοδο προεξόφλησης ταμειακών ροών με προεξοφλητικό επιτόκιο 12% προ φόρων. Η μεθοδολογία της προεξόφλησης των ταμειακών ροών περιλαμβάνει μη παρατηρήσιμα δεδομένα και συνεπώς κατατάσσεται στο Επίπεδο 3 της ιεραρχίας της εύλογης αξίας.

Κατά την 31η Δεκεμβρίου 2016 και την 31η Δεκεμβρίου 2015 ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν είχαν δεσμεύσεις για κεφαλαιουχικές δαπάνες.

5.3. Ανάλυση άυλων περιουσιακών στοιχείων

Ακολούθως παρατίθεται αναλυτικά η κίνηση των άυλων περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου

Ποσά σε χιλ. €	Άδειες χρήσης - Λογισμικά προγράμματα Η/Υ	Λοιπά	Σύνολο
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2014	146	157	304
Προσθήκες	51	5	56
Ποσό απόσβεσης	(49)	(31)	(80)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2015	149	131	280
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2015	149	131	280
Προσθήκες	21	8	28
Αναταξινόμησης	6	12	19
Ποσό απόσβεσης	(53)	(30)	(83)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2016	123	121	244

Η αξία κτήσης και οι συσσωρευμένες αποσβέσεις αναλύονται ως εξής :

Ποσά σε χιλ. €	Λογισμικά προγράμματα Η/Υ	Λοιπά	Σύνολο
Μικτή Λογιστική αξία	772	436	1.208
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομείωση	(623)	(305)	(929)
Καθαρή Λογιστική Αξία 31/12/2015	149	131	280
Μικτή Λογιστική αξία	799	456	1.255
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομείωση	(676)	(335)	(1.012)
Καθαρή Λογιστική Αξία 31/12/2016	123	121	244

Ακολούθως παρατίθεται αναλυτικά η κίνηση των άυλων περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας:

Ποσά σε χιλ. €	Λογισμικά προγράμματα Η/Υ	Σύνολο
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2015	93	93
Προσθήκες	15	15
Ποσό απόσβεσης	(30)	(30)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2015	78	78
Προσθήκες	15	15
Ποσό απόσβεσης	(32)	(32)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2016	61	61

Η αξία κτήσης και οι συσσωρευμένες αποσβέσεις της Εταιρείας αναλύονται ως εξής :

Ποσά σε χιλ. €	Λογισμικά προγράμματα Η/Υ	Σύνολο
Μικτή Λογιστική αξία	491	491
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομείωση	(414)	(414)
Καθαρή Λογιστική Αξία 31/12/2015	78	78
Μικτή Λογιστική αξία	506	506
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομείωση	(445)	(445)
Καθαρή Λογιστική Αξία 31/12/2016	61	61

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία είναι ελεύθερα βαρών.

5.4. Ανάλυση επενδύσεων σε θυγατρικές και συγγενείς

Ακολούθως παρατίθεται ανάλυση των συμμετοχών της μητρικής Εταιρείας σε θυγατρικές και συγγενείς:

Ποσά σε χιλ. €	ΑΞΙΑ ΚΤΗΣΗΣ 31/12/20 16	ΑΞΙΑ ΚΤΗΣΗΣ 31/12/20 15	ΕΔΡΑ- ΧΩΡΑ	Νόμισμ α λειτουργ γίας	ΆΜΕΣΟ % ΣΥΜΜΕ ΤΟΧΗΣ	ΕΜΜΕΣ Ο % ΣΥΜΜΕ ΤΟΧΗΣ	ΣΧΕΣΗ	ΜΕΘΟΔ ΟΣ ΕΝΟΠΟΙ ΗΣΗΣ	ΤΟΜΕΑ Σ ΔΡΑΣΤ ΗΡΙΟΤΗ ΤΑΣ
ΕΤΑΙΡΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ ΛΑΜΨΑ Α.Ε.	-	-	Ελλάς	€	ΜΗΤΡΙΚ Η		ΜΗΤΡΙΚ Η	-	Ξενοδοχ ειακές Υπηρεσί ες
LUELLA ENTERPRISES LTD	18.732	18.730	Κύπρος	€	100,00%		ΘΥΓΑΤΡ ΙΚΗ	ΟΛΙΚΗ ΕΝΟΠΟΙ ΗΣΗ	Εταιρεία Συμμετο χών
EXCELSIOR BELGRADE SOCIALLY OWNED HOTEL & CATERING TOURIST ENTERPRISES	7.434	7.435	Σερβία	€	80,33%		ΘΥΓΑΤΡ ΙΚΗ	ΟΛΙΚΗ ΕΝΟΠΟΙ ΗΣΗ	Ξενοδοχ ειακές Υπηρεσί ες
BEOGRADSKO MESOVITO PREDUZECE A.D.	-	-	Σερβία	€	-	93,90%	ΘΥΓΑΤΡ ΙΚΗ	ΟΛΙΚΗ ΕΝΟΠΟΙ ΗΣΗ	Ξενοδοχ ειακές Υπηρεσί ες
MARKELIA ENTERPRISES COMPANY LTD	-	-	Κύπρος	€	-	100,00%	ΘΥΓΑΤΡ ΙΚΗ	ΟΛΙΚΗ ΕΝΟΠΟΙ ΗΣΗ	Υπηρεσί ες
ΣΥΝΟΛΟ	26.166	26.166							
ΠΡΟΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΥΠΟΤΙΜΗΣΗ	(2.926)	(2.326)							
ΚΑΘΑΡΗ ΑΞΙΑ	23.204	23.840							

Κατά τον έλεγχο της απομείωσης προέκυψε ζημία απομείωσης ύψους € 636 χιλ. στην εταιρία EXCELSIOR BELGRADE SOCIALLY OWNED η οποία και επιβάρυνε την Κατάσταση Συνολικών Εσόδων.

Η μεθοδολογία της αποτίμησης βασίζεται στις αναμενόμενες ταμειακές ροές των δύο ξενοδοχείων (BEOGRADSKO MESOVITO PREDUZECE και EXCELSIOR BELGRADE SOCIALLY OWNED) που θεωρούνται ως μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών (Μ.Δ.Τ.Ρ.).

Η Διοίκηση χρησιμοποιεί παραδοχές τις οποίες θεωρεί λογικές και βασίζονται στην καλύτερη δυνατή πληροφόρηση που έχει στη διάθεσή της και ισχύει στην ημερομηνία αναφοράς των Οικονομικών Καταστάσεων. Ωστόσο η μεθοδολογία της προεξόφλησης των ταμειακών ροών περιέχει σημαντικές μη παρατηρήσιμες μεταβλητές και κατατάσσεται στο επίπεδο ιεραρχίας 3.

Παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό της αξίας λόγω χρήσης:

- **Προεξοφλητικό επιτόκιο:** Το προεξοφλητικό επιτόκιο που χρησιμοποιήθηκε υπολογίστηκε στο 12%
- **Συντελεστής κεφαλαιοποίησης:** Ο συντελεστής κεφαλαιοποίησης που χρησιμοποιήθηκε υπολογίστηκε στο 8%
- **Συντελεστής Πληρότητας:** Ο συντελεστής πληρότητας που χρησιμοποιήθηκε υπολογίστηκε 59%

Κατά τη διάρκεια της τρέχουσας χρήσης:

- Η Μητρική Εταιρεία εισέπραξε από την LUELLA ENTERPRISE Co μερίσματα συνολικού ποσού € 650 χιλ. (2015: χιλ € 1.535), η διανομή των οποίων πραγματοποιήθηκε βάσει των Διοικητικών Συνελεύσεων της Θυγατρικής εντός του 2016

Η κίνηση των συμμετοχών της μητρικής εταιρείας αναλύονται παρακάτω:

Ποσά σε χιλ. €	31.12.2016	31.12.2015
Υπόλοιπο ανοίγματος	23.840	23.840
Ζημίες απομείωσης αναγνωρισμένες στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(636)	
Υπόλοιπο κλεισίματος	23.204	23.840

5.5. Συμμετοχές σε Κοινοπραξίες

Ο Όμιλος συμμετέχει από κοινού (ποσοστό 50%) με άλλα μέρη στη Διοίκηση της Εταιρείας «ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΘΕΡΕΤΡΑ Α.Ε.».

Η μεταβολή στις κοινοπραξίες απεικονίζεται στον παρακάτω πίνακα:

	Αξία κτήσης 31/12/15	Αναλογία Αποτελεσμάτων χρήσης 2016	Αξία 31/12/2016 (Επενδύσεις σε Κοινοπραξίες)
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΘΕΡΕΤΡΑ Α.Ε.	0	0	0

Η αναλογία στα Ίδια Κεφάλαια απεικονίζεται στην Ενοποιημένη Κατάσταση Οικονομικής Θέσης στο κονδύλι του ενεργητικού «Επενδύσεις σε Κοινοπραξίες», όταν αυτά είναι θετικά.

Το κόστος κτήσης της Κοινοπραξίας στα βιβλία της μητρικής έχει ως εξής:

Ποσά σε χιλ. €	ΑΞΙΑ ΚΤΗΣΗΣ 31/12/2016	ΑΞΙΑ ΚΤΗΣΗΣ 31/12/2015
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΘΕΡΕΤΡΑ Α.Ε.	9.260	9.260
ΣΥΝΟΛΟ	9.260	9.260
Προβλέψεις για υποτιμήσεις	(9.260)	(9.260)
ΣΥΝΟΛΟ	-	-

Συνοπτικά τα στοιχεία της Τουριστικά Θέρετρα Α.Ε. παρουσιάζονται ως εξής:

	31.12.2016	31.12.2015
Στοιχεία Κατάστασης Οικονομικής Θέσης		
Μη Κυκλοφοριακά στοιχεία Ενεργητικού	31.712	32.114
Κυκλοφοριακά στοιχεία Ενεργητικού	2.339	2.220
Σύνολο Ενεργητικού	34.051	34.334
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	(1.047)	(556)
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	26.908	3.260
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	34.879	31.630
Σύνολο Υποχρεώσεων	60.740	34.334
Στοιχεία Κατάστασης Συνολικών Εισοδημάτων	01.01-31.12.2016	01.01-31.12.2015
Πωλήσεις	9.901	9.488
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα / (ζημιές)	(491)	(1.158)
Αποσβέσεις	1.718	1.763
Φόρος εισοδήματος	92	561

5.6. Ανάλυση λοιπών μακροπρόθεσμων απαιτήσεων

Οι λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται κατωτέρω:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
ποσά σε χιλ €	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Εγγυήσεις	107	107	107	107
Λοιπά	264	264	-	-
Σύνολο	371	371	107	107

5.7. Ανάλυση των αποθεμάτων

Τα αποθέματα του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε χιλ. €	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Εμπορεύματα	817	713	761	665
Ά υλες	265	257	151	145
Ανταλλακτικά	122	137	-	-
Σύνολο	1.204	1.108	912	809

Ο Όμιλος δεν έχει ενεχυριασμένα αποθέματα.

5.8. Εμπορικές και Λοιπές Απαιτήσεις και Λοιπά Στοιχεία Ενεργητικού

Οι απαιτήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε χιλ. €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Εμπορικές απαιτήσεις από τρίτους	1.753	1.229	1.534	1.003
Επιταγές Εισπρακτές	147	103	147	103
Μείον: πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις	(193)	(143)	(182)	(132)
Εμπορικές απαιτήσεις – καθαρές	1.708	1.189	1.500	974
Προκαταβολές	16	108	9	65
Χρεώστες διάφοροι	544	230	389	118
Απαιτήσεις από Δημόσιους φορείς	8	315	-	-
Απαιτήσεις από συνδεδεμένες	500	500	500	500
Λοιπές Απαιτήσεις	1.068	1.154	898	683
Προπληρωμένα Έξοδα	440	401	378	353
Δεδουλευμένα έσοδα	194	169	109	93
Λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού	634	569	487	446
Σύνολο άλλων απαιτήσεων	1.702	1.723	1.385	1.129
Σύνολο εμπορικών και λοιπών απαιτήσεων	3.410	2.912	2.884	2.103

Το σύνολο των ανωτέρω απαιτήσεων θεωρείται πως είναι βραχυπρόθεσμης λήξης. Η εύλογη αξία αυτών των βραχυπρόθεσμων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων δεν καθορίζεται ανεξάρτητα καθώς θεωρείται πως η λογιστική αξία προσεγγίζει την εύλογη αξία τους.

Η Διοίκηση του Ομίλου προβαίνει σε περιοδική επανεκτίμηση της επάρκειας της πρόβλεψης σχετικά με τις επισφαλείς απαιτήσεις σε συνάρτηση με την πιστωτική της πολιτική και λαμβάνοντας υπόψη στοιχεία των νομικών συμβούλων του Ομίλου, τα οποία προκύπτουν βάσει επεξεργασίας ιστορικών δεδομένων και πρόσφατων εξελίξεων των υποθέσεων που χειρίζονται.

Η πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις έχει σχηματιστεί για συγκεκριμένα υπόλοιπα πελατών που έχουν ξεπεράσει την πιστωτική πολιτική του Ομίλου, για τα περισσότερα από τα οποία ο Όμιλος έχει προσφύγει στα δικαστήρια.

Επί των απαιτήσεων του Ομίλου και της Εταιρείας δεν υφίστανται εμπράγματα βάρη.

Οι απαιτήσεις του Ομίλου και της μητρικής που δεν έχουν υποστεί απομείωση και βρίσκονται σε καθυστέρηση (άνω των 90 ημερών) ανέρχονται σε ευρώ 333 χιλ.(200 χιλ. έτος: 2015)

5.9. Ανάλυση των ταμειακών διαθεσίμων

Τα ταμειακά διαθέσιμα του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως ακολούθως:

Ποσά σε χιλ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Ταμείο	365	310	296	273
Καταθέσεις όψεως	7.000	5.460	2.930	2.681
Σύνολο	7.365	5.770	3.226	2.954

Από τις ανωτέρω καταθέσεις προέκυψε χρηματοοικονομικό έσοδο για τον Όμιλο και την Εταιρεία ποσού € 28 χιλ και € 1 χιλ αντίστοιχα (2015: Όμιλος € 49 χιλ, Εταιρεία: € 4 χιλ).

Η ανάλυση των καταθέσεων όψεως ανά νόμισμα έχει ως ακολούθως:

Ποσά σε χιλ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Καταθέσεις όψεως σε €	6.955	5.212	2.919	2.489
Καταθέσεις όψεως σε \$	262	208	262	208
Καταθέσεις όψεως σε RSD	117	107	14	14

5.10. Ανάλυση καθαρής θέσης

Η καθαρή θέση του Ομίλου και της Εταιρείας αφορά τα ακόλουθα:

Ποσά σε χιλ. €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015

Κεφάλαιο και αποθεματικά αποδιδόμενα στους μετόχους της μητρικής				
Μετοχικό Κεφάλαιο	23.928	23.928	23.928	23.928
Υπέρ το άρτιο	38.641	38.641	38.641	38.641
Λοιπά αποθεματικά	1.302	1.385	1.289	1.372
Αποτελέσματα εις νέον	18.116	15.968	7.307	2.806
Σύνολο	81.987	79.922	71.165	66.747
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	2.962	3.332	-	-
Σύνολο καθαρής θέσης	84.949	83.254	71.165	66.747

Από τα ανωτέρω, το τακτικό αποθεματικό σχηματίζεται υποχρεωτικά εκ του νόμου από τα κέρδη εκάστης χρήσης και παραμένει στα ίδια κεφάλαια της Εταιρείας προς συμφηισμό τυχόν ζημιών που θα προκύψουν στο μέλλον ενώ έχει φορολογηθεί μέσα σε κάθε χρήση στην οποία σχηματίστηκε και κατά συνέπεια είναι ελεύθερο φόρου.

Το Αποθεματικό αναλογιστικών αποτελεσμάτων απεικονίζει τα αναλογιστικά κέρδη και ζημίες που παρουσιάζονται σε μία οικονομική χρήση και τα οποία αναγνωρίζονται εξ' ολοκλήρου και άμεσα στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος της χρήσης αυτής.

Όσον αφορά τα υπόλοιπα αποθεματικά μπορούν να διανεμηθούν στους μετόχους εφόσον καταβληθεί ο αναλογούν φόρος.

Η μεταβολή του Τακτικού Αποθεματικού και τα «Λοιπά Αποθεματικά» του Ομίλου και της εταιρείας αναλύονται ως εξής:

Ο ΟΜΙΛΟΣ						
Ποσά σε χιλ €	Τακτικό αποθεματικό	Έκτακτα αποθεματικά	Αφορολόγητα αποθεματικά ειδικών διατάξεων νόμων	Αποθεματικό αναλογιστικών αποτελεσμάτων	Άλλα αποθεματικά	Σύνολο
Υπόλοιπο την 31/12/2014	878	404	(702)	(194)	127	513
Μεταβολές κατά τη διάρκεια της χρήσης			702	170		872
Υπόλοιπο την 31/12/2015	878	404	-	(24)	127	1.385
Μεταβολές κατά τη διάρκεια της χρήσης	140	0	-	(223)		(82)
Υπόλοιπο την 31/12/2016	1.019	404	-	(248)	127	1.302

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ						
Ποσά σε χιλ €	Τακτικό αποθεματικό	Έκτακτα αποθεματικά	Αφορολόγητα αποθεματικά ειδικών διατάξεων νόμων	Αποθεματικό αναλογιστικών αποτελεσμάτων	Άλλα αποθεματικά	Σύνολο
Υπόλοιπο την 31/12/2014	878	404	-	(207)	127	1.202
Μεταβολές κατά τη διάρκεια της χρήσης			-	170		170
Υπόλοιπο την 31/12/2015	878	404	-	(37)	127	1.372
Μεταβολές κατά τη διάρκεια της χρήσης	140		-	(223)		(83)
Υπόλοιπο την 31/12/2016	1.019	404	-	(261)	127	1.289

Αναλυτική παρουσίαση της κίνησης που παρουσίασε η Καθαρή Θέση του Ομίλου και της Εταιρείας, παρατίθεται στην «Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων» της παρούσας έκθεσης.

5.10.1. Μετοχικό κεφάλαιο

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016, το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται σε € 23.927.680, διαιρούμενο σε 21.364.000 κοινές ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας € 1,12 έκαστη. Οι μετοχές της Εταιρείας είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών, στην κατηγορία χαμηλής διασποράς και ειδικών χαρακτηριστικών, είναι διαπραγματεύσιμες στο χρηματιστήριο Αθηνών στην «Κύρια αγορά» και συμμετέχουν στον υπερκλάδο Ταξίδια & Αναψυχή, κλάδος Ξενοδοχεία.

Δεν υπάρχουν στο τέλος της τρέχουσας χρήσης, μετοχές της μητρικής Εταιρείας που κατέχονται από την ίδια ή από θυγατρικές της ή από κοινού ελεγχόμενες επιχειρήσεις.

Η Διοίκηση της ΛΑΜΨΑ λαμβάνοντας υπόψη, την προβλεπόμενη πορεία της Εταιρείας, τα επενδυτικά της σχέδια και με στόχο την τόνωση της ρευστότητάς της, την κεφαλαιακή της ενίσχυση αλλά και την εξέταση ενδεχόμενης μείωσης του χρηματοοικονομικού της κόστους μέσω καταβολής δανειακού κεφαλαίου πέραν του συμβατικού, προτείνει στην Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων τη μη διανομή μερίσματος από τα κέρδη της χρήσεως. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η προτεινόμενη διανομή τελεί υπό την έγκριση της ετήσιας τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων. Σε περίπτωση τροποποίησης της πρότασης διανομής προς την Τακτική Γενική Συνέλευση, η Εταιρεία θα ενημερώσει εγκαίρως το επενδυτικό κοινό σχετικά πριν και μετά τις αποφάσεις της Ετήσιας Γενικής Συνέλευσης.

Τα κέρδη της ΛΑΜΨΑ Α.Ε. για τη χρήση 2016, ποσού χιλ € 4.641, προτείνεται να διανεμηθούν ως εξής:

Ποσά σε χιλ €	
Καθαρά κέρδη χρήσης	4.641
Κέρδη (Ζημίες) προηγούμενης χρήσης	2.806
Αποθεματικό 2016	(140)
Υπόλοιπο Κερδών εις νέον	7.307
Μείον: Προτεινόμενο Τακτικό αποθεματικό	(365)
Κέρδη προς διανομή στους μετόχους	6.942
Πρώτο Μέρισμα	-
Επιπλέον Μέρισμα	-
Κέρδη εις νέο	6.942
Μέρισμα ανά μετοχή (σε €)	

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η προτεινόμενη διανομή τελεί υπό την έγκριση της ετήσιας τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων.

5.11. Ανάλυση των προβλέψεων

Ακολούθως παρατίθεται ανάλυση των προβλέψεων που έχει διενεργήσει ο Όμιλος και η Εταιρεία :

	Ο ΟΜΙΛΟΣ					Προβλέψεις πελατών
	Ζημίες από μετοχές	Λοιπές προβλέψεις	Διαφορών φορολογικού ελέγχου	Άλλα (νομικές αξιώσεις)	Σύνολο	
31.12.2014	9	0	-	554	563	96
Πρόσθετες προβλέψεις	-	-	-	59	59	132
Χρησιμοποιημένες προβλέψεις	-	-	-	(29)	(29)	(67)
Αχρησιμοποίητα ποσά που αναστράφηκαν	-	-	-	(4)	(4)	(19)
Ανακατατάξεις	-	-	-	-	-	-
31.12.2015	9	0	-	580	590	143
Πρόσθετες προβλέψεις	-	-	-	42	42	50
Χρησιμοποιημένες προβλέψεις	-	-	-	(1)	(1)	-
Αχρησιμοποίητα ποσά που αναστράφηκαν	-	-	-	(10)	(10)	-
31.12.2016	9	0	-	611	621	193

	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ					Προβλέψεις πελατών
	Ζημίες από μετοχές	Λοιπές προβλέψεις	Διαφορών φορολογικού ελέγχου	Άλλα (νομικές αξιώσεις)	Σύνολο	
31.12.2014	9	-	-	98	107	80
Πρόσθετες προβλέψεις	-	-	-	15	15	132
Χρησιμοποιημένες προβλέψεις	-	-	-	(29)	(29)	(61)
Αχρησιμοποίητα ποσά που αναστράφηκαν	-	-	-	(4)	(4)	(19)
31.12.2015	9	-	-	80	89	132
Πρόσθετες προβλέψεις	-	-	-	-	-	50
31.12.2016	9	-	-	80	89	182

Από τον ανωτέρω πίνακα, οι προβλέψεις επισφαλών απαιτήσεων εμφανίζονται αφαιρετικά των απαιτήσεων.

5.12. Ανάλυση των προμηθευτών

Ακολούθως παρατίθεται ανάλυση των προμηθευτών και των λοιπών βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων του Ομίλου και της Εταιρείας:

Ποσά σε χιλ. €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Προμηθευτές	2.547	2.147	2.434	2.064
Επιταγές Πληρωτέες	-	125	-	125
Σύνολο Προμηθευτών και Λοιπών Υποχρεώσεων	2.547	2.272	2.434	2.189

5.13. Ανάλυση των λοιπών υποχρεώσεων και Προκαταβολών

Ποσά σε χιλ. €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Προκαταβολές πελατών	1.440	844	1.298	634
Κοινωνική ασφάλιση	695	661	695	661
Έξοδα χρήσης δεδουλευμένα	844	871	611	602
Έσοδα επόμενων χρήσεων	63	77	3	3
Μερίσματα	-	1	-	1
Υποχρεώσεις από συνδεδεμένες εταιρείες	-	-	-	-
Άλλες βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	2.688	2.535	2.464	2.298
Σύνολο	5.730	4.988	5.071	4.198

Οι εύλογες αξίες των εμπορικών και λοιπών υποχρεώσεων δεν παρουσιάζονται χωριστά καθώς, εξαιτίας της βραχυπρόθεσμης διάρκειας τους, η Διοίκηση θεωρεί ότι οι λογιστικές αξίες, που αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης, αποτελούν μία λογική προσέγγιση των εύλογων αξιών.

Οι λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις αφορούν κυρίως υποχρεώσεις προς την Διαχειρίστρια Εταιρεία και πρόσθετες υποχρεώσεις ενοικίων βάσει όρων σύμβασης.

5.14. Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις

Οι τρέχουσες φορολογικές και λοιπές υποχρεώσεις του Ομίλου και της Εταιρείας παρατίθενται ακολούθως:

Ποσά σε χιλ. €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Τρέχουσες φορ. Υποχρεώσεις				
Φόρος εισοδήματος	782	182	778	-
Σύνολο τρεχουσ. Φορ. Υποχρ.	782	182	778	-

5.15. Αναβαλλόμενες Φορολογικές Απαιτήσεις και Υποχρεώσεις

Ο συμψηφισμός των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων λαμβάνει χώρα όταν υπάρχει, από πλευράς εταιρείας, εφαρμόσιμο νομικό δικαίωμα για κάτι τέτοιο και όταν οι αναβαλλόμενοι φόροι εισοδήματος αφορούν στην ίδια φορολογική αρχή.

Οι συντελεστές φορολογίας της χρήσης 2016 των εταιρειών που δραστηριοποιούνται στο εξωτερικό έχουν ως εξής:

Χώρα	Συντελεστής Φορολογίας
ΣΕΡΒΙΑ	15%
ΚΥΠΡΟΣ	12,5%

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος υπολογίζεται επί των προσωρινών διαφορών, με τη χρησιμοποίηση των φορολογικών συντελεστών που αναμένεται να ισχύουν στις χώρες όπου δραστηριοποιούνται οι εταιρίες του Ομίλου. Τα ποσά που εμφανίζονται στον ισολογισμό εκτιμάται ότι θα ανακτηθούν ή θα διακανονιστούν μετά την 31η Δεκεμβρίου 2016.

Η αναβαλλόμενη φορολογία της 31/12/2016 για τις εταιρείες του Ομίλου που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα έχει υπολογιστεί με βάση τον ισχύοντα φορολογικό συντελεστή 29% που θεσπίστηκε με τον Ν.4334/2015.

Οι φορολογικές ζημιές αναγνωρίζονται ως αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις στο βαθμό που η ανάκτηση του σχετικού φορολογικού οφέλους μέσω των μελλοντικών φορολογικών κερδών είναι πιθανή.

Κατά την 31η Δεκεμβρίου 2016, ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν έχουν πλέον συσσωρευμένες μεταφερόμενες φορολογικές ζημιές και συνεπώς το ποσό των χιλ. € 1.064 που είχε αναγνωριστεί κατά τις προηγούμενες χρήσεις έχει συμψηφιστεί πλήρως με φόρο εισοδήματος.

Η ανάλυση των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων του Ομίλου έχει ως κάτωθι:

	31.12.2016		31.12.2015	
Ποσά σε χιλ. €	Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	Αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση	Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	Αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	6.638	(3.275)	8.343	(5.169)
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	161	-	182	-
Συμμετοχές	667	-	-	-
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	11	-	29	-
Αποθεματικό αναλογιστικών αποτελεσμάτων	106	-	15	-
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	652	-	645	-
Κρατικές επιχορηγήσεις	-	(11)	-	(12)
Φορολογικές ζημιές προς συμψηφισμό	-	-	1.064	-
Προβλέψεις-υποχρεώσεις	17	-	-	(8)
Σύνολο	8.251	(3.285)	10.278	(5.189)
Συμψηφισμός	(159)	159	(1.761)	1.761
Καθαρή αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση / (υποχρέωση)	8.092	(3.126)	8.518	(3.428)

Οι κινήσεις των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων του Ομίλου για τις χρήσεις 2016 & 2015 έχουν ως κάτωθι:

Ο ΟΜΙΛΟΣ				
	1.1.2016	Αναγνωρισμένες σε λοιπά Συνολικά Εισοδήματα	Αναγνωρισμένες στα αποτελέσματα της χρήσης	31.12.2016
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις (υποχρεώσεις)				
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	3.174		189	3.363
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	182		(22)	161
Συμμετοχές	-		667	667
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	29		(18)	11
Αποθεματικό αναλογιστικών αποτελεσμάτων	15	91		106
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	645		7	652
Κρατικές επιχορηγήσεις	(12)		2	(11)
Φορολογικές ζημιές προς συμψηφισμό	1.064		(1.064)	-
Προβλέψεις-υποχρεώσεις	(8)		25	17
Σύνολο	5.089	91	(215)	4.966

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

για την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2016

Ο ΟΜΙΛΟΣ				
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις (υποχρεώσεις)	1.1.2015	Αναγνωρισμένες σε λοιπά Συνολικά Εισοδήματα	Αναγνωρισμένες στα αποτελέσματα της χρήσης	31.12.2015
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	2.351		823	3.174
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	-		182	182
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	9		20	29
Αποθεματικό αναλογιστικών αποτελεσμάτων	73	(58)		15
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	536		110	645
Κρατικές επιχορηγήσεις	(13)		0	(12)
Φορολογικές ζημιές προς συμψηφισμό	-		1.064	1.064
Προβλέψεις-υποχρεώσεις	36		(44)	(8)
Αναγνώριση φορολογικών ζημιών	305		(305)	-
Αναγνώριση συμψηφισμού ζημιών με αποθεματικό Ν.4172/2013 μετ. διατάξεις άρθρου 72	1.950		(1.950)	-
Σύνολο	5.247	(58)	(100)	5.089

Η ανάλυση των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων της Εταιρείας για τις χρήσεις 2016 & 2015 έχουν ως κάτωθι:

Ποσά σε χιλ. €	31.12.2016		31.12.2015	
	Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	Αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση	Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	Αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	6.489		7.840	(1.237)
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	161	-	182	-
Συμμετοχές	851			
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	11		29	
Αποθεματικό αναλογιστικών αποτελεσμάτων	106		15	
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	652		645	
Κρατικές επιχορηγήσεις		(11)		(12)
Φορολογικές ζημιές προς συμψηφισμό			1.064	
Προβλέψεις-υποχρεώσεις	17			(8)
Σύνολο	8.287	(11)	9.775	(1.257)
Συμψηφισμός	(11)	11	(1.257)	1.257
Καθαρή αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση / (υποχρέωση)	8.276	-	8.518	-

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

για την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2016

Οι κινήσεις των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων της Εταιρείας για τις χρήσεις 2016 & 2015 έχουν ως κάτωθι:

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ				
	1.1.2016	Αναγνωρισμένες σε λοιπά Συνολικά Εισοδήματα	Αναγνωρισμένες στα αποτελέσματα της χρήσης	31.12.2016
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	6.603		(114)	6.489
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	182		(22)	161
Συμμετοχές	-		851	851
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	29		(18)	11
Αποθεματικό αναλογιστικών αποτελεσμάτων	15	91	-	106
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	645		7	652
Κρατικές επιχορηγήσεις	(12)		2	(11)
Φορολογικές ζημιές προς συμψηφισμό	1.064		(1.064)	-
Προβλέψεις-υποχρεώσεις	(8)		25	17
Σύνολο	8.518	91	(333)	8.276

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ				
	1.1.2015	Αναγνωρισμένες σε λοιπά Συνολικά Εισοδήματα	Αναγνωρισμένες στα αποτελέσματα της χρήσης	31.12.2015
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις (υποχρεώσεις)				
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	6.197		406	6.603
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	-		182	182
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	9		20	29
Αποθεματικό αναλογιστικών αποτελεσμάτων	73	(58)	-	15
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	536		110	645
Κρατικές επιχορηγήσεις	(13)		0	(12)
Φορολογικές ζημιές προς συμψηφισμό			1.064	1.064
Προβλέψεις-υποχρεώσεις	36		(44)	(8)
Αναγνώριση φορολογικών ζημιών	305		(305)	-
Αναγνώριση συμψηφισμού ζημιών με αποθεματικό Ν.4172/2013 μετ. διατάξεις άρθρου 72	1.950		(1.950)	-
Σύνολο	9.092	(58)	(517)	8.518

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

για την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2016

5.16. Ανάλυση των δανείων

Οι δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου και της Εταιρείας, τόσο οι μακροπρόθεσμες όσο και οι βραχυπρόθεσμες αναλύονται στον επόμενο πίνακα:

Ποσά σε χιλ. €	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Μακροπρόθεσμος δανεισμός				
Ομολογιακά δάνεια	24.997	29.938	24.997	29.938
Μακροπρόθεσμο τραπεζικά δάνεια	797	1.129	-	-
Σύνολο μακροπρόθεσμου δανεισμού	25.794	31.067	24.997	29.938
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός				
Βραχυπρόθεσμο δάνεια τραπεζών	82	3	-	-
Βραχυπρόθεσμο τμήμα ομολογιακών και τραπεζικών δανείων	5.584	5.442	5.169	5.110
Σύνολο βραχυπρόθεσμου δανεισμού	5.666	5.445	5.169	5.110
Σύνολο	31.460	36.512	30.166	35.049

Επί των Ακινήτων του Ομίλου και της Μητρικής υφίστανται εμπράγματα βάρη ποσού χιλ € 48.550 και \$ 25.500 για ανεξόφλητο υπόλοιπο δανείων ποσού χιλ € 31.460 και χιλ. € 36.512 αντίστοιχα. Επίσης υφίσταται εγγυήσεις της μητρικής ποσού χιλ. € 600 και ενέχυρο επί του 100% του καταβλημένου, κατά το χρόνο σύναψης του δανείου, μετοχικού κεφαλαίου της στην Εταιρεία ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΘΕΡΕΤΡΑ Α.Ε. για εξασφάλιση ομολογιακού της δανείου.

Κατά τη διάρκεια της περιόδου η εταιρεία και ο Όμιλος δεν έλαβαν νέα δάνεια, ενώ αποπλήρωσαν χιλ € 5.277 και χιλ. € 5.110 αντίστοιχα.

Τα πραγματικά σταθμισμένα μέσα επιτόκια δανεισμού του Ομίλου, την ημερομηνία του ισολογισμού είναι:

	31/12/2016	31/12/2015
Τραπεζικός δανεισμός	2,95%	3,18%

5.17. Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις

Οι λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις στην Εταιρεία και τον Όμιλο αφορούν κατά κύριο λόγο τις μακροπρόθεσμες δόσεις για την υπαγωγή της Εταιρείας στο Ν.4178/2013.

5.18. Ανάλυση των παροχών σε εργαζομένους μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Η κίνηση της καθαρής υποχρέωσης στον ισολογισμό του Ομίλου και της Εταιρείας έχει ως εξής:

Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία:

Ποσά σε € χιλ.	31/12/2016		31/12/2015	
	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Σύνολο	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Σύνολο
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών	2.615	2.615	2.277	2.277
	2.615	2.615	2.277	2.277
Ταξινομημένη ως :				
Μακροπρόθεσμη υποχρέωση	2.615	2.615	2.277	2.277
Βραχυπρόθεσμη υποχρέωση	0	0	0	0

Η μεταβολή στην παρούσα αξία της υποχρέωσης για τα καθορισμένα προγράμματα παροχών έχει ως εξής:

	31/12/2016		31/12/2015	
	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Σύνολο	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Σύνολο
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών την 1η Ιανουαρίου	2.277	2.277	2.340	2.340
Τρέχον κόστος απασχόλησης	128	128	138	138

Ποσά σε χιλ €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Έξοδο τόκων	56	56	47	47
Επανεκτιμήσεις - αναλογιστικές ζημιές /(κέρδη) από μεταβολές χρηματοοικονομικών παραδοχών	315	315	(228)	(228)
Παροχές πληρωθείσες	(189)	(189)	(26)	(26)
Κόστος προϋπηρεσίας	28	28	6	6
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών την 31η Δεκεμβρίου	2.615	2.615	2.277	2.277

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων είναι:

	31/12/2016		31/12/2015	
	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Σύνολο	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Σύνολο
Ποσά σε € 000				
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	128	128	138	138
Κόστος προϋπηρεσίας	28	28	6	6
Καθαρός τόκος πάνω στην υποχρέωση παροχών	56	56	47	47
Συνολικά έξοδα αναγνωρισμένα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	212	212	191	191

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά έσοδα της Κατάστασης Λοιπών Συνολικών Εσόδων είναι:

	31/12/2016		31/12/2015	
	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Σύνολο	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Σύνολο
Ποσά σε € 000				
Αναλογιστικά κέρδη /(ζημιές) από μεταβολές σε χρηματοοικονομικές παραδοχές	(315)	(315)	228	228
Συνολικά έσοδα /(έξοδα) αναγνωρισμένα στα λοιπά συνολικά έσοδα	(315)	(315)	228	228

Η Εταιρεία ανέθεσε σε αναγνωρισμένους ανεξάρτητους μελετητές-αναλογιστές, να πραγματοποιήσουν εκτίμηση για τις υποχρεώσεις της Εταιρείας που απορρέουν από την υποχρέωση της να καταβάλει αποζημιώσεις λόγω συνταξιοδότησης. Οι βασικές υποθέσεις της αναλογιστικής μελέτης την 31η Δεκεμβρίου 2016 έχουν ως κάτωθι:

	31/12/2016	31/12/2015
Προεξοφλητικό επιτόκιο της 31ης Δεκεμβρίου	1,76%	2,56%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	1,75%	1,75%
Πληθωρισμός	1,75%	1,75%

Δημογραφικές υποθέσεις:

Οι υποθέσεις που παρουσιάζονται παρακάτω αφορούν στα διάφορα αίτια αποχώρησης από την ομάδα:

1)Θνησιμότητα

Έχει χρησιμοποιηθεί ο ελβετικός πίνακας θνησιμότητας EVK2000 για άνδρες και γυναίκες.

2)Νοσηρότητα

Έχει χρησιμοποιηθεί ο ελβετικός πίνακας θνησιμότητας EVK2000 για άνδρες και γυναίκες τροποποιημένος κατά 50%

3)Ηλικίες Κανονικής Αποχώρησης

Έχουν χρησιμοποιηθεί οι όροι αποχώρησης του Ταμείου Κοινωνικής Ασφάλισης που ανήκει ο κάθε εργαζόμενος θεωρώντας αναγνώριση κατά μέσο όρο 2 ετών υπηρεσίας σύμφωνα τη δυνατότητα που παρέχει ο ασφαλιστικός νόμος.

Τα ανωτέρω αποτελέσματα εξαρτώνται από τις υποθέσεις (οικονομικές και δημογραφικές) εκπόνησης της αναλογιστικής μελέτης. Ως εκ τούτου, εάν είχε χρησιμοποιηθεί επιτόκιο προεξόφλησης 0,5% υψηλότερο, τότε η συνολική υποχρέωση θα ήταν χαμηλότερη κατά περίπου 7,7%. Εάν είχε χρησιμοποιηθεί υπόθεση αύξησης αποδοχών κατά 0,5% τότε η συνολική υποχρέωση θα ήταν υψηλότερη κατά περίπου 7%.

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

για την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2016

5.19. Ανάλυση λογαριασμών αποτελεσμάτων

Ο τομέας του τουρισμού στην Ελλάδα, κατά την διάρκεια του 2016, παρουσίασε σχετική σταθεροποίηση, καθώς παρατηρήθηκε άνοδος των αφίξεων και σχετική αύξηση των εσόδων. Αντίθετα, οι συνέπειες της οικονομικής κρίσης στην χώρα, απεικονίζονται στα έσοδα του επισιτιστικού τομέα (Food & Beverage) όπου η ελληνική παρουσία ήταν παγίως ισχυρή, με αποτέλεσμα χαμηλότερους ρυθμούς αύξησης σε σχέση με αυτής των δωματίων.

Στην ξενοδοχειακή αγορά της Σερβίας παρατηρείται επίσης περίοδος στασιμότητας, αφού επανακάμπτει μεν μερικώς η ζήτηση, βοηθούμενη και από τις νέες υποδομές ενόψει ένταξης στην Ε.Ε., (αεροδρόμιο, ιδιωτικοποίηση αερομεταφορέα κλπ.), πλην όμως καταγράφονται απώλειες εσόδων λόγω της λειτουργίας πολλών νέων ξενοδοχείων στην πόλη του Βελιγραδίου.

Η πληρότητα δωματίων στην αγορά ξενοδοχείων πολυτελείας της Αθήνας αυξήθηκε κατά 3,6% έναντι της αντίστοιχης περιόδου του 2015 διαμορφώνοντας τον δείκτη στο 67,7% έναντι 65,3% το 2015. Η μέση τιμή δωματίου στα ξενοδοχεία αυξήθηκε κατά 3,3% έναντι του 2015, φτάνοντας τα € 158,19 έναντι € 153,20 το 2015. Κατά συνέπεια το έσοδο ανά διαθέσιμο δωμάτιο αυξήθηκε στα ξενοδοχεία πολυτελείας της Αθήνας κατά 7,0% (λόγω και της μείωσης των διαθέσιμων δωματίων κατά 4,9%) ενώ τα συνολικά έσοδα δωματίων αυξήθηκαν κατά 1,8%.

Αποτέλεσμα των ανωτέρω είναι η διαμόρφωση σημαντικών κονδυλίων των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων ως εξής:

- Ο **κύκλος εργασιών** του Ομίλου ανήλθε σε € 52.380 χιλ. έναντι € 51.522 χιλ. το 2015 σημειώνοντας αύξηση 1,67%. Στην μητρική Εταιρεία αντίστοιχα (Ξενοδοχείο «Μεγάλη Βρετανία» και King George) ανήλθε σε € 42.072 χιλ. από € 41.443 χιλ. το 2015, ήτοι αυξημένη κατά 1,52% προερχόμενη κυρίως από τα έσοδα δωματίων (πληρότητα & μέση τιμή) συνέπεια πολιτικής σταθερότητας και επανάκαμψης εισερχόμενου τουρισμού. Η συμμετοχή του King George ανήλθε σε εκ € 8,5 έναντι εκ € 8,5 του 2015.
- Τα ενοποιημένα μικτά κέρδη ανήλθαν στο ποσό των € 19.244 χιλ. από € 19.055 χιλ. το 2015, σημειώνοντας αύξηση της τάξης του 1%, ενώ το περιθώριο μικτού κέρδους αυξήθηκε από 36,98% το 2015 σε 36,74% το 2016. Τα μικτά κέρδη της μητρικής εταιρείας διαμορφώθηκαν σε € 16.530 χιλ. έναντι € 16.448 χιλ. το 2015, σημειώνοντας αύξηση της τάξης του 0.50%. Το περιθώριο μικτού κέρδους της Εταιρείας ανήλθε σε 39,29% το 2016 από 39.69% την προηγούμενη χρονιά. Η αύξηση αυτή οφείλεται κυρίως στην μεγάλη αύξηση του κύκλου εργασιών και κατά συνέπεια στην βελτίωση των περιθωρίων κερδοφορίας λόγω των σχετικά σταθερών δαπανών μισθοδοσίας, κύριο συστατικό στοιχείο του κόστους πωληθέντων.
- Τα λειτουργικά κέρδη του Ομίλου (προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων-EBITDA) ανήλθαν στο ποσό των € 13.023 χιλ. έναντι € 11.745 χιλ. το 2015, παρουσιάζοντας αύξηση σε ποσοστό 10,88%. Η σημαντική αύξηση του EBITDA αντικατοπτρίζει την επίδραση της σημαντικής αύξησης του κύκλου εργασιών αλλά και την χρηστή διαχείριση, η οποία απέδωσε άκρως ικανοποιητικά flow through μεταξύ εσόδων και EBITDA. Στην μητρική Εταιρεία ανήλθε σε χιλ. € 9.773 έναντι χιλ. € 8.562 το 2015 παρουσιάζοντας αύξηση κατά 14,14 % το οποίο οφείλεται στην αύξηση του κύκλου εργασιών. Να σημειωθεί ότι και τα ξενοδοχεία της Σερβίας παρουσιάζουν θετικά EBITDA.
- Το Χρηματοοικονομικό κόστος του Ομίλου και της εταιρείας είχε μείωση κατά χιλ. € 196 και χιλ. € 200 αντίστοιχα η οποία οφείλεται στη μείωση των δανειακών υποχρεώσεων της Μητρικής κατά χιλ € 4.882 (από € 35.049 χιλ σε € 30.166 χιλ.).
- Τα λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα του Ομίλου επιβαρύνθηκαν με συναλλαγματικές διαφορές που προέρχονται κυρίως από την αποτίμηση του δανείου σε δολάρια της Εταιρείας ενώ κατά την προηγούμενη χρήση έχουν επιβαρυνθεί και με την αναταξινόμηση του «Αποθεματικού Συναλλαγματικών Διαφορών» ποσού χιλ €502. λόγω εθελοντικής εκκαθάρισης της θυγατρικής Εταιρείας North Heaven Ltd. Πλέον των συναλλαγματικών διαφορών, τα αποτελέσματα της Εταιρείας περιλαμβάνουν τα έσοδα από μερίσματα αξίας χιλ. € 650 , έναντι χιλ. € 1.535 την προηγούμενη χρήση.
- Το αποτέλεσμα (ζημιές) από απομειώσεις ενσώματων παγίων οφείλεται σε αποτίμηση των κτιρίων της θυγατρικής Εταιρείας Excelsior Belgrade και Beogradsko Mesovito Preduzece. στην Σερβία και επιβαρύνθηκε με € 3.479 χιλ. το 2016 έναντι € 2.035 χιλ. (το οποίο όμως αφορούσε μόνο την Εταιρεία BEOGRADSKO MESOVITO PREDUZECE στην Σερβία). Η Διοίκηση του Ομίλου θεωρεί ότι οι ως

άνω απομειώσεις δεν ανταποκρίνονται στην εμπορική αξία των ακινήτων και είναι συγκυριακό προϊόν προσαρμογών που επιβλήθηκαν από τα Δ.Π.Χ.Α.. Η έλλειψη συγκρίσιμων συναλλαγών (comparables) στην Σερβία δεν επέτρεψε στη διαμόρφωση εικόνας εμπορικών αξιών την ίδια στιγμή που η έναρξη λειτουργίας νέων διεθνών ξενοδοχειακών μονάδων στο Βελιγράδι δείχνει αύξηση των προσδοκιών που δεν συνάδει με τις ως άνω απομειώσεις. Η διαπίστωση τέτοιων συναλλαγών που η Διοίκηση πιστεύει ότι θα επανέλθουν ενόψει της ένταξης της Σερβίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα επιτρέψει την αναστροφή των διενεργηθέντων απομειώσεων.

- **Τα Αποτελέσματα προ φόρων** του Ομίλου διαμορφώθηκαν σε κέρδη € 3.112 χιλ. από € 1.548 το 2015. Τα κέρδη προ φόρων της Εταιρείας ανήλθαν σε € 5.751 χιλ. έναντι κερδών € 5.212 χιλ. το 2015.
- **Τα καθαρά αποτελέσματα (μετά από φόρους και προ δικαιωμάτων μη ελεγχουσών συμμετοχών)** του Ομίλου ανήλθαν σε κέρδη € 2.288 χιλ. από κέρδη € 1.303 το 2015, ως συνέπεια των ανωτέρω και της επίδρασης του φόρου οποιός ανήλθε σε έξοδο που χιλ. € 1.194 έναντι εξόδου χιλ. € 294 την χρήση 2015.
- Κατά τη διάρκεια της χρήσης για τον Όμιλο και την Εταιρεία, οι καθαρές επενδύσεις σε ενσώματα και άυλα περιουσιακά στοιχεία ανήλθαν στο ποσό των χιλ € 4968 και χιλ € 4.158 2015: χιλ € 2.774 και χιλ € 2.464 αντίστοιχα).

Κύκλος Εργασιών

Στον κάτωθι πίνακα δίνεται ανάλυση των εσόδων του Ομίλου και της Εταιρείας ανά κύρια κατηγορία:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01/01-31/12/2016	01/01-31/12/2015	01/01-31/12/2016	01/01-31/12/2015
Έσοδα Δωματίων	33.698	33.307	27.310	26.666
Πωλήσεις Τροφίμων & Ποτών	15.787	15.229	12.648	12.503
Έσοδα SPA-Health Club	378	352	-	-
Έσοδα Τηλεφωνείου	19	21	-	-
Λοιπά Έσοδα	2.498	2.613	2.115	2.274
ΣΥΝΟΛΟ	52.380	51.522	42.072	41.443

Το **Μικτό Κέρδος** για τον Όμιλο ανήλθε σε:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	1/1-31/12/2016	1/1-31/12/2015	1/1-31/12/2016	1/1-31/12/2015
Ποσά σε χιλ. €				
Μικτό Κέρδος	19.244	19.055	16.530	16.448
Ποσοστό μικτού κέρδους	37%	37%	39%	40%

- **Έξοδα ανά κατηγορία**

Η ανάλυση των εξόδων ανά κατηγορία του Ομίλου και της εταιρείας, έχουν ως ακολούθως:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ			Η ΕΤΑΙΡΙΑ		
	Κόστος πωληθέντων	Έξοδα διοίκησης	Έξοδα διάθεσης	Κόστος πωληθέντων	Έξοδα διοίκησης	Έξοδα διάθεσης
1.1 - 31.12.2016						
Αναλώσεις αποθεμάτων	6.657	37	10	4.831	-	-
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	13.515	2.183	876	10.672	1.933	851
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	313	2.295	3.433	294	1.908	3.230
Παροχές τρίτων	4.112	672	37	4.112	604	26
Φόροι - τέλη	480	366	20	480	357	6
Διάφορα έξοδα	3.298	990	1.053	2.608	288	805
Αποσβέσεις	4.673	294	3	2.456	294	3
Προβλέψεις εκμετάλλευσης	88	-	-	88	-	-
Σύνολα	33.136	6.836	5.432	25.542	5.385	4.921

	Ο ΟΜΙΛΟΣ			Η ΕΤΑΙΡΙΑ		
	Κόστος πωληθέντων	Έξοδα διοίκησης	Έξοδα διάθεσης	Κόστος πωληθέντων	Έξοδα διοίκησης	Έξοδα διάθεσης
1.1 - 31.12.2015						
Αναλώσεις αποθεμάτων	6.295	27	8	4.646	-	-
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	13.247	2.098	934	10.525	1.929	912
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	313	2.947	3.450	297	2.498	3.265
Παροχές τρίτων	4.160	675	109	4.160	599	85
Φόροι - τέλη	520	167	18	520	163	12
Διάφορα έξοδα	3.238	952	1.146	2.531	281	814
Αποσβέσεις	4.658	274	3	2.280	274	3
Προβλέψεις εκμετάλλευσης	35	-	-	35	-	-
Σύνολα	32.467	7.139	5.668	24.995	5.744	5.091

Τα Λοιπά Έσοδα και Έξοδα του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύεται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	1.1 - 31.12.2016	1.1 - 31.12.2015	1.1 - 31.12.2016	1.1 - 31.12.2015
Λοιπά Έσοδα				
Έσοδα από Επιδοτήσεις-Επιχορηγήσεις	22	19	22	19
Άλλα έσοδα Παρεπόμενων ασχολιών	283	68	283	68
Έσοδα από Ενοίκια	682	653	333	317
Προμήθειες -Μεσιτείες	57	53	57	53
Έσοδα από αχρησιμοποίητες προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων	44	-	17	-
Έσοδα από χρησιμοποιούμενες προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων	-	15	-	15
Τιμολογούμενες δαπάνες	178	147	178	147
Κέρδη από εκποίηση παγίων	15	0	-	-
Λοιπά έσοδα	92	38	12	31
Σύνολο	1.373	993	902	649

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	1.1 - 31.12.2016	1.1 - 31.12.2015	1.1 - 31.12.2016	1.1 - 31.12.2015
Λοιπά Έξοδα				
Ζημιές από διαγραφές ανεπίδεκτων εισπράξεων	1	-	1	-
Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις & δικαστικές υποθέσεις	42	187	-	143
Τόκοι υπερημερίας αποζημιώσεων δικαστικών υποθέσεων	1	1	1	1
Πρόστιμα και προσαυξήσεις	54	19	54	19
Φόροι προηγούμενων χρήσεων & ΕΤΑΚ	40	26	40	26
Λοιποί φόροι	49	23	-	-
Λοιπά Έξοδα προηγούμενων χρήσεων	9	63	6	63
Λοιπά έξοδα	101	112	3	5
Σύνολο Λοιπών Εξόδων	296	431	106	258

5.20. Χρηματοοικονομικά έσοδα/έξοδα & Λοιπά Χρηματοοικονομικά Αποτελέσματα

Η ανάλυση του χρηματοοικονομικών αποτελεσμάτων του Ομίλου και της εταιρείας είχε ως ακολούθως:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	1.1 - 31.12.2016	1.1 - 31.12.2015	1.1 - 31.12.2016	1.1 - 31.12.2015
Έσοδα τόκων από:				
- Τραπεζικές καταθέσεις	23	32	1	4
- Τόκοι πελατών	5	16	-	-
Χρηματοοικονομικά Έσοδα	28	49	1	4

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	1.1 - 31.12.2016	1.1 - 31.12.2015	1.1 - 31.12.2016	1.1 - 31.12.2015
Έξοδα τόκων από:				
- Υποχρέωσης αποζημίωσης προσωπικού	56	47	56	47
- Δάνεια τραπεζών	1.001	1.229	918	1.156

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

για την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2016

- Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	8	11	-	-
- Λοιπά Τραπεζικά Έξοδα & προμήθειες	50	15	26	-
- Προμήθειες Εγγυητικών Επιστολών	9	6	9	6
- Λοιπά χρηματοοικονομικά έξοδα	-	15	-	-
Χρηματοοικονομικό Κόστος	1.126	1.322	1.009	1.209

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Έσοδα από μερίσματα	-	-	650	1.535
Κέρδη από συναλλαγματικές διαφορές	127	40	142	40
Ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές	(491)	(1.693)	(417)	(1.163)
Σύνολο	(364)	(1.653)	376	412

5.21. Συμφωνία του φόρου εισοδήματος

Το ποσό του φόρου στα κέρδη προ φόρων του Ομίλου και της εταιρείας, διαφέρει από το θεωρητικό ποσό που θα προέκυπτε χρησιμοποιώντας τον σταθμισμένο μέσο φορολογικό συντελεστή που εφαρμόζεται στα κέρδη των ενοποιημένων εταιρειών. Η σχέση μεταξύ του αναμενόμενου φορολογικού εξόδου, βασιζόμενου στον πραγματικό φορολογικό συντελεστή του Ομίλου, και του φορολογικού εξόδου που πραγματικά αναγνωρίστηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων, έχει ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01/01-31/12/2016	01/01-31/12/2015	01/01-31/12/2016	01/01-31/12/2015
Τρέχον έξοδο φόρου	(979)	(194)	(778)	-
Αναβαλλόμενος Φόρος Αποτελεσμάτων	(215)	(100)	(333)	(517)
Σύνολο	(1.194)	(294)	(1.110)	(517)

Ο ΟΜΙΛΟΣ	01/01-31/12/2016	01/01-31/12/2015
Κέρδη Προ Φόρων	3.112	1.548
Φορολογικός συντελεστής	29%	29%
Αναμενόμενο φορολογικό έξοδο /(έσοδο) με τον θεσπισμένο φορολογικό συντελεστή	903	449
Προσαρμογή για διαφορές από φορολογικούς συντελεστές		
Επίδραση διαφορετικών φορολογικών συντελεστών σε άλλες χώρες	(432)	220
- άλλα έσοδα απαλλασσόμενα φορολογίας	603	-
- άλλα μη αφαιρούμενα έξοδα	520	700
Αναστροφή αναγνώρισης αναβ/νης φορολογικής απαίτησης προηγούμενων χρήσεων	355	69
Άλλοι φόροι	-	-
Μη αναγνωρισμένες ζημιές χρήσης προς μελλοντικό συμψηφισμό	(86)	(64)
Αναγνωρισθείσα Ζημία παρελθουσών χρήσεων	(851)	-
Λοιπά	182	(39)
Επίδραση αλλαγής φορολογικού συντελεστή	-	(1.041)
Πραγματοποιηθέν φορολογικό έξοδο ,καθαρό	1.194	294
Σταθμισμένος φορολογικός συντελεστής	38,35%	18,98%

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	01/01-31/12/2016	01/01-31/12/2015
Κέρδη Προ Φόρων	5.751	5.212
Φορολογικός συντελεστής	29%	29%
Αναμενόμενο φορολογικό έξοδο /(έσοδο) με τον θεσπισμένο φορολογικό συντελεστή	1.668	1.511
Προσαρμογή για διαφορές από φορολογικούς συντελεστές		
- άλλα έσοδα απαλλασσόμενα φορολογίας	(189)	(445)
- άλλα μη αφαιρούμενα έξοδα	349	551
Αναγνωρισθείσα Ζημία απομείωσης παρελθουσών χρήσεων	(851)	-

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

για την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2016

Λοιπά	133	(60)
Επίδραση αλλαγής φορολογικού συντελεστή	-	(1.041)
Πραγματοποιηθέν φορολογικό έξοδο/(έσοδο) ,καθαρό	1.110	517
Σταθμισμένος φορολογικός συντελεστής	19,31%	9,92%

5.22. Κέρδη / (Ζημιές) ανά μετοχή

Τα βασικά κέρδη / (ζημιές) ανά μετοχή υπολογίστηκαν βάσει των κερδών / (ζημιών) μετά από φόρους και Μη ελέγχουσες συμμετοχές από τις συνεχιζόμενες δραστηριότητες, επί του σταθμισμένου μέσου όρου του αριθμού των σε κυκλοφορία κοινών μετοχών της μητρικής κατά τη διάρκεια της λογιστικής περιόδου

Ακολούθως παρατίθεται ανάλυση των κερδών/ (ζημιών) ανά μετοχή:

Ποσά σε χιλ.	Ομίλος		Εταιρεία	
	01/01-31/12/2016	01/01-31/12/2015	01/01-31/12/2016	01/01-31/12/2015
Κέρδη που αναλογούν στους μετόχους της μητρικής	2.288	1.303	4.641	4.695
Σταθμισμένος μέσος όρος του αριθμού των μετοχών	21.364	21.364	21.364	21.364
Βασικά κέρδη / ζημιές ανά μετοχή (σε €)	0,1071	0,0610	0,2172	0,2198

5.23. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Καμία από τις συναλλαγές δεν εμπεριέχει ειδικούς όρους και συνθήκες και καμία εγγύηση δεν δόθηκε ή λήφθηκε.

Ποσά σε χιλ. €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	01.01-31.12.2016	01.01-31.12.2015	01.01-31.12.2016	01.01-31.12.2015
Πωλήσεις υπηρεσιών				
Θυγατρικές/από κοινού ελεγχόμενες	58	49	58	49
Άλλα συνδεδεμένα μέρη	134	81	134	81
Σύνολο	191	130	191	130
Αγορές υπηρεσιών				
Θυγατρικές/από κοινού ελεγχόμενες	9	13	9	13
Άλλα συνδεδεμένα μέρη	424	397	424	397
Σύνολο	433	411	433	411
Υπόλοιπα Απαιτήσεων				
Θυγατρικές/από κοινού ελεγχόμενες	545	508	545	508
Άλλα συνδεδεμένα μέρη	213	1	213	1
Σύνολο	758	510	758	510
Υπόλοιπα Υποχρεώσεων				
Θυγατρικές/από κοινού ελεγχόμενες	5	6	5	6
Άλλα συνδεδεμένα μέρη	100	67	100	67
Σύνολο	105	73	105	73

Τα ανοιχτά υπόλοιπα τέλους χρήσεως είναι χωρίς εξασφαλίσεις και η τακτοποίηση γίνεται με μετρητά. Δεν έχουν παρασχεθεί ή ληφθεί εγγυήσεις για τις παραπάνω απαιτήσεις.

Σημειώνεται επίσης ότι δεν υφίστανται μεταξύ της Μητρικής Εταιρείας και των θυγατρικών εταιριών ειδικές συμφωνίες ή συνεργασίες και οι τυχόν μεταξύ τους συναλλαγές διεξάγονται με τους εκάστοτε συνήθεις όρους, εντός του πλαισίου και των ιδιαιτεροτήτων κάθε αγοράς.

Για τη χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2016, η Εταιρεία δεν έχει σχηματίσει πρόβλεψη για επισφάλειες οι οποίες να σχετίζονται με ποσά που οφείλονται από συνδεδεμένες εταιρείες.

Από τις ανωτέρω συναλλαγές, οι συναλλαγές και υπόλοιπα με τις θυγατρικές εταιρείες έχουν απαλειφθεί από τα ενοποιημένα οικονομικά στοιχεία του Ομίλου. Μεταξύ θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου υπάρχουν απαιτήσεις / υποχρεώσεις από δανεισμό συνολικής αξίας € 2.146 χιλ. και αντίστοιχα έσοδα / έξοδα τόκων ύψους € 130 χιλ. και συναλλαγματικές διαφορές έσοδα / έξοδα ποσού χιλ. € 92, που απαλείφονται κατά την ενοποίηση.

Οι αμοιβές των διευθυντικών στελεχών και μελών της διοίκησης ήταν οι εξής:

Ποσά σε χιλ. €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01.01-31.12.2016	01.01-31.12.2015	01.01-31.12.2016	01.01-31.12.2015

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

για την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2016

Διευθυντικά στελέχη & μέλη Δ.Σ.				
Μισθοί - Αμοιβές	1.086	1.062	649	771
Κόστος κοινωνικής ασφάλισης	98	95	98	95
Bonus	162	156	162	156
λοιπά	10	113	10	
Σύνολο	1.356	1.426	919	1.021

Σχηματισθείσα πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού του Ομίλου και της Εταιρείας περιλαμβάνεται ποσό ύψους 74 χιλ. ευρώ (2015: 58 χιλ) που αφορά τα Διευθυντικά στελέχη και μέλη της Διοίκησης ενώ στην κατάσταση αποτελεσμάτων έχουν καταχωρηθεί 7,5 χιλ. ευρώ (2015: 6 χιλ)

Σημειώνεται, ότι δεν έχουν χορηγηθεί δάνεια σε μέλη του Δ.Σ ή σε διευθυντικά στελέχη του Ομίλου και τις οικογένειές τους.

5.24. Παροχές προσωπικού

Οι παροχές προς το προσωπικό της εταιρείας και του Ομίλου έχουν ως εξής:

Ποσά σε χιλ. €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01.01-31.12.2016	01.01-31.12.2015	01.01-31.12.2016	01.01-31.12.2015
Μισθοί - Bonus υπαλλήλων	12.724	12.389	10.278	10.147
Κόστος κοινωνικής ασφάλισης	2.929	3.016	2.585	2.569
Λοιπές παροχές προσωπικού	765	730	437	506
Προβλεπόμενες και καταβλημένες αποζημιώσεις προσωπικού	189	26	189	26
Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού	(33)*	118	(33)*	118
Σύνολο	16.573	16.279	13.456	13.366

*Το έσοδο οφείλεται στην διαφορά της αποτίμησης των υποχρεώσεων αποζημίωσης προσωπικού σύμφωνα με το IAS 19 και τις καταβλημένες αποζημιώσεις.

Ο αριθμός των εργαζομένων σε ημερομίσθιους και μισθωτούς έχει ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Μισθωτοί	514	517	280	294
Ημερομίσθιοι	287	239	287	239
Σύνολο	801	756	567	533

5.25. Ενδεχόμενες απαιτήσεις-υποχρεώσεις

- Λειτουργικές μισθώσεις - Έσοδα

Ο Όμιλος εκμισθώνει κάποια γραφεία και καταστήματα βάσει μη ακυρώσιμης λειτουργικής μίσθωσης. Όλες οι μισθώσεις περιλαμβάνουν κάποιον όρο. Έχουν διάφορους όρους, όρους κλιμάκωσης και δικαιώματα. Ακολουθώς παρατίθεται ανάλυση των συμβατικών ενοικίων που θα εισπραχθούν τα προσεχή έτη:

Ποσά σε χιλ. €	ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31/12/2016	31/12/2015
Λειτουργικές μισθώσεις που θα εισπραχθούν σε 1 έτος	300	304
Υποσύνολο 1: Βραχυπρόθεσμες λειτουργικές μισθώσεις	300	304
Λειτουργικές μισθώσεις που θα εισπραχθούν σε 2 με 5 έτη	526	752
Υποσύνολο 2	526	752
Λειτουργικές μισθώσεις που θα εισπραχθούν μετά από 5 έτη	282	496
Υποσύνολο 3	282	496

Υποσύνολο 4 (=2+3): Μακροπρόθεσμες λειτουργικές μισθώσεις	808	1.248
ΣΥΝΟΛΟ (=1+4)	1.108	1.551

Λειτουργικές μισθώσεις - Έξοδα

Την 24/12/2012, καταρτίστηκε μεταξύ της μητρικής εταιρείας και της «Τράπεζα Eurobank Ergasias Ανώνυμη Εταιρεία» οριστικό συμβολαιογραφικό συμφωνητικό μακροχρόνιας μίσθωσης του Ξενοδοχείου King George, με διάρκεια μίσθωσης: δέκα (10) χρόνια με δικαίωμα της Μισθώτριας να την παρατείνει αρχικά για πέντε (5) χρόνια και ακολούθως για άλλα πέντε (5) ακόμη. Η μίσθωση ενεργοποιήθηκε με την υπογραφή του Πρωτοκόλλου Παράδοσης και Παραλαβής του Μισθίου στις 20/3/2013. Το ετήσιο μίσθωμα αποτελείται από Ελάχιστο ετήσιο μίσθωμα ποσού χιλ € 700 και Ποσοστιαίο ετήσιο μίσθωμα ανάλογο με τα Ακαθάριστα Έσοδα υπολογιζόμενο επί των Ακαθαρίστων Εσόδων του Μισθίου και εναλλακτικά επί του αθροίσματος των Ακαθαρίστων Εσόδων των ξενοδοχείων KING GEORGE & Μεγάλης Βρετανίας. Ακολούθως παρατίθεται ανάλυση των ελάχιστων συμβατικών ενοικίων που θα πληρωθούν τα προσεχή έτη:

	ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
Ποσά σε χιλ. €	31/12/2016	31/12/2015
Λειτουργικές μισθώσεις που θα πληρωθούν σε 1 έτος	700	700
Υποσύνολο 1: Βραχυπρόθεσμες λειτουργικές μισθώσεις	700	700
Λειτουργικές μισθώσεις που θα πληρωθούν σε 2 με 5 έτη	2.800	2.800
Υποσύνολο 2	2.800	2.800
Λειτουργικές μισθώσεις που θα πληρωθούν μετά από 5 έτη	852	1.552
Υποσύνολο 3	852	1.552
Υποσύνολο 4 (=2+3): Μακροπρόθεσμες λειτουργικές μισθώσεις	3.652	4.352
ΣΥΝΟΛΟ (=1+4)	4.352	5.052

Επίδικες υποθέσεις

α) Διοικητικές διαδικασίες για την αποζημίωση των πρώην ιδιοκτητών του οικοπέδου επί του οποίου το Ξενοδοχείο Hyatt (θυγατρική Εταιρεία BEOGRADSKO MESOVITO PREDUZECE) και άλλες εγκαταστάσεις τρίτων ανεγέρθηκαν. Η υπόθεση βρίσκεται στην Επιτροπή για τη λήψη αποφάσεων σχετικά με την επιστροφή της γης στο Δήμο Νέου Βελιγραδίου (από εδώ και στο εξής : Επιτροπή) . Παρά το γεγονός ότι το Ανώτατο Δικαστήριο της Σερβίας ακύρωσε δύο φορές το δεύτερο ψήφισμα, η Επιτροπή υποστήριζε ακόμη τη θέση ότι η Εταιρεία είναι υπεύθυνη και θα μπορούσε να ζητήσει την αποκατάσταση των ζημιών που υπέστησαν από τη νομική προκάτοχο από την οποία η Εταιρεία είχε αποκτήσει το οικόπεδο. Για την ανωτέρω υπόθεση ο Όμιλος έχει σχηματίσει πρόβλεψη ποσού χιλ. € 526 χιλ. κατά την 31.12.2016 η οποία θεωρείται επαρκής.

β) Δικαστικές υποθέσεις που έχουν ασκηθεί κατά της θυγατρικής Εταιρείας BEOGRADSKO MESOVITO PREDUZECE αξίας 1.6 εκ.. (μη συμπεριλαμβανομένων τόκων και προσαυξήσεων) .Η πιο σημαντική αγωγή από αυτές αφορά πρώην εργαζόμενους για την καταβολή αποζημίωσης λόγω τερματισμού της σχέσης απασχόλησης στηριζόμενοι στη ρήτρα μη ανταγωνισμού ποσού 1.1 εκ.. Η Διοίκηση του Ομίλου ισχυρίζεται ότι δεν υπάρχουν λόγοι για την αποζημίωση όσον αφορά τον τερματισμό της σχέσης απασχόλησης , δεδομένου ότι και οι δύο ενάγοντες παραιτήθηκαν με δική τους βούληση. Η Διοίκηση της θυγατρικής Εταιρείας έχει δράσει και αυτή εναντίον των εναγόντων, και οι προανακρίσεις και για τις δύο διαμάχες δεν έχουν ξεκινήσει ακόμα. Δεδομένου ότι οι υποθέσεις βρίσκονται ακόμα σε πρώιμο στάδιο, η τελική έκβαση δεν μπορεί προς το παρόν να προσδιοριστεί, και καμία πρόβλεψη για ενδεχόμενη υποχρέωση της εταιρείας πραγματοποιήθηκε στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου. Η υπόθεση αυτή αναφέρεται ως θέμα έμφασης στην έκθεση ελέγχου του Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστική.

Δεν υπάρχουν λοιπές επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές δικαστικών ή διαιτητικών οργάνων που να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση ή λειτουργία του Ομίλου και της Εταιρείας, πέραν των προβλέψεων που έχουν ήδη διενεργηθεί (§ 5.12).

Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις

Οι ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις των εταιριών του Ομίλου έχουν ως εξής:

Εταιρεία	Ανέλεγκτες Χρήσεις
ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ "ΛΑΜΨΑ" Α.Ε.	- *
LUELLA ENTERPRISES LTD	2007 - 2016
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΘΕΡΕΤΡΑ Α.Ε.	-
EKSCELSIOR BELGRADE SOCIALLY OWNED HOTEL & CATERING TOURIST ENTERPRISES	2007 - 2016
BEOGRADSKO MESOVITO PREDUZECE	2012 - 2016
MARKELIA LTD	2010 - 2016

Για τις ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις των εταιριών του Ομίλου, υπάρχει το ενδεχόμενο επιβολής πρόσθετων φόρων και προσαυξήσεων κατά το χρόνο που θα εξετασθούν και θα οριστικοποιηθούν από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές.

Επιπλέον, κοινοποιήθηκε στην Εταιρεία εντολή επανελέγχου με συμπληρωματικά στοιχεία για τις χρήσεις 2003 – 2009 (που είχαν κλείσει με περαίωση), παρατείνοντας την παραγραφή μέχρι την 31/12/2015 (αντί για την 31/12/2013). Σε συνέχεια της εν λόγω εντολής, στάλθηκε στις αρχές του 2015 συμπληρωματική εντολή που συγκεκριμενοποιεί ότι ο μερικός φορολογικός έλεγχος θα είναι στα αντικείμενα ΕΙΣΟΔΗΜΑ, ΦΠΑ, ΚΒΣ.

Στις 29/07/2015 κοινοποιήθηκε στην Μητρική Εταιρεία σημείωμα του άρθρου 30 παρ.5 του Π. Δ. 186/92 του Κέντρου Ελέγχου Μεγάλων Επιχειρήσεων. Με το εν λόγω σημείωμα το οποίο συντάχθηκε στα πλαίσια διενεργούμενου επανελέγχου από την εν λόγω υπηρεσία της φορολογίας εισοδήματος και των λοιπών φορολογικών αντικειμένων για τις διαχειριστικές περιόδους 2003 έως και 2009, κοινοποιήθηκε ότι «κατά την κρίση» του ελέγχου τα τηρούμενα βιβλία της Εταιρείας για τις εν λόγω διαχειριστικές περιόδους κρίνονται ανακριβή σύμφωνα με τις διατάξεις της περ. α', γ' και δ' της παρ.4 του άρθρου 30 του Π.Δ. 186/92 σε συνδυασμό με τις διατάξεις των παρ.7,8 και 9 του ίδιου άρθρου του Π.Δ. 186/92 όπως αυτές προστέθηκαν με το Ν. 3052/2002, δεδομένου ότι είναι μεγάλης έκτασης σε σχέση με τα οικονομικά μεγέθη της επιχείρησης και τα επηρεάζει σημαντικά. Η κρίση περί «ανακρίβειας» των τηρούμενων βιβλίων στηρίζεται σε παραβάσεις για τη μη λήψη και μη καταχώριση στα λογιστικά βιβλία της Εταιρείας φορολογικών στοιχείων για τη μίσθωση πάγιου εξοπλισμού από την Εταιρεία STARWOOD HELLAS ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ Α.Ε.

Επί της εν λόγω διαπίστωσης η Εταιρεία κλήθηκε από το Κ.Ε.ΜΕ.ΕΠ. να προσφύγει ενώπιον της κατ' άρθρο 30 παρ.5 του Π.Δ. 186/92 Επιτροπής του Υπουργείου Οικονομικών, η οποία είναι αρμόδια για να κρίνει εάν οι ανακρίβειες που αναφέρονται στο σημείωμα συνεπάγονται απόρριψη των βιβλίων και στοιχείων και εξωλογιστικό προσδιορισμό της φορολογητέας ύλης για τις ελεγχόμενες διαχειριστικές περιόδους.

Εντός της περιόδου, κοινοποιήθηκε στην Εταιρεία η απόφαση του Κ.Ε.ΜΕ.ΕΠ, λαμβάνοντας υπόψη της απόφαση της Επιτροπής της παρ.5 του άρθρου 30 του Π.Δ. 186/92 όπου τα βιβλία κρίθηκαν επαρκή και ακριβή, και αποφάσισε ότι δεν προκύπτει απόκρυψη φορολογητέας ύλης και ως εκ τούτου δεν έχει ζημιωθεί το Ελληνικό Δημόσιο.

* Για τις χρήσεις 2011 έως 2015 η μητρική Εταιρεία και η ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΘΕΡΕΤΡΑ ΑΕ είχαν υπαχθεί στο φορολογικό έλεγχο των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 82 παραγρ. 5 Ν. 2238/1994 και του άρθρου 65^Α του Ν.4174/2013.

Κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς η μητρική εταιρεία και η ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΘΕΡΕΤΡΑ ΑΕ έλαβαν Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης "χωρίς επιφύλαξη". Αναφορικά με τη χρήση 2016, ο φορολογικός έλεγχος βρίσκεται σε εξέλιξη και η σχετική "Έκθεση φορολογικής συμμόρφωσης" προβλέπεται να χορηγηθεί μετά τη δημοσίευση των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της χρήσης 2015. Αν μέχρι την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου προκύψουν πρόσθετες φορολογικές υποχρεώσεις εκτιμάται ότι αυτές δεν θα έχουν ουσιώδη επίδραση στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας.

Από τις επιχειρήσεις που έχουν ελεγχθεί από Νόμιμους Ελεγκτές και ελεγκτικά γραφεία για την εφαρμογή των φορολογικών διατάξεων επιλέγονται για έλεγχο υποθέσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου

26 του Ν. 4174/2013, όπως ισχύει. Ο εν λόγω έλεγχος δύναται να πραγματοποιηθεί εντός του χρόνου που ισχύει το δικαίωμα της Φορολογικής Διοίκησης για έκδοση πράξεων προσδιορισμού φόρου.

Για τις ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις των λοιπών εταιριών του Ομίλου, εκτιμάται πως δε θα προκύψουν ουσιώδεις πρόσθετες φορολογικές υποχρεώσεις και δε διενεργήθηκε σχετική πρόβλεψη.

5.26. Εγγυήσεις

Ο Όμιλος και η Εταιρεία έχουν ενδεχόμενες υποχρεώσεις και απαιτήσεις σε σχέση με τράπεζες, λοιπές εγγυήσεις και άλλα θέματα που προκύπτουν στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητας, ως εξής:

Ποσά σε χιλ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Παραχωρημένες προσημειώσεις σε οικόπεδα και κτίρια για χορήγηση δανείων €	48.850	48.850	48.850	48.850
Παραχωρημένες προσημειώσεις σε οικόπεδα και κτίρια για χορήγηση δανείων σε \$	25.500	25.500	25.500	25.500
Εγγυητικές επιστολές εξασφάλισης υποχρεώσεων & ενέγγυες πιστώσεις €	94	87	94	87
Εγγυήσεις για λοιπά συνδεδεμένα μέρη €	600	1.300	600	1.300

Οι εγγυήσεις της μητρικής ποσού χιλ. € 600 αφορούν ενέχυρο επί του 100% του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της στην Εταιρεία ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΘΕΡΕΤΡΑ Α.Ε. για εξασφάλιση ομολογιακού της δανείου.

6. Σκοποί και πολιτικές διαχείρισης κινδύνων

Ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος σε χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως ο κίνδυνος της αγοράς (διακυμάνσεις στις συναλλαγματικές ισοτιμίες, τα επιτόκια, οι τιμές της αγοράς κτλ.), πιστωτικός κίνδυνος και κίνδυνος ρευστότητας.

Τα χρηματοοικονομικά μέσα του Ομίλου αποτελούνται κυρίως από καταθέσεις σε τράπεζες, δικαιώματα υπερανάληψης σε τράπεζες, εμπορικούς χρεώστες και πιστωτές, δάνεια προς τις θυγατρικές, τις συνδεδεμένες επιχειρήσεις, μερίσματα πληρωτέα και υποχρεώσεις από μισθώσεις.

Από τη χρήση 2008 ο Όμιλος εφαρμόζει πρόγραμμα διαχείρισης των παραπάνω κινδύνων. Το πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου στοχεύει στον περιορισμό της αρνητικής επίδρασης στα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα του Ομίλου που προκύπτει από την αδυναμία πρόβλεψης των χρηματοοικονομικών αγορών και τη διακύμανση στις μεταβλητές του κόστους και των πωλήσεων. Ο Όμιλος σκοπεύει να χρησιμοποιήσει στο άμεσο μέλλον, παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα για να αντισταθμίσει την έκθεσή του σε συγκεκριμένες κατηγορίες κινδύνων.

Η διαδικασία διαχείρισης κινδύνων που εφαρμόζεται από τον Όμιλο, είναι η παρακάτω:

- Αξιολόγηση των κινδύνων που σχετίζονται με τις δραστηριότητες και τις λειτουργίες του Ομίλου,
- σχεδιασμός της μεθοδολογίας και επιλογή των κατάλληλων χρηματοοικονομικών προϊόντων για την μείωση των κινδύνων και
- εκτέλεση/εφαρμογή, σύμφωνα με τη διαδικασία που έχει εγκριθεί από τη διοίκηση, της διαδικασίας διαχείρισης κινδύνων.

6.1. Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην Ελλάδα, την Κύπρο και την Σερβία και το λειτουργικό του νόμισμα είναι το Ευρώ. Εντούτοις υπάρχει κάποια περιορισμένη έκθεση σε κίνδυνο συναλλαγματικών ισοτιμιών, κυρίως δολαρίου των ΗΠΑ, κυρίως λόγω δανειακών και λοιπών υποχρεώσεων σε δολάρια. Ο κίνδυνος συναλλαγματικών ισοτιμιών αυτού του είδους προκύπτει από την ισοτιμία των παραπάνω νομισμάτων έναντι του ευρώ και αντισταθμίζεται μερικώς από αντίστοιχες υποχρεώσεις (π.χ. δάνεια) του ίδιου νομίσματος.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και οι αντίστοιχες υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα, μετατρεπόμενες σε Ευρώ με την ισοτιμία κλεισίματος αναλύονται ως εξής:

	2016	2015
Ποσά σε χιλ.		
Ονομαστικά ποσά	US\$	US\$
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία		
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	(2.314)	(2.421)
Βραχυχρόνια έκθεση	(2.314)	(2.421)
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία		-
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	(7.611)	(9.360)
Μακροχρόνια έκθεση	(7.611)	(9.360)
Σύνολο	(9.925)	(11.781)

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν την ευαισθησία του αποτελέσματος της χρήσης καθώς και των ιδίων κεφαλαίων σε σχέση με τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις και τη συναλλαγματική ισοτιμία Ευρώ / Δολαρίου.

Υποθέτουμε ότι πραγματοποιείται μία αλλαγή την 31η Δεκεμβρίου 2016 στη συναλλαγματική ισοτιμία Ευρώ/Δολαρίου της τάξεως του 3,84% (2015: 0,4%). Τα ποσοστά αυτό βασίστηκαν στη μέση μεταβλητότητα στην αγορά συναλλαγματικών ισοτιμιών για διάστημα 3 μηνών από τη λήξη κάθε χρήσης (31/12).

Σε περίπτωση όπου το € ανέβει σε σχέση με το παραπάνω νόμισμα, με το ως άνω αναφερόμενο ποσοστό, τότε στο αποτέλεσμα της χρήσης και στα ίδια κεφάλαια θα έχουμε την εξής επίπτωση:

Ποσά σε χιλ	2016	2015
	US\$	US\$
Αποτέλεσμα χρήσης προ φόρων	272	354
Καθαρή Θέση	193	251

Σε περίπτωση όπου το € πέσει σε σχέση με το παραπάνω νόμισμα με το ως άνω αναφερόμενο ποσοστό, τότε στο αποτέλεσμα της χρήσης και στα ίδια κεφάλαια θα έχουμε την εξής επίπτωση:

Ποσά σε χιλ	2016	2015
	US\$	US\$
Αποτέλεσμα χρήσης προ φόρων	(294)	(383)
Καθαρή Θέση	(209)	(272)

Η έκθεση του Ομίλου στο συναλλαγματικό κίνδυνο ποικίλλει κατά τη διάρκεια του έτους ανάλογα με τον όγκο των συναλλαγών σε ξένο νόμισμα. Εν τούτοις η ανωτέρω ανάλυση θεωρείται αντιπροσωπευτική της έκθεσης του Ομίλου στο συναλλαγματικό κίνδυνο.

6.2. Ανάλυση ευαισθησίας κινδύνου επιτοκίου

Οι μακροπρόθεσμες χρηματοδοτήσεις αφορούν συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης με μεταβλητό ποσοστό επιτοκίου (κυρίως Euribor και Libor).

Η πολιτική του Ομίλου είναι να ελαχιστοποιήσει την έκθεση του στον κίνδυνο ταμειακών ροών επιτοκίου όσον αφορά τη μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση. Την 31η Δεκεμβρίου 2016, η Εταιρεία είναι εκτεθειμένη στις μεταβολές της αγοράς του επιτοκίου όσον αφορά τον τραπεζικό δανεισμό της, ο οποίος υπόκεινται σε μεταβλητό ποσοστό επιτοκίου.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ευαισθησία του αποτελέσματος της χρήσης καθώς και των ιδίων κεφαλαίων σε μια λογική μεταβολή του επιτοκίου της τάξεως του +1,0% ή -1,0% (2015: +/-1%). Οι αλλαγές στα επιτόκια εκτιμάται ότι κινούνται σε μία λογική βάση σε σχέση με τις συνθήκες της αγοράς.

	01/01-31/12/2016		01/01-31/12/2015	
Ποσά σε χιλ. €	1,0%	-1,0%	1,0%	-1,0%
Αποτέλεσμα χρήσης προ φόρων	(340)	340	(387)	387
Ίδια Κεφάλαια	(241)	241	(275)	275

6.3. Ανάλυση πιστωτικού κινδύνου

Η έκθεση του Ομίλου όσον αφορά τον πιστωτικό κίνδυνο περιορίζεται στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (μέσα) τα οποία την ημερομηνία του Ισολογισμού αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε χιλ. €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Κατηγορίες χρηματοοικονομικών στοιχείων	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Ταμιακά διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα	7.365	5.770	3.226	2.954
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	2.776	2.343	2.398	1.657
Σύνολο	10.141	8.112	5.624	4.611

Οι πωλήσεις του Ομίλου πραγματοποιούνται κατά κύριο λόγο μέσω Πιστωτικών Καρτών, οι δε πωλήσεις με πίστωση γίνονται κυρίως σε πελάτες με αξιολογημένο ιστορικό πιστωτικής συμπεριφοράς.

Για τις εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις, ο Όμιλος δεν εκτίθεται σε σημαντικό πιστωτικό κίνδυνο. Ο πιστωτικός κίνδυνος για απαιτήσεις ρευστοποιήσιμες καθώς και για άλλα βραχυπρόθεσμα χρηματοοικονομικά στοιχεία θεωρείται περιορισμένος.

Η διοίκηση του Ομίλου θεωρεί ότι όλα τα ανωτέρω χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία δεν έχουν απομειωθεί κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων είναι υψηλής πιστωτικής ποιότητας, συμπεριλαμβανομένων και των οφειλόμενων.

Κανένα από τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου δεν έχει ασφαλιστεί με υποθήκη ή άλλη μορφή πιστωτικής ασφάλισης.

6.4. Ανάλυση κινδύνου ρευστότητας

Ο Όμιλος διαχειρίζεται τις ανάγκες ρευστότητας του με προσεκτική παρακολούθηση τόσο των μακροπρόθεσμων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων καθώς επίσης και των πληρωμών που πραγματοποιούνται καθημερινά. Οι ανάγκες ρευστότητας παρακολουθούνται σε διάφορες χρονικές ζώνες, σε καθημερινή και εβδομαδιαία βάση καθώς και σε μια κυλιόμενη περίοδο 30 ημερών. Οι ανάγκες ρευστότητας για τους επόμενους 12 μήνες προσδιορίζονται μηνιαία.

Επιπρόσθετα, λόγω των περιορισμών στην διακίνηση κεφαλαίων που επιβλήθηκαν τον Ιούνιο του 2015 παρουσιάστηκαν προβλήματα στην αποπληρωμή υποχρεώσεων προμηθευτών του εξωτερικού τα οποία όμως εντός της κλειόμενης περιόδου διευθετήθηκαν και αποκαταστάθηκε η εύρυθμη λειτουργία των ελληνικών Εταιριών του Ομίλου. Η Διοίκηση του Ομίλου εξέτασε εναλλακτικές λύσεις και προέβη στην έγκαιρη πληρωμή των υποχρεώσεων της προς το εξωτερικό. Επιπρόσθετα, ο Όμιλος κατά συνήθη πρακτική διατηρούσε μετρητά για να καλύψει ανάγκες ρευστότητας για περιόδους έως 30 ημερών, το οποίο λόγω του περιορισμού στην διακίνηση κεφαλαίων αυξήθηκε σε 90 ημέρες.

Η ληκτότητα των υποχρεώσεων του Ομίλου και της εταιρείας που θα διακανονιστούν σε ταμειακή βάση έχουν ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ Ποσά σε χιλ. €	31.12.2016			
	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
	εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	αργότερο από 5 έτη
Τραπεζικός Δανεισμός	248	248	797	-
Ομολογιακό Δάνειο	2.585	2.585	24.841	156
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	-	-	181	-
Εμπορικές Υποχρεώσεις	2.547	-	-	-
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	5.730	-	-	-
Σύνολο	11.110	2.833	25.819	156
Ποσά σε χιλ. €	31.12.2015			
	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
	εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	αργότερο από 5 έτη
Τραπεζικός Δανεισμός	166	166	1.129	-
Ομολογιακό Δάνειο	2.555	2.555	29.788	151
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	3	-	-	-
Εμπορικές Υποχρεώσεις	2.540	-	-	-
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	4.682	39	223	43
Σύνολο	9.945	2.760	31.139	194

Οι ανωτέρω συμβατικές ημερομηνίες λήξης αντικατοπτρίζουν τις μικτές ταμειακές ροές, οι οποίες ενδέχεται να διαφέρουν από τις λογιστικές αξίες των υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία του ισολογισμού.

Ο Όμιλος κατά την 31/12/2016 είχε αρνητικό κεφάλαιο κίνησης, καθώς οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις του υπερβαίνουν τα κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού κατά € 2.748 χιλ. (μητρική € 6.429 χιλ.). Σημαντικό μέρος των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων (38% όμιλο και μητρική) αφορά δόσεις μακροπρόθεσμου δανεισμού πληρωτέες στην επόμενη χρήση.

Χωρίς να ληφθούν υπόψη οι βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις, το κεφάλαιο κίνησης του Ομίλου καθίσταται θετικό κατά χιλ. € 2.918 και της εταιρείας αρνητικό κατά χιλ. € 1.260

Η μητρική εταιρεία στην τρέχουσα χρήση εισέπραξε από μερίσματα θυγατρικών εταιρειών ποσό χιλ. € 650 και εκτιμάται πως θα δοθούν επί πλέον μερίσματα ποσού χιλ. € 500 στην επόμενη χρήση.

Οι εκτιμήσεις της διοίκησης είναι πως οι ταμειακές ροές από τις λειτουργικές δραστηριότητες την επόμενη χρήση 2017, σε συνδυασμό με τα μερίσματα που θα εισπραχθούν, θα ικανοποιήσουν τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της.

Κατά τη διάρκεια της τρέχουσας περιόδου εξοφλήθηκε από τον Όμιλο και την Εταιρεία σε τράπεζες ποσό κεφαλαίου χιλ. € 5.277 και χιλ. € 5.110.

Οι δύο βασικοί μέτοχοι της μητρικής εταιρείας «NAMSOS ENTERPRISES COMPANY LIMITED» και «DRYNA ENTERPRISES COMPANY LIMITED», εκπροσωπώντας ποσοστό 30,06% επί του μετοχικού

κεφαλαίου της εκάστη (συνολικά 60,12%), δεσμεύονται να καλύψουν ενδεχόμενες ανάγκες, παρά το γεγονός ότι φαίνεται ότι δεν θα χρειαστεί, σε κεφάλαιο κίνησης τουλάχιστον για τους επόμενους δώδεκα μήνες από την ημερομηνία έγκρισης των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της 31/12/2016.

7. Πολιτικές και διαδικασίες διαχείρισης κεφαλαίου

Οι στόχοι του Ομίλου όσον αφορά τη διαχείριση του κεφαλαίου είναι οι εξής:

- να εξασφαλίσει την ικανότητα του Ομίλου να συνεχίσει τη δραστηριότητα του (going-concern) και
- να εξασφαλίσει μια ικανοποιητική απόδοση στους μετόχους τιμολογώντας προϊόντα αναλογικά με το επίπεδο κινδύνου.

Ο Όμιλος παρακολουθεί το κεφάλαιο στη βάση του ποσού των ιδίων κεφαλαίων, μείον τα ταμειακά διαθέσιμα και τα ταμειακά ισοδύναμα όπως αυτά απεικονίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης. Το κεφάλαιο για τις χρήσεις 2016 και 2015 αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε χιλ €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2016	2015	2016	2015
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	84.949	83.254	71.165	66.747
Πλέον: Δάνεια μειωμένης εξασφάλισης				
Μείον: Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	(7.365)	(5.770)	(3.226)	(2.954)
Κεφάλαιο	77.585	77.484	67.939	63.793
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	84.949	83.254	71.165	66.747
Πλέον: Δάνεια	31.460	36.512	30.166	35.049
Σύνολο κεφαλαίων	116.409	119.766	101.331	101.796
Κεφάλαιο προς Σύνολο κεφαλαίων	7/10	6/10	7/10	6/10

Μεσοπρόθεσμος στόχος του Ομίλου όσον αφορά τη διαχείριση κεφαλαίου, και μέχρι την αναστροφή του αρνητικού κλίματος είναι να διατηρήσει το δείκτη στα ίδια επίπεδα.

Ο Όμιλος ορίζει το ποσό του κεφαλαίου σε σχέση με την συνολική κεφαλαιακή διάρθρωση, π.χ. ίδια κεφάλαια και χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις. Ο Όμιλος διαχειρίζεται την κεφαλαιακή διάρθρωση και κάνει τις προσαρμογές κατά το χρόνο που η οικονομική κατάσταση και τα χαρακτηριστικά των κινδύνων των υπαρχόντων περιουσιακών στοιχείων αλλάζουν. Με στόχο τη διατήρηση ή την προσαρμογή της κεφαλαιακής διάρθρωσης, ο Όμιλος μπορεί να προσαρμόσει το ποσό των πληρωτέων μερισμάτων, να επιστρέψει κεφάλαιο στους μετόχους, να εκδώσει μετοχικό κεφάλαιο ή να πουλήσει περιουσιακά στοιχεία για να μειώσει το δανεισμό.

8. Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού

Η θυγατρική εταιρεία του Ομίλου, Excelsior, υπέγραψε στις 24 Απριλίου 2017, σύμβαση διαχείρισης του ξενοδοχείου με την εταιρεία Orbis S.A., εταιρεία του Ομίλου Accor. Η διάρκεια της σύμβασης είναι δεκαετής με δικαίωμα ανανέωσης με τους ίδιους όρους για 10 επιπλέον έτη. Η ενεργοποίηση της σύμβασης και η έναρξη λειτουργίας του υπό την διαχείριση της Accor ορίστηκε για την 1η Σεπτεμβρίου 2017. Το ξενοδοχείο θα λειτουργήσει κάτω από τον τίτλο "Mercure Belgrade Excelsior". Οι αμοιβές διαχείρισης περιλαμβάνουν ποσοστό επί των εσόδων και ποσοστό επί του μικτού λειτουργικού κέρδους υπό την προϋπόθεση επίτευξης στόχων.

Η Accor Hotels είναι μία από τις 5 κορυφαίες αλυσίδες ξενοδοχείων, με ηγετική θέση σε Ευρώπη, Λατινική Αμερική, Μέση Ανατολή, Αφρική και Ασία. Λειτουργεί 2.300 ξενοδοχεία υπό άμεση διαχείριση σύμβασης και επιπροσθέτως 1.850 ξενοδοχεία υπό σύμβαση δικαιοχρησίας. Κάθε βράδυ, φιλοξενεί 500.000 επισκέπτες σε περισσότερα από 4.150 ξενοδοχεία σε 95 χώρες. Το παγκόσμιο μέγεθος της εταιρείας παρέχει πραγματικά οφέλη στους ιδιοκτήτες των ξενοδοχείων. Αποδεδειγμένες τεχνικές και μεγάλες οικονομίες κλίμακας, εξειδικευμένο προσωπικό με ισχυρές δεξιότητες και τεχνογνωσία και συνεχή υποστήριξη, ταυτόχρονα με επιτυχή οικονομικά αποτελέσματα. Μερικά από τα brands της εταιρείας είναι ανάμεσα στα άλλα, Sofitel, Raffles, Fairmont, Pullman, Swissotel, Mercure, Novotel, Addagio, Ibis.

Πέραν των αναφερομένων δεν υπάρχουν σημαντικά γεγονότα από τη λήξη της χρήσης 2016 έως σήμερα.

Αθήνα, 28 Απριλίου 2017

Ο Πρόεδρος Δ.Σ.

Ο Διευθύνων Σύμβουλος

Ο Οικονομικός Διευθυντής

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΑΛΑΝΑΚΙΣ
Α.Δ.Τ. Ξ 282324

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΧΩΜΕΝΙΔΗΣ
Α.Δ.Τ. ΑΙ 506406

ΚΩΣΤΑΣ ΚΥΡΙΑΚΟΣ
Α.Δ.Τ. ΑΖ 512473
Αδ. Λογ. Α' Τάξης 0010932

Z. Διαδικτυακός τόπος ανάρτησης της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης

Οι ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας, η έκθεση ελέγχου του Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή και η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου για τη χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2016 έχουν αναρτηθεί στην ηλεκτρονική διεύθυνση της Εταιρείας www.lampsa.gr.